This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital utgave av en bok som i generasjoner har vært oppbevart i bibliotekshyller før den omhyggelig ble skannet av Google som del av et prosjekt for å gjøre verdens bøker tilgjengelige på nettet.

Den har levd så lenge at opphavretten er utløpt, og boken kan legges ut på offentlig domene. En offentlig domene-bok er en bok som aldri har vært underlagt opphavsrett eller hvis juridiske opphavrettigheter har utløpt. Det kan variere fra land til land om en bok finnes på det offentlige domenet. Offentlig domene-bøker er vår port til fortiden, med et vell av historie, kultur og kunnskap som ofte er vanskelig å finne fram til.

Merker, notater og andre anmerkninger i margen som finnes i det originale eksemplaret, vises også i denne filen - en påminnelse om bokens lange ferd fra utgiver til bibiliotek, og til den ender hos deg.

Retningslinjer for bruk

Google er stolt over å kunne digitalisere offentlig domene-materiale sammen med biblioteker, og gjøre det bredt tilgjengelig. Offentlig domene-bøker tilhører offentligheten, og vi er simpelthen deres "oppsynsmenn". Dette arbeidet er imidlertid kostbart, så for å kunne opprettholde denne tjenesten, har vi tatt noen forholdsregler for å hindre misbruk av kommersielle aktører, inkludert innføring av tekniske restriksjoner på automatiske søk.

Vi ber deg også om følgende:

- Bruk bare filene til ikke-kommersielle formål
  Google Book Search er designet for bruk av enkeltpersoner, og vi ber deg om å bruke disse filene til personlige, ikke-kommersielle formål.

- Ikke bruk automatiske søk
  Ikke send automatiske søk av noe slag til Googles system. Ta kontakt med oss hvis du driver forskning innen maskinoversettelse, optisk tegngjenkjenning eller andre områder der tilgang til store mengder tekst kan være nyttig. Vi er positive til bruk av offentlig domene-materiale til slike formål, og kan være til hjelp.

- Behold henvisning
  Google-"vannmerket" som du finner i hver fil, er viktig for å informere brukere om dette prosjektet og hjelpe dem med å finne også annet materiale via Google Book Search. Vennligst ikke fjern.

- Hold deg innenfor loven
  Uansett hvordan du bruker materialet, husk at du er ansvarlig for at du opptrer innenfor loven. Du kan ikke trekke den slutningen at vår vurdering av en bok som tilhørende det offentlige domene for brukere i USA, impliserer at boken også er offentlig tilgjengelig for brukere i andre land. Det varierer fra land til land om boken fremdeles er underlagt opphavrett, og vi kan ikke gi veiledning knyttet til om en bestemt anvendelse av en bestemt bok, er tillatt. Trekk derfor ikke den slutningen at en bok som dukker opp på Google Book Search kan brukes på hvilken som helst måte, hvor som helst i verden. Erstatningsansvaret ved brudd på opphavsrettigheter kan bli ganske stort.

Om Google Book Search

Googles mål er å organisere informasjonen i verden og gjøre den universelt tilgjengelig og utnyttbar. Google Book Search hjelper leserne med å oppdage verdens bøker samtidig som vi hjelper forfattere og utgivere med å nå frem til nytt publikum. Du kan søke gjennom hele teksten i denne boken på `http://books.google.com/`

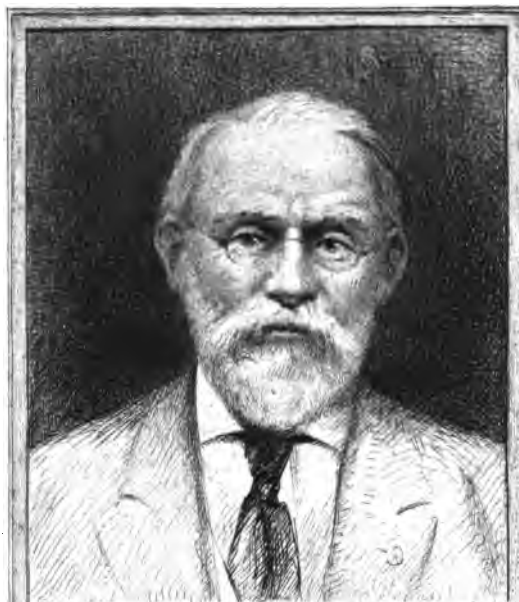

SILAS WRIGHT DUNNING
BEQUEST
UNIVERSITY OF MICHIGAN
GENERAL LIBRARY

FROM THE LIBRARY OF
CHRISTIAN JENSEN

QL
791
.A93

COYOTEN

UNIV. OF MICH.

UNDER VESTENS HIMMEL

AV

OLAI ASLAGSSON

MINNEAPOLIS, MINN.
AUGSBURG PUBLISHING HOUSE
1918

COPYRIGHT, 1918, BY
AUGSBURG PUBLISHING HOUSE
MINNEAPOLIS, MINN.

DUNNING
HILL
12-14-39
89883

INDHOLD

		SIDE
COYOTEN		
Første kapitel.	*Halv ulv — halv ræv*	7
Andet kapitel.	*En døende mor*	13
Tredje kapitel.	*En kamp paa liv og død*	21
Fjerde kapitel.	*Frihet, mat og egteskap*	31
Femte kapitel.	*Den nye Esau*	39
Sjette kapitel.	*Katastrofen*	51
Syvende kapitel.	*Et skjæbnesvangert skud*	59
EN PRÆRIENS TRAGEDIE		
Første kapitel.	*Moderkjærlighet*	71
Andet kapitel.	*En befrier*	79
Tredje kapitel.	*Forbi*	85
VILDHESTEN		
Første kapitel.	*Hingsten og "Cirkus-John"*	91
Andet kapitel.	*I faldgruben*	97
Tredje kapitel.	*Kan den tæmmes?*	103
Fjerde kapitel.	*Fjerde juli*	109
Femte kapitel.	*En kjøretur*	115
Sjette kapitel.	*Et kapløp med døden*	121
Syvende kapitel.	*Et indfridd løfte*	133
BESS		
	Klokere end mennesket	139
SAUEHUNDER		
Første kapitel.	*"Sport" og "Midget"*	149
Andet kapitel.	*"Sport"s erkefiende, "Satan"*	153
Tredje kapitel.	*Paa livet løs*	159
Fjerde kapitel.	*"Jack" og "Sport" paa jagt*	163
Femte kapitel.	*"Midget"s triste endeligt*	171
Sjette kapitel.	*"Sport"s mystiske forsvinden*	179

NERO

		SIDE
Første kapitel.	*"Bill", "Dot", "Bob"*	187
Andet kapitel.	*"Bill" paa coyotjagt*	193
Tredje kapitel.	*Lille "Krøll"s sygdom*	197
Fjerde kapitel.	*"Nero"*	205
Femte kapitel.	*"Nero" som fredsstifter*	215
Sjette kapitel.	*"Nero" og klapperslangen*	219
Syvende kapitel.	*"Nero", coyotungen og ulvehunden*	225
Ottende kapitel.	*En natlig kamp*	229
Niende kapitel.	*Den ensomme trapper*	231
Tiende kapitel.	*Tre mot en*	233
Ellevte kapitel.	*Vand! Vand!*	241
Tolvte kapitel.	*Tro til døden*	249

COYOTEN

FØRSTE KAPITEL

HALV ULV — HALV RÆV

NOGEN kalder den ulv — prærieulv — og andre kalder den coyot. Jeg foretrækker det sidste av den grund at det var under det navn jeg lærte den at kjende og hørte den omtale av folk som hadde hat med den at gjøre der ute i vesten. De ensomme prærier og beskyttende fjeldtrakter er nu blit dens eneste tilflugtssted, eftersom civilisationen presser indover fra begge kyster.

Navnet coyot er rigtignok meksikansk, kanske rigtigere spansk; men derute hvor dyret holder sig, er det ved lange tiders bruk blit saa kjendt, saa almindelig, at man let kunde forveksle den med den almindelige ulv om man ikke sa coyot.

Helt siden den første gang jeg møtte den og til naar jeg tænker paa den nu, har den staat for mig som et dyr — halvt ræv — halvt ulv. Det er saa nær jeg kan komme i min beskrivelse av den for folk som ikke har set den, og som aldrig har lært dens sluhet at kjende.

Av størrelse er den omtrent mellem ulv og ræv, av kulør rødliggul, somme tider paa aaret skjærende meget i graat. Dens hale er busket, mere saa end ulvens, men ikke saa tyk som rævens. Den har rævens skarpe snute og ulvens brede hode, med klare, vakre øine. Den er vakker og interessant og besidder rævens sluhet i kampen for tilværelsen. Men stundom, skjønt ellers ufarlig for mennesker og større dyr, saasom hester og kjør, benytter den ul-

vens dumdristighet for at bevare livet og friheten naar den er kommet i en farlig situation. — Slik saa den ut for mig den første gang jeg saa den, — slik ser den ut i tankerne idag.

Det er en dag om vaaren, en solskinsdag med høi blaa himmel, med vaarmildhet i solskinnet mellem de hyppige, men svake luftdrag fra snevidderne paa de omkringliggende fjeld. Det er blit vaar paa prærien, dette stykke av en prærie som krøker sig ind mellem de utallige fjeldrygger, ruller sig ind i dem over et bølget terræng, gjennemskaaret av elver her og der, og en uendelighet av tørre bækker, hvori der er vand kun naar snevand eller regn fylder dem.

Landet er bevokset med en slags lave busker, lave som lyngen, men noget striere, og av en lysegrøn eller graalig farve. Sammen med alle de nakne steder mellem tuerne, hvor den lyse sandjord ikke bærer græs, faar landet et graalig præg, en sterk kontrast til Norges heier, deres rike brune farve og lyngens tæthet. Jorden er svært lys mot den i Norge, saa lys at den skjærer i øinene i sterkt solskin. Græsset kommer sent og i smaadotter, og brændes til høi paa stilken naar solen staar høit paa himmelen i juli, og vaarregnet er ophørt.

Av blomster er der faa. Det er især kaktusblomsten øiet fæster sig ved. Og fuglelivet indskrænker sig til nogen sorter hønsefugler og en og anden rovfugl, som speidende og ensom seiler bortover himmelen — ensom som prærien og fjeldene de lever i. Der er ingen smaafugler, ingen sang.

Under tuerne — disse tuer hvis rette navn er "sage brush", men som likesaa godt kan kaldes lyng, sitter en liten hare og nipper i græsset og lyngen,

altid med næsen i bevægelse, snusende i sig den mindste bris, for brisen er vilddyrets bedste ven, dets beskyttende engel.

Bare hist og her langs elvene staar trær.

Paa denne dag om vaaren er det at en coyot lusker saa smaat bortover prærien, snusende i luften og hvad ellers dens øine falder paa, undersøkende alt nøiagtig.

Den er alene, lusker avsted ganske sagte, stopper ofte med vilddyrets forsigtighet for fare, dets skarphet for bytte. Den lusker avsted omtrent som en hund vilde ha gjort paa samme sted; men de idelige pauser i det sene trav, maaten den trækker til sig det svakeste vindpust paa, den forsigtige speiden til alle sider røber begjærlighet eller vond samvittighet.

Det er tvilsomt om en coyot nogensinde har følt pinen av en vond samvittighet, — jeg har ialfald ikke hørt om nogen; men dens begjærlighet, dens graadighet, det hensynsløse fraadseri den tillater sig ved gode anledninger, har jeg været vidne til mange ganger.

Det lakker allerede mot kveld. Solen staar alt lavt i vest, og coyoten har intet spist siden den tidlige morgen.

Pludselig stanser den og staar stiv som en støtte. Den synes den ser en bevægelse under en tue litt til siden.

I vildmarken, hvor vilddyrene bærer kulører efter omgivelserne, somme skiftende som sommer og vinter skifter, er det bevægelser man gaar efter.

Coyoten vet dette og blir staaende stiv, skjelende over i retning av bevægelsen, biende; for den vet ogsaa, at er der liv under lyngen, en hare eller

præriehøne, vil noget snart bevæge sig igjen. Og coyoten vet ogsaa at dens egne bevægelser likesaa let kan opdages som andres, og at den mindste rørelse vil faa vedkommende under lyngtuen til at stivne og vente som den selv. Saadan blir den staaende en lang stund, stille som døden, med bare næseborene vinkende litt i luftdraget. Rovdyret vil netop til at ændre taktik, da noget rører sig igjen paa samme sted.

Og med det samme ser den hvad det er, ser de lange ører av en hare, ser ogsaa hvor den tynde brusk i dem gjennemtrænges av det lave sollys.

Nu gjælder det at være forsigtig. Den blir staaende endda en god stund, til haren for tredje gang rører paa sig, denne gang med ryggen til, nippende bortover i lyngen, i sin iver strækkende sig paa bakbenene.

Og i sin ivrighet efter at faa nok mat før natten kommer, glemmer coyoten til en viss grad sin medfødte forsigtighet. Støien vinden frembringer ved at ruske i lyngen, hjælper rovdyret til at komme litt til siden, saa vinden bærer fra haren til det.

Saa begynder coyoten, denne præriens listigste røver, at benytte sine knep for at komme sit bytte nær. I begyndelsen gaar den opreist, stiv, et skridt nu og da hver gang haren i slaphet river i lyngen.

Aa, hvor det rinder coyoten i munden og brænder den i halsen! Aa, hvor dens blodtørstige øine tindrer rødt og grønt i aftensolens skjær.

Straks efter kryper den sammen og kryper nærmere. Nærmere og nærmere kommer den, forsigtigere og forsigtigere kryper den. Nu er den ganske nær, kanske ti-tolv fot fra byttet. Et vældig hop vil greie det. Ikke en muskel bevæger sig i det

slanke legeme; ikke den mindste støi rører op i den absolute stilhet; intet varsler haren om den overhængende fare.

Som en gulagtig sten eller en tue bevokset med aarsgammelt græs ser coyoten ut der den ligger og lurer og lurer. Aa, hvor den er listig! Den kunde jo ha risikert spranget for længe siden.

Hvorfor hopper den da ikke? La den om det, den vet hvad den gjør. Som den erfarne jæger venter den paa det rette øieblik. Ingen sportsmandsfeber, ingen nervøsitet. Og for coyoten er det heller ikke sport dette. Det er kampen for tilværelsen. Mens de ligger her disse to — den svake og den sterke — synker solen blodrød ned bak høiderne i vest, dens sidste skjær gjenspeilet i to glupske rovdyrøine.

Med ett blir der endnu mer tyst over stilheten. Det er som noget sykner bort og dør. Et svakt vindpust gaar over prærien. Med varsom haand rusker det op i lyngtuerne og det fjorgamle græs. Solen er borte, dagen drar sit sidste suk.

Men dette sidste pust, saa svakt det end er, kommer fra coyoten til haren. Der er et kvikt "helt om", saavidt tid for haren til at lugte rovdyret. Harens hjerte stivner av skræk. Er det for sent, eller er det endda tid?

Men harens lange, kraftige bakføtter handler instinktmæssig, mekanisk. Det er som et lyn braasnur, noget støv sparkes op, og en coyot med aapen kjæft og to rader grusomme tænder klapper sammen med et smeld over — der hvor haren hadde været.

Coyoten snur sig og ser efter haren, som farer bort over vidden som en graa stripe. Den vet at haren snart vil stanse, sætte sig paa bakbenene og se

sig tilbake; men den vet ogsaa at det vil være uhyre vanskelig at komme den nær, naar den engang er skræmt.

Derfor slikker coyoten sig om munden et par ganger, kaster et sidste blik efter den forsvindende strek og lusker av.

Nu begynder det at mørkne og bli kjøligere. Og saa snart det skumrer utpaa de ensomme vidder, begynder coyoten sin eiendommelige aftensang — en sang som passer bedre end noget andet til disse milevide vidders store ensomhet. En sang, uhyggelig i sine toner. Den vilde dog savnes, om den pludselig skulde ophøre, savnes av alle dem som færdes paa prærien og elsker den med alle dens eiendommeligheter. En sjelden gang gjør eller hyler coyoten ogsaa om dagen, men likesaalitt som stjernernes vei paa himmelen kan forandres, kan coyoten la være at hyle ved nattens komme.

Coyoten færdes ikke i flokker som ulven. Ofte gaar den alene, ofte er der to, stundom tre eller fire, men aldrig har jeg hørt at nogen har set mer end seks i én flok.

Naar en coyot gjør, vil en som ikke kjender den, sikkert tro at der mindst er tre eller fire; saa mange toner benytter den. Den begynder altid med nogen skarpe bjef, som efterpaa gaar over til et skjærende, langtrukkent hyl. Den skjærer den ene tone indi den anden, begynder en ny før den første er sunget tilende.

To eller tre coyoter kommer ofte sammen, sitter paa en høide og hyler sin sang, mens dagslyset slukner. Det høres da ut som var det et helt disharmonisk orkester.

ANDET KAPITEL

EN DØENDE MOR

COYOTEN er ko- og faareeiernes besværligste fiende. Dens listighet er gjenstand for hat, men enhver som interesserer sig for dyr, maa beundre dens kløktighet. Mangt et knep har den lært i den endeløse kamp mot mennesket.

I aarenes løp har den nok kostet faareeierne enorme summer, saa det er ikke underlig at de slutter sig sammen og sætter en pris paa hvert coyothode, litet eller stort, utenom den præmie som betales av staten.

Der er mange som gaar ut efter coyoten om vinteren, for der er altid mindre arbeide da. De fleste er guldgravere, som ligger og vasker guld fra sandbankerne langs elven. Guldgraverne er berøvet sin næringsvei naar isen kommer om vinteren. Da griper de til coyotjagten, som passer fortrinlig for deres frie vaner.

Der er ogsaa professionelle jægere med hunder og hester. Gjæterne gaar og paa coyotjagt, de som alle de andre som færdes paa prærien.

At coyoten har kunnet utholde al denne forfølgelse, er ikke saa underlig for den som kjender dens sluhet; men at den nu er, tilsynelatende ialfald, likesaa talrik som før, — det er et under.

Dens territorium er blit indskrænket i betydelig grad. Nybyggerne rykker ind paa hvad før var

vilddyrets enemerker. Den drives tilbake aar efter aar sammen med alle andre vilde dyr; men der er, heldigvis for den, store strækninger som aldrig vil egne sig for kultivering, utenom fjeldene — strækninger som altid vil vedbli at være vilddyrets eiendom, dets formindskede, men evige kongerike.

Civilisationen og vilddyret trives ikke sammen. Som indianeren har maattet gi rum for den hvite, mere industrielle race, saa har ogsaa dyrene maattet vike. Nogen er utryddet. Andre har veket nordover mot roligere lande. Men trods den forfærdeligste forfølgelse holder coyoten sin plads uten at formindskes i synlig grad. Den viker litt, men den efterlater merker, og den har gudskelov endda rum hvor den kan leve som før, hvor den kan elske og hate, og hvor den kan synge sine sanger naar den blodrøde sol gaar ned i vest av dens kongerike.

*

Tyske Frits kalder de ham derute, fordi han engang for mange herrens aar siden er kommet fra Tyskland. Hans profession er metalgravning. I mange aar har han gaat og ventet paa at et eller andet kompani skulde lægge en jernbane op til kobberdistriktet i fjeldet hvor han har sine rettigheter.

Gruberne er gode, men veien dit er lang og ufremkommelig. Det vil ikke svare sig at ha kobberen baaret ut paa mulddyrrygger, og kompaniene har tid til at vente til de faar gruberne for intet. Haabefulde, som alle metalgravere er og nødvendigvis maa være for at holde modet oppe gjennem livslange skuffelser, har Frits gaat og ventet paa banen i mange aar.

Han er en lang, tynd mand, gammel og graa,

likegyldig i sin paaklædning, og i motsætning til sine kolleger har han noget i banken. Han er sjelden ute paa metalgravning nu, men vant som han er til livet i vildmarken, kan han ikke holde sig i ro. Naar lysten kommer over ham, hænder det ofte at han tar riflen og gaar ut paa vidden. Stundom drar han ogsaa tilfjelds.

Paa en av disse turer om sommeren møter han en coyot med en præriehøne i kjæften. Det er tegn paa at coyoten har unger et eller andet sted i nærheten. Coyoten ser ikke Frits, for han har sittet stille bakom en liten forhøining en god stund. Han er saa nær at han uten vanskelighet kan ende dens liv med en kule, om han vil. Riflen løftes ogsaa til skulderen, men sænkes et par sekunder efter. Vil han ikke skyte? Vil hans velsignede gamle hjerte ikke la ham ødelægge dette liv for dets egen skyld — eller er det maaske tanken paa ungerne, de uskyldige smaa, som da vil miste sin mor, sin forsørger?

Nei, det er ikke det som er bevæggrunden. Gamle Frits er rigtignok en hæderlig mand, som der intet ondt er i, men han er ikke ultrasentimental.

Alle disse aar han har flakket rundt om i fjeldene, fisket sin fisk, skutt udyr og vildt, kokt sin mat og bakt sit brød, har, hvad dyr angaar, ganske berøvet ham sentimentaliteten. Nei, Frits's erfarne øie ser med en gang at coyoten er mor, hans gamle lure øine ser en vision av mange hoder istedenfor ett. Det mener stort jagtutbytte for litet, mange præmier istedenfor én. Det gjælder derfor bare at finde ut hvor ungerne er, saa kan han komme igjen imorgen og grave dem ut.

For coyoten har altid en varm hule i jorden for

sine unger, endskjønt den selv aldrig, ialfald svært sjelden, graver hulen.

Tungt arbeide er ikke coyotens yndlingsbeskjæftigelse, og dersom dens ønsker kan opnaaes det foruten, forsøker den det aldrig. Den eneste tid paa aaret coyoten benytter hulen til opholdssted, er naar den har unger, og den kommer i besiddelse av hulen ved simpelthen at jage et svakere dyr ut. Resten av aaret, i kulde eller varme, regn eller solskin, streifer den om paa prærien. Naar solen om vinteren er paa det høieste, sniker den sig til en times søvn i en eller anden fordypning, i en bakke som vender mot syd, og hvor dyret bedst kan holde utkik.

Frits finder ikke coyotens hule den dag. Han forsøker at følge dyret med øinene, men landet er for ujevnt, og coyotens kulør smelter snart sammen med lyngtuerne. Han begynder at angre at han ikke skjøt mens han hadde anledning. Hulen kan være mil borte; men ved den næste tanke smiler han: en hund vil finde frem efter et friskt spor.

Den næste dag kommer han tilbake tilhest. Han er bevæbnet med hakke og spade og med en langhaaret hund. Det er nok en hund som forstaar sin bestilling. Med den energi den viser, maa noget kunne utrettes.

Frits tar den til pladsen hvor han dagen før møtte coyoten. Hunden finder det ogsaa morsomt at løpe efter harerne, men den er godt dressert, saa et strengt blik er nok til at faa den til at lystre.

Den finder sporet av coyoten, følger det et stykke, stanser, løper rundt i ring, følger det igjen,

AFTENSANG

saa tilbake, og tilsidst maa den opgi det som for gammelt.

Men Frits vet retningen av coyotens flugt og følger den i haab om at finde et friskere spor.

Lykken er med ham i den ulike kamp mot vilddyret. Han finder et spor friskt nok for hunden at følge. Han følger sporet og finder coyotmor selv, ifærd med at fortære noget paa bunden av et tørt elveleie.

De ser hverandre samtidig.

Coyoten, kanske litt forbløffet ved det uventede syn, hopper op fra elveleiet istedenfor — som den oftest gjør—at følge det, og sætter avsted bortover en stor slette, hvor en kvik hest har god anledning til at følge den.

Straks begynder jagten. Avsted farer hund og hest, den første gjøende av fuld hals, den anden læggende hele sin energi i at undgaa sporerne, som Frits bruker hensynsløst.

I begyndelsen synes hesten at hale ind paa den flygtende coyot, men en ujevn strækning som hindrer hestens frie bevægelser, gjør snart at avstanden melem dem blir større og større.

Allerede da er hunden langt bak dem. Ikke langt borte blir landet endnu mere ujevnt. Hesten taper og taper, og Frits, som indser det unyttige i at jage coyoten, løfter geværet og skyter.

Den galoperende hest er kanske aarsaken til at han ikke træffer, og coyoten, som godt vet hvad skytevaaben er, gaar til den uleilighet at siksakke sig ut av syne bak den nærmeste høide.

Men hunden følger sporet gjennem den ujevne utmark. En halv times tid gaar uten at noget ind-

træffer. — — Hunden har let for at følge det friske spor, saa dersom coyoten springer mot hulen hvor ungerne er, vil det ikke bli vanskelig at finde dem.

Men coyoten er en djævel i listighet, og faa vet det bedre end Frits. Det vil ikke forundre ham om coyotmoren nu forsøker at lede ham bort fra sit dyreste eie.

Pludselig kommer hun rolig travende tilsyne paa toppen av en høideryg som strækker sig vestover paralelt med den kreatursti Frits følger.

Der traver hun saa rolig som om hest, hund og rytter ingen betydning har; traver bare et par hundrede meter borte og akkurat saa fort som hesten, uten saa meget som at vende hodet mot dem, en prægtig skive mot den klare blaa himmel.

Ryggens eller kammens sider er bratte ned til prærien, saa Frits ser hvor dumt det vil være at forsøke at komme dit op. Men hvordan har coyoten greid at faa hunden av sporet? Hunden følger endda et spor uten at se op, uten at ane at det den jager, springer paa kammen saa nær, at den kan iagtta alle deres bevægelser.

Da er det at Frits, som pludselig ser haabløsheten i at fortsætte forfølgelsen, stanser sin hest med et ryk, lægger an og skyter. Et skarpt knald runger ut over den stille prærie. Netop som det smelder, gjør coyoten et voldsomt hop, falder og blir liggende, formodentlig død.

Da de kommer til stedet, er den imidlertid borte, men en blodpøl fortæller hvad der er skedd, og at saaret uten tvil er dødelig.

Det er nu en let sak at følge dens vei gjennem

vildmarken. En døende mors hjerteblod viser veien. Og i den tilstand den nu er, vet Frits at den instinktmæssig vil opsøke de smaa og saaledes ufrivillig røbe deres opholdssted — vil i sin sidste store nød glemme sin list, glemme hvad den saa ofte før hadde gjort: altid at lede fienden bort fra de smaa.

Tilsidst finder Frits den utenfor hulen, med de smaa omkring sig. Coyotmor ligger utstrakt paa jorden — død.

Frits stanser paa avstand og ser paa dem, rørt av deres hjælpeløse uskyldighet, ved maaten de søker at vække sin sovende mor paa. Der er fem ialt. De river og sliter i sin mor, piper med sine spæde stemmer, snuser til hende, slikker hende kjærlig i ansigtet, sitter med hodet paa skakke, som om de tænker. De kan ikke forstaa hvorfor moren ligger saa stille, hvorfor hun blør saa, og hvorfor hun ikke hadde mat med til dem.

Tilslut skræmmes de av hesten, som nipper om i græsset. De søker sikkerhet i hulen.

Nu er det at hakken og spaden blir brukt, og efter en times arbeide har Frits naadd enden av hulen, hvor de smaa coyoter ligger sammenkrøpet av rædsel.

Den gamle metalgraver ser paa dem, ser hvor de frygtsomme lukker sine smaa øine for ikke at se, husker hvordan de arbeidet med sin døde mor, hende han hadde dræpt, og hans hjerte fyldes med medlidenhet. Han kan ikke dræpe dem, som han hadde tænkt. Han vil ta dem med sig. Kanske vil de bringe ham mer om han sælger dem ilive.

TREDJE KAPITEL

EN KAMP PAA LIV OG DØD

TO av dem faar sit hjem i en hotelbakgaard i byen. Det er en hun og en han, en stor og en liten, og hannen er den mindste og ogsaa den som tar sakene mest rolig.

Det tar fem generationer for at frembringe en tam coyot, sies der. Enhver kan da forstaa hvordan disse to fanger føler sig tilmote der i bakgaarden. Enhver av deres bevægelser, deres barnslige forsøk paa at rømme, hindres av en grusom kjetting. I begyndelsen er det rent ilde. Folk stirrer paa dem, rykker dem til sig naar de sniker sig væk saa langt som kjettingen rækker. Menneskers nærværelse, deres vedvarende stirren er det værste disse to coyoter vet.

De første dage kan de ikke spise, de bare jamrer sig, klager uavladelig, ynkelig, og hele den lange nat høres raslen av disse kjettinger som staar mellem dem og friheten.

Slik vedblir det i flere dage, frem og tilbake, saa langt den forhatte kjetting rækker.

Av og til stanser de for at svelge en mundfuld vand mens varmen hænger i luften, men bare et øieblik staar de stille for at drikke, mens de smaa, fine brune øine skuler til siden, skræmt og nervøst. Stundom skvætter de for intet — for saa igjen at opta det samme trav.

Det er den lille hancoyot som først spiser av den mat kokken paa hotellet sætter for dem. Den er saa sulten, at det smaker godt, skjønt han aldrig har smakt kjøt som det før. Men den anden, søsteren, som er den største og den bistreste av dem, springer mot kokken med det vildeste rovdyrsuttryk i sit ellers saa uskyldige hvalpeansigt. Hun vilde ha bitt kokken om ikke den lumpne kjetting hadde hindret det.

Efterpaa snek hun sig skamfuld væk.

Men som dagene gaar, vænner de sig mer og mer til mennesker, ogsaa til det daglige liv i hotellets bakgaard. Hannen viser mere end en gang længsel efter kokkens komme. Hancoyoten viser ogsaa glæde, vistnok paa coyoternes resignerte maate, naar kokken kommer med maten. Hunnen derimot forblir som i begyndelsen uimottagelig for alt venskap, frabedende sig alle tilnærmelser, vedlikeholder sin races hat mod dem som holder den fanget.

Dette at hun ikke kan lempe sig efter sine omgivelser, blir ogsaa tilslut hendes bane.

Det er en deilig solskinsdag, da kokken som vanlig bringer dem deres middag, at hunnen rasende sætter sine smaa tænder i hans haand.

Kokken gir den et spark, saa det lille legeme klasker mot vedhusvæggen med en syknende lyd og kommer ned med en høi kjettingsraslen, uten at gi fra sig den mindste klage, endskjønt den ene bakfot hang og dinglet.

Samme dag blev den skutt.

Den dag er det at den lille gjenlevende coyot og jeg for første gang møtes. Dens korte livshisto-

rie faar jeg høre av Frits selv ved et glas øl i hotellets skjænkestue.

Den er nok endnu for liten til at forstaa sig stort paa søsterens bitre ende og lar endog mig, en ganske fremmed, varsomt stryke dens pels.

Hvor den er søt og uskyldig i sin lek, med sine hvalpelignende bevægelser paa de lubne ben! Dette spidse, fine hode, som den saa søtt lægger paa siden, og som sammen med de klare, brune øine er ufeilbarlige merker paa racen!

Jeg stanser bare nogen faa dage i byen, til jeg faar arbeide; men jeg besøker den flittig mens jeg er der. For mit arbeide vil ta mig bort fra byen, og der blir mange maaneder før jeg faar se den igjen.

Det er vinter da jeg næste gang kommer til byen. Stormen tuter over vidderne, stundom er der tunge snefald.

Coyotungen, som nu bærer navnet "King", er saa at si voksen, og under opveksten har den tilegnet sig den stolthet som den manglet som hvalp. Det er likesom dens natur har undergaat en radikal forandring. Den kryper ikke mere, den jamrer ikke mere, den gaar omkring med stolte skridt og frygtløse øine, altid urolig, altid strækkende den kjetting som nu er blit den mer og mer forhatt — den kjetting det fangne vilddyr hadde polert med sine tænder i de lange nattetimer, mens det i overmægtig raseri laa og hørte sine frie brødres hyl runge over vidderne.

Om dagen ligger den mere stille — ligger utenfor sit hus i sneen i den sterkeste kulde, stadig stir-

rende utover prærien, denne prærie som kalder den, men som mennesket har berøvet den.

Ved at se paa den vil ingen kunne tro at det virkelig er den samme coyot som hadde krøpet omkring der som en hvalp, logrende som en hund med halen, tilfreds med omgivelserne.

Den har forandret sig overordentlig, er blit stor, større end de fleste av sin race, og har tilegnet sig al den glupskhet den ikke hadde faat anledning til at lære av sin mor.

Et par hunder, som i overmod hadde vist sig for nærgaaende efter "King"s mening, har allerede maattet bøte med livet. Høns og ænder hadde den ogsaa selvsagt i beleilige stunder nappet.

"Den blir en djævel naar den faar nogen maaneder til paa nakken," sier Frits med beundring.

Den blir mer og mer urolig som vinteren gaar. Naar sneen er tykkest og veiret koldest, og coyoterne som følge derav mer overmodige paa sine natlige streiftog mot den lille nedsnedde prærieby, blir "King"s svar til sine brødre, dens kjæmpemæssige vov-vov-vov-vov-o-o-o-o-u-u-u-u, en sand plage for byens befolkning.

Der snakkes om at skaffe den av veien paa en eller anden vis; der blir dog ingen bestemmelse tat til "King" en dag skamferer en liten pike, som kommer den for nær.

Det er for meget, eieren faar ordre til at skaffe den av veien.

Nu hænder det at der i samme by findes en buldog som paa grund av gjentagne beviser paa et ustyrlig sinne ogsaa er dømt, enten til døden eller til kjetting for livstid.

En buldog og en coyot sluppet sammen et sted hvor de ikke kan undslippe, skulde være istand til at lage en interessant underholdning. De er jo begge dømt til døden, hvorfor saa ikke ha litt moro med deres død? Det blir omtalt, bestemt og dagen sat.

Dagen kommer. Jeg staar i hotelvinduet og ser paa coyoten, hvis skjæbne idag skal avgjøres. Mit hjerte er med den, har været med den fra den første dag jeg saa den.

Det er en mørk vinterdag med snetung luft uten at det sner, en lignende dag som en jeg saa en mand bli hængt paa nogen aar før. Saadan en dag glemmes ikke saa let, og mens jeg staar der og stirrer gjennem den graa luft paa den dødsdømte coyot, gaar den samme syknende følelse gjennem mig, den samme beklemthet for brystet.

Om nogen timer vil kanske den deilige pels være tilsmurt med blod. De klare øine brustne, hele det smidige legeme livløst, for saa at bli et raatnende aatsel. Tanken gjør mig syk og tung tilsinds. Om jeg kunde, vilde jeg uten betænkning ha sluppet den ut; for saa langt jeg forstaar, er det ikke rigtig at slippe den unge, uerfarne coyot sammen med buldoggen, en gammel prøvd kjæmpe.

Coyoten har jo alle sine dage været fast til kjettingen. Aldrig har den hat nogensomhelst anledning til at træne sine lunger ved jag over høiderne, og det er det den først vil trænge i den kamp som forestaar.

Dagen og timen kommer. Pladsen hvori der skal kjæmpes, er en liten indhegning hvor kvæget

sorteres før det sendes østover til byene om høsten. Der er mange rum, dette er det mindste.

Det er om eftermiddagen.

Buldoggen kommer først til stedet. Den er ikke av de største, men dens hatefulde øine, dens frastøtende mund med den grusomme underlæbe, hvorfra to uhyre rovdyrtænder stikker op, hele dyrets uttryk og legemsbygning er tydelige beviser paa hvad den kan og vil gjøre i en kamp for livet.

Saa blir "King" sluppet ind.

En dyp knurren, som et hæst brøl, undslipper hunden, mens coyoten stivlegget og stolt blir staaende indenfor døren, som lukkes. Den staar der stirrende sin fiende like i øinene. Der er dødsstille blandt tilskuerne. Mit hjerte slaar forfærdelig mot ribbenene. — —

Saa nærmer hunden sig, stadig knurrende, med læberne brettet bort fra de fæle tænder.

Nu rører ogsaa coyoten sig. Den følger væggen rundt paa stive ben, viser tænder og hvæser.

Disse to dyr bruker en ganske forskjellig taktik i kamp. En buldog mere kryper end gaar, og naar den først faar tak, holder den uten anden tanke end at holde. En coyot derimot viser aktivitet. Den napper som ulven, flenger, bøier sig hit og dit, parerer med tænderne.

Man begynder at vedde. De fleste holder paa hunden. Jeg kan ikke vedde, vil ikke, jeg er saa optat med at se og av hele min sjæl ønske at noget maa indtræffe som vil bevare min yndling fra hundens jernkjæver. Imidlertid blir hunden mer og mer opirret ved at tilskuerne tilroper den. Dens øine lyser grønne, og dens hæse knurren lyder som

en svak torden. Coyoten blir vel helst skræmt av alle disse mennesker og deres skrik; men den viser det ikke. Koldblodig og stolt bevæger den sig paa føtter som staalfjærer, altid med to tindrende øine rettet paa sin fiende. Motstanderne kommer nærmere og nærmere. Hunden manøvrerer saa den faar coyoten bort i en krok, saa paafølger en krypende, men kvik bevægelse fremover.

Gud, la den ikke faa tak! skriker noget i mig i det samme. Men i samme øieblik høres coyotens skarpe knurren, og som en gul strek skyter den over hunden, efterlatende et blodig merke paa dens hvite rygg.

Hadde hunden været sint før, blir den sintere nu. Den snur sig med en hurtighet man ikke skulde tiltro den, og gaar paa med dødsforagt og lukkede øine. Men angrepet blir som det første, en dyrekjøpt seier.

En knurren, en hvæsen, et høilydt smek naar hundens kjæver klasker sammen, en hoppende, kvik, gul djævel og en stor blodig flenge paa hundens ryg. Dette gjentar sig igjen — flere ganger. Tilskuerne skriker i sympati og antipati. En forfærdelig knurren og anden støi lyder gjennem slagsmaalet. Blod fra hunden smøres allevegne, fraaden staar den i munden.

Mit hjerte hopper av beundring for min yndling.

Men midt i beundringen gripes jeg av frygt. Hvor længe kan coyoten holde ut?

Det er en kamp til døden. Kan den holde sig klar av disse glupske tænder til hunden svækkes av blodtapet?

Jeg vet ikke. Jeg bare sitter og ønsker, mens den grufulde kamp gaar videre. Hunden blir i raseriet kvikkere i sine angrep. Coyoten hopper, springer, knurrer, biter og holder sig altid ut av buldoggens tænder.

Da indtræffer noget.

Indhegningen er bygget av smekre stokker, som ligger paalangs, den fra den ene væg over den fra den anden i hjørnerne, saa at der mellem hver stok er et aapent rum saa stort som stokkenes tykkelse — en tre fire tommer.

Gjærderne er omtrent otte fot i høide. Vi nysgjerrige hadde bygget en platform omtrent halvveis op ved at stikke plankeender ind i aapningene mellem stokkene.

Tyngden av os alle hviler nu paa den stok som plankerne ligger paa, og da indhegningen er gammel, er mange av stokkene kanske ikke saa friske som de har været.

De to kjæmpende er netop sammen i midten av rummet. Coyoten har for første gang ikke kunnet holde sig klar av sin motstander. Dens krop, kun trænet indenfor en kjettings rækkevidde, har tilsidst maattet bukke under for den rasende hunds trænede angrep.

Coyoten ligger under hunden, som gang paa gang forgjæves søker at faa tak. Jeg er i angst. De vældige kjæver aapnes og lukkes.

Sekund efter sekund gaar uten at hundens grimme mund finder andet end coyotens skarpe tænder, eller et skarppigget halsbaand, som heldigvis er forblit paa sin plads.

Coyoten kjæmper desperat for at komme paa

benene, men den blødende kjæmpe er for tung og for øvet i sit fag.

Da er det begivenheten indtræffer.

Skjæbnen kommer coyoten tilhjælp netop som alt haab synes ute. En stok i gjærdet gir efter, plankerne falder ned, tilskuerne bander og skriker.

Støien er saa sterk at endog den rasende hund stanser et øieblik, og det øieblik er nok for coyoten at komme op og ut gjennem hullet hvor stokken er brukket, like over hoderne paa os, som endda ikke er kommet paa benene.

Hunden gjør et klumset forsøk paa forfølgelse, men ser straks unytten i det og gir det op.

For første gang i sit liv lægger coyoten alle sine kræfter i at flygte. Fri fra alt som lugter av menneske, undtagen et sterkt lærhalsbaand, besat med skarpe pigger.

Den viser ingen tvilraadighet i at vælge sin vei. Den styrter bent mot det bakkede land syd for byen, hvorfra den saa ofte i sit fangenskap hadde hørt de natlige kald av sin race, og hvorpaa dens øine hele dagen har været fæstet med vilddyrets længsel efter frihet.

Vi staar alle og ser efter den, kanske med forskjellige følelser. Jeg med usigelig glæde, med usigelig taknemmelighet. — —

Luften hænger fremdeles graa og snetung. De nøkne bakker tar sig melankolske ut mot denne graahet, og melankolsk er ogsaa synet av den flygtende coyot, som for første gang skal ut og prøve livet.

FJERDE KAPITEL

FRIHET, MAT OG EGTESKAP

NU begynder et nyt liv for coyoten. Hele den første dag holder den det travende, trods dens lemmer verker efter kampen med hunden. Den er sulten, men den er uvant til at skaffe sig mat selv. Og som om alt er imot den for at gjøre dens første nat i frihet saa sur som mulig, begynder det at sne.

Mange ganger stanser den, sommetider av trætthet, sommetider for at prøve vinden, sommetider simpelthen av raadløshet. Stundom naar den hører en anden coyot synge ut sin sang i det fjerne, stanser den længe nok til at svare, saa avsted igjen, videre, altid videre, bort fra det som den frygter mest av alt: mennesket.

Frem paa morgensiden klarner det. Stjernerne kommer frem paa den mørke himmel, vinden dør ut.

Men endnu holder coyoten paa med dette luntetrav, som nu er blit næsten mekanisk, bakke op og bakke ned, op og ned i det uendelige.

Den forsøker engang at ta en hare, men greier det ikke. Senere, netop som den kommer paa toppen av en skarp aas, kommer den over en saueleir. Sauene ligger tæt sammenpakket rundt den overbygde vogn som gjæteren bor i. Vandet kommer

coyoten i munden. Aldrig i sit liv har den set saa meget mat paa en gang.

Den springer halvveis rundt flokken, hvor lyngen staar tykkest, og hvor den faar den smule bris der er.

Aa, hvor det dufter, hvor det frister! Men med den svake luftning kommer ogsaa en anden lugt den kjender og frygter — lugten av menneske og hund.

Den slikker sig om munden et par ganger og forsvinder saa stilfærdig som den kom.

Det begynder at graane i øst, stjernerne slukkes, de snedækte fjeldtopper træder svakt frem i det fjerne.

En coyot stemmer i sin morgensang et sted derute i dæmringen. Et svar kommer svakt langt borte, et andet nærmere. Overalt, nært og fjernt, lyder snart coyoternes traditionelle sang, ensomhetens sang, viddernes sang — den som paa en saa hemmelighetsfuld maate lænker coyot og prærie sammen.

Hvad vilde coyoten være uten disse mil av rullende vidder? Hvad vilde prærien eller fjeldene være om ikke coyotens sang rullet hen over dem og gav dem dette lokkende præg av vildhet, denne uimotstaaelige ensomhet? — —

Stundom stanser rømlingen og lytter, stundom svarer den ogsaa; men ikke som de andre i vildt overmod, naar de synger mot den kommende dag, eller haanende som naar de fra høiderne synger til sauegjæterne.

Naar solen kommer tilsyne, slutter helst san-

gen, dog kan man fra tid til anden høre den hele dagen, især paa mørke dage. — —

Den unge rømling er baade træt og sulten nu. Solvarmen er velgjørende, saa svak den end er. Snart kan den finde en plads for at sove, hvile.

Sulten plager den mere og mere, for i hotellets bakgaard hadde den faat mat tre ganger om dagen, og nu er det længe siden den har spist.

Dens fine næse kjender endnu duften fra saueflokken, og før den har tid til at ombestemme sig, er den allerede paa vei i den retning.

Med vilddyrets retningssans nærmer den sig forsigtig, altid mot vinden. Lugten blir sterkere og sterkere jo nærmere den kommer. Og jo nærmere den kommer, jo mere banker dens hjerte; for dens næse sier den tydelig at der er et menneske i nærheten.

Den sniker sig fremad med stor forsigtighet. Tilslut staar den skjult i lyngen paa toppen av en aas, hvorfra den kan se hele den græssende saueflok.

Den ser ogsaa manden og hunden. Saa begynder "King" sin første jagt for tilværelsen. Den har aldrig lært dette, men dens instinkt fortæller den hvordan alt gaar for sig. Og den følger dette instinkt indtil den er bare tredive-firti fot fra den sau den har utsøkt, uten at den selv er blit set.

Den gjør sig færdig til sprang, men bier litt, den kan ikke rigtig faa det til.

En slags scenefeber kommer over den. Gjæteren er i tydelig øiesyn, men langt borte. Ogsaa hunden kan den se.

Den sau coyoten har valgt, kommer intet

anende like mot den, altid med hodet stukket ind under tuerne for at finde den sparsomme føde.

"King" staar stiv og venter. Den selv ubevisst fortæller generationers erfaring den at en stillestaaende gjenstand av samme kulør som omgivelserne ikke sees før den bevæger sig.

Nu er sauen ganske nær, nu sætter den hodet ind i tuen. Saa tar "King" pludselig mod til sig og springer, — springer i fuld fart paa sauen, som forfærdet sætter i et vræl og løper av alle kræfter med coyoten paa ryggen.

En sau følger altid sin leder, saasandt som der er nogen, og saasandt dens sauesans ikke blir saa endevendt at den intet vet og springer fra sine egne i forfærdelse. Alle sauene staar med hoderne indunder tuerne, men saasnart den nærmeste hører den som springer, lægger ogsaa den sau, uten saa meget som at undersøke aarsaken, paa sprang. De nærmeste til dem følger med, og saa paa begge sider, til halve flokken er paa sprang for livet mot et fælles centrum.

Det er ikke længe før gjæteren ser hvad er paa færde, for han ser coyoten, som ikke vil gi glip paa den flygtende sau. Alt dette lægger naturligvis ikke coyoten merke til, den er saa optat med sauen.

Pludselig hører den en hund gjø, derpaa et skarpt smeld, og med det samme det smelder, suser noget forbi dens næse med slik voldsomhet at den slipper taket, dætter ned og næsten mister pusten. Det smelder igjen og igjen, og hver gang suser det i luften uhyggelig nær.

I et nu er den paa benene igjen og følger ube-

visst en gammel coyot-regel, den at siksakke sig ut av syne naar den blir skutt paa. — —

Coyoten hadde hørt skud før, men det var mens den stod i kjettingen, saa dette er første gang den egentlig forstaar hvad disse skarpe smeld betyr. Og siden glemmer den det aldrig. Hele formiddagen gaar uten at den finder noget at spise. Den trasker rundt ustanselig, ser store saueflokker flere ganger, men morgenens hændelser holder den fra at gaa nær.

Ved middagstider sniker den sig til en liten søvn. Frem paa eftermiddagen napper den en hare i krattet ved et uttørret elveleie. Dette gir den mere mod og lyst paa livet.

Naar solen gaar ned den kveld, og lange skygger sænker sig over vidden, og dens racebrødre igjen synger sin langtrukne melodi, svarer den av hele sin magt. — —

Den næste nat er "King" heldigere end den første. Beskyttet av mørket, men allikevel med den største forsigtighet — for den vet endnu ikke at mørket er værre for mennesket end for den selv — kryper den op til en liggende saueflok og dræper en før den kommer paa benene.

Den er først ikke videre modig. De nærmeste sauer begynder at springe, og støien av deres føtter paa den haardfrosne jord faar den til at trække sig tilbake. Gjæteren har ogsaa hørt, og vet hvad det er. Det er belgmørkt. Han kan intet se, men allikevel, for sikkerhets skyld, endskjønt han vet det sjelden nytter, tar han riflen ned og fyrer et par skud ut i mørket.

Coyoten blir ogsaa ræd, lægger paa sprang som

før i en siksakkurs; men da susningen som næsten hadde tat pusten fra den, ikke kom, stanser den snart, kanske mer av forundring end av mod. Og da en anden coyot i nærheten stemmer i sin sang av haan, blir ogsaa den modigere, svarer og lister sig nærmere den dræpte sau.

Snart er alt rolig igjen, den spiser alt den kan, og gaar sin vei. Og fra den nat er den aldrig ræd om nogen skyter i mørket.

Om morgenen gaar gjæteren ut og forgifter den dræpte sau.

Natten derpaa kommer "King" rigtignok tilbake, men den kjender en forunderlig lugt av gifften og rører ikke aatslet. Den kjender ogsaa lugten av mennesket, og frygten for alt som lugter menneske, er saa sterk at den trods hungeren traver væk for at søke sin føde andetsteds. Og saaledes frelser den den dag sit liv. Som dagene gaar, blir coyoten mere og mere vant til at skaffe sig sin egen mat. Der er nok av præriehøns, harer og andre gnavere, men fremfor alt sauene. Saaledes gaar vinteren.

Naar sneen svinder tidlig om vaaren, er coyoten vokset saa stor at den er større end de fleste av sin race. Den har holdt sig alene, frygtsomt undgaat alt levende, endog sin egen race. Men vaaren er naturens tid, og for første gang føler den et savn den ikke begriper, en længsel efter selskap.

Naar solen gaar ned en kveld, og det kjendte "jap-jap-jap-jap-vov-vov-vov-o-o-o-u-u-u—" lyder ut i skumringen, svarer den av fuld hals og gaar i retning av lyden.

Av og til stanser den og hyler, faar svar og fort-

sætter. Pludselig stanser den nedenfor en høide. Der paa toppen staar en anden coyot i silhouet mot det svindende dagslys. Saa gaar den forsigtig nærmere — mot vinden.

De stanser omtrent ti fot fra hverandre, begge paa stive ben, men hoderne stramme, bare næseborene i bevægelse. Slik staar de en stund, indtil den anden gaar halvveis rundt for at faa tæften av "King". Saa logrer begge to, gaar nogen skridt nærmere, derpaa nogen flere, indtil de er ganske nær, snuser igjen og er venner. Der er dog én ting den fremmede coyot ser paa og snuser til med mistænksomhet: lærhalsbaandet om "King"s hals.

Disse to driver nu omkring sammen i flere dage.

"King" hadde længtet efter selskap, nu har den fundet det. Men forunderlig nok vedblir dens uro som før. Dog er det ikke saa underlig, det er vaar, kjærlighetens tid, og disse to coyoter er begge av samme kjøn.

Allikevel holder de sig sammen. Om kvelden sitter de paa en høide og synger i kor sine elskovssanger.

Efter solnedgang en anden kveld, efter deres sangs ekko er forstummet, kommer en coyot, mindre end nogen av dem, ganske rolig hen til dem. Den stanser et stykke fra dem, staar og snuser i den blikstille luft. Det samme gjør de, stive og urørlige. Den nyankomne kommer nærmere. Efter præsentationene blir "King" og kameraten likesom litt stive mot hverandre, holder sig helst paa hver side av den nyankomne. For det er en huncoyot, og vaaren brænder dem begge i blodet.

Det er hende "King" har savnet i den senere

tid, det er derfor den har sunget om natten som aldrig før.

Men denne stivhet mellem "King" og kameraten som kom med hende, gaar straks efter over til aapen fiendtlighet.

De skuler til hinanden med hat i øinene naar en av dem kommer hende for nær, knurrer og viser tænder. En dag ender det i slagsmaal. Begge er store og sterke, og en lang stund har ingen overtaket. Men "King" har sin ungdom at sætte mot den andens mange aar og kommer tilslut ut som den seirende, og traver avsted — blodig, men fornøiet — med hunnen, som fra nu av blir dens make.

FEMTE KAPITEL

DEN NYE ESAU

VAAREN kommer, solen staar allerede høit paa himmelen, en mild bris staar fra vest.

Om vaaren i april eller mai er det at sauelammene kommer til verden. Eftersom sauearbeide er min bestilling netop da, kommer jeg til at bli hyrt av en mand som har en flok som skal lamme. Flokken befinder sig nogen faa mil fra den lille by "King" rømte fra.

Det er en av de første dage i mai. Lammene er endda ikke kommet, men vi har det alle travelt med forberedelserne. Jeg har været en tur ned til elven om morgenen og skaaret en mængde vidjer, hvortil vi spikrer flag av rødt tøi. Disse skal stikkes ned i jorden rundt sauene med de nyfødte lam for at holde coyoterne borte om nætterne. En anden forsigtighetsregel er det at brænde av krudt, for enhver erfaren coyot vet hvad krudt er, og søker altid at undgaa det. — —

Dagen efter venter vi de første lam. Der er ikke rum for to i sauegjæterens vogn, saa vi andre maa rede vor seng under aapen himmel.

I graalysningen om morgenen stikker jeg hodet ut under seilduken jeg har over sengklærne. Prærien er skinnende hvit. Det har snedd om natten.

Sne og kulde er det værste av alt i lammingstiden, saa det ser ikke svært lovende ut.

Det er en ufysen morgen. Jeg fryser saa tænderne klaprer i munden, førend jeg faar klær nok paa mig til at springe bort til vognen og faa fyr i ovnen.

Himmelen er graa og melankolsk; en tungsindig vind klager over vidden; et og andet snefug kommer endda seilende paa skraa nedover. Frem paa dagen mildner det litt, vinden gaar mere paa syd, snefillerne ophører; men den samme tunge tone hænger i luften.

Og frem paa dagen begynder ogsaa lammene at komme, ett her og ett der, saa naar kvelden kommer, og vi har faat samlet mødrene med de nyfødte sammen i en flok, er der tyve lam.

Man tar altid bedre vare paa nogen faa end man gjør om der er mange.

Sent paa eftermiddagen sier formanden til mig: "Du faar gaa ut, du, og stelle dem for natten." Og ved at høre et coyothyl langt borte i aasene lægger han til: "Vær forsigtig, saa ikke "de" faar dem."

Jeg tar en hel mængde flag paa skulderen og gaar. Jeg stikker dem ned rundt den lille flok. De flagrer støiende i kveldsbrisen. Saa tænder jeg et baal og forlater dem, sikker paa at det er nok for at holde coyoterne borte.

Den paafølgende nat er fødselsantallet stort blandt sauene. Vi er oppe tidlig. Jeg tar en tur bort for at se efter de fra dagen før. De er der alle, indenfor denne cirkel av flagrende flag — men døde, deres smaa struper skaaret over av skarpe tænder, og deres hjerter revet ut.

Dette er ikke meget opmuntrende hverken for formanden eller mig; de hadde jo paa en maate væ-

ret under min varetægt. "Coyoten er fæl iaar," sier formanden, "vi maa være svært paapasselige." Vi er, men allikevel gaar en mængde lam den samme vei.

Vi er alle bevæbnet med rifler, og skyter saasnart vi ser en, uten at tænke paa avstanden.

Naar et lam blir født, og moren blir skræmt før hun faar lugte paa det, kjender hun det ikke igjen efterpaa. Slike lam dør ofte av mangel paa næring. De som har mere næringsvet, greier sig ved at snike ind og die en anden sau som vil holde sig stille. Det sker som oftest mens dens eget lam er optat paa den anden side.

Som regel blir dog disse lam underernært i forhold til dem som faar sin morsmelk regelmæssig.

I en saueflok kan der være en hel mængde saadanne; men der er ogsaa en hel mængde mødre som gaar omkring fulde av melk og uten lam.

Man kan bøte paa dette til en viss grad paa følgende vis: Naar et lam dør, kan man ta og flaa det og trække skindet over et som ingen mor har, trække det over som en trøie, med huller for benene, hale og hals. Sauen som mistet sit lam, snuser til det naar man bringer det til den, kjender lugten av pelsen og adopterer det øieblikkelig. Om et par dage kan man ta pelsen av. Dersom veiret er varmt, maa det ske, ellers sætter fluerne makk i den.

Dette gjør jeg en dag med en liten forfrossen og forsulten stakkar. Jeg har saa vondt av den, den er saa bitte liten, og jeg staar og ser paa at den blir jaget væk den ene gang efter den anden av usympatetiske mødre naar den drevet av instinkt

søker sin mat. Tilslut staar den der i den store flok ene, forlatt og raadløs, brækende for den mor som ikke vil komme og gi den mat og varme den. —

Da er det at jeg gir stakkaren en andens uldne trøie og finder en mor for den. Naturligvis tar jeg en særegen interesse i den efterpaa. Den vokser saa jeg kan se forskjel fra dag til anden, og den er saa livlig som nogen i flokken. Jeg bruker at ta den og more mig med den i ledige timer.

Pelsen blir tat av, og den lille er saa vant med mig, at den kommer like bort til mig, om ikke hunden er med, mens moren staar og ser paa med forundring.

Coyoterne blir saa nærgaaende at vi maa bruke alle mulige midler for at holde dem borte. Jeg maa bringe mine sengklær ut og sove hvor sauene er.

En morgen vaakner jeg ved støi i flokken. Jeg kommer op i en fart og ser to coyoter midt iblandt sauene, som farer avsted i alle retninger. Flere lam ligger døde hvor de gik til ro om kvelden, og deriblandt min lille ven.

Og ved skinnet av solen, som netop kaster sine første straaler ut over bakkerne, ser jeg at den ene av de to som har øvd udaaden, har et blankt baand om halsen.

Det er første gang jeg ser den siden den rømte; men flere ganger har jeg hørt om den. Den er saa let kjendelig paa grund av halsbaandet.

Sommerbeitet i fjeldene ligger to dagsreiser væk, og naar sauene drar tilfjelds, følger gjerne coyoten med, for den vet ingen letvintere maate at skaffe sig mat paa. Naar lammene er store nok til at følge med, drar vi avsted.

Tidlig den næste morgen dræper "King" og dens make to lam mens jeg sitter tilhest længere borte og ser paa. Jeg nævner det til de andre mens vi stanser ved vognen til middag, og formanden sverger paa at nu har han snart faat nok av denne coyot. Han skal nu sandt for dyden snart bli fri den. — —

Men at bli fri "King" er lettere sagt end gjort.

Da vi er kommet til ro i fjeldet, har "King" ogsaa slaat sig til ro, for her at opdrætte ungerne som vil komme.

Jeg ser dem flere ganger, men altid paa lang avstand, og mange andre gjætere deromkring ser den. Den er blit saa stor at den kjendes av alle om end avstanden gjør halsbaandet usynlig.

I fjeldet faar jeg ingen anledning til at sove i vognen. Den staar ved vandingspladsen. Der ligger hele flokken om dagen mens det er varmt. Først naar kjøligheten om eftermiddagen indfinder sig, begynder sauene at spise for natten. Dette maaltid varer til mørket kommer. Naar de saa er saa fulde av mat at de ikke kan mere, lægger de sig. Hvor de lægger sig, maa ogsaa jeg ligge, for næsten hver evige nat maa jeg op for at holde coyoten borte.

Det er bare moro at lægge sig om kvelden naar veiret er fint, naar maane eller stjerner lyser paa den vakre himmel. Men naar det stormer og regner, og naar jeg kanske en time eller to midt i uveiret maa gaa rundt flokken for at holde coyoten væk, glir hele dette ensomme fjeldlivs poesi ind i den mest hverdagslige prosa.

Min hund, gjæterens eneste ven i de lange

dage og nætter, er flink i sit fag. Den lærer mig mere end én ting vedrørende sauer. Men saa flink som den er naar det gjælder sauer, likesaa daarlig er den naar det gjælder en coyot. Engang i livet har den rimeligvis erfaret at coyoten ikke er til at spøke med.

Forresten er den ikke saa værst om dagen. Den lægger i det mindste paa sprang efter coyoten saa længe de løper for den, men saa snart coyoten stanser, kommer "Sport" tilbake. Der blir intet argument, intet slagsmaal. Og naar den følger mig rundt i mørket, og coyoterne hyler i nærheten, har jeg den største møie med at holde den klar av mine ben.

En deilig solskinsdag ligger jeg paa en høide under et træ fordypet i en bok. "Sport" ligger ved siden av mig, fuldt utstrakt, med halvt lukkede øine, tilfreds med livet og sig selv.

Tre tusen sauer er spredt over en vældig slette, næsten ubevægelige i varmen, som utallige hvite pletter paa den grønne grund. Pludselig ser jeg at sauene langt borte paa den motsatte side begynder at springe sammen. Og ved at anstrenge mine øine ser jeg en liten og en stor coyot springe langs med flokken i en lang, svak bue, akkurat som en trænet hund gjør naar den skal jage sauene sammen. Straks forstaar jeg at det er "King" med sin make, ute for at skaffe sig middag, og at de springer saa langt bare for at utsøke det bedste i denne overflod.

Jeg har geværet med, men jeg vet at jeg ikke vil træffe paa den avstand. Jeg har ogsaa lyst til at ha litt moro med hunden. "Sport", sier jeg gan-

ske rolig. Den aapner øinene og skjeler bort paa mig uten at røre hodet. "Sport", sier jeg igjen, "gaa langt rundt dem," og jeg vinket med den høire arm for at forklare den hvilken vei den skulde gaa. Hunden vil nødig avsted. Den reiser sig meget tungvint, traver dovent bortover med tungen hængende den langt ut av munden. Naar den har sprunget et stykke, stanser den og ser sig tilbake, øiensynlig med tanke paa at bli kaldt tilbake igjen. Men jeg vinker med armene igjen, og "Sport" traver videre, langsomt, motstræbende. Flere ganger stanser den i haab om at faa retræt-ordre, for jo mindre den liker opgaven, jo oftere stanser den. Men jeg sender den ubarmhjertig videre.

Jeg følger nøie hundens bevægelser, dette dovne trav som ikke en eneste gang glir over til galop. Jeg kan forestille mig dens halvlukkede øine og sløve sanser.

Men med ett blir der en anden dans! Coyoterne kommer den ene vei og "Sport" halvsovende like mot dem. Den ser dem ikke før de er ganske nær. Den stanser omtrent et tiendedels sekund, saa kommer den tilbake, klarer i lange hop lyngtuerne, som den paa utveien saa varsomt smøg sig imellem. Jeg ler saa taarerne rinder, da den naar mig. "Sport" forstaar ogsaa straks at jeg har villet prøve den, for den gaar fornærmet bort og lægger sig, vil ikke se paa mig mere.

Imidlertid fortsætter "King" og dens make sine røverier, og litt senere, naar deres unger er kommet til verden, tviler jeg ikke paa at hele familien lever udelukkende paa saueeiernes bekostning. —

Som regel, i motsætning til ulven, dræper coy-

oten ikke mer end den spiser; men denne overflod synes at forandre dens vaner, gjøre den kræsen; for mangen en morgen finder jeg flere lam liggende nær hverandre med strupen overskaaret og hjertet spist ut.

Jeg synes ikke det er saa vondt saa længe de ikke dræper mer end de spiser. Jeg undskylder dem paa en maate, for jeg interesserer mig for dem, og vet at de er skapt slik; men dette fraadseri med lammene jeg er betalt for at passe, driver mig til at se paa coyoten som alle de andre ser paa den, nøder mig til stadig at bære riflen med mig med hensigt at dræpe.

Gamle folk i vesten — folk som har tilbragt hele sit liv paa vidderne — paastaar at coyoten kan lugte om en er bevæbnet eller ei, selv paa de utroligste avstande. Jeg for min del har altid smilt av dette. Dog maa jeg tilstaa at det ofte ser slik ut. — —

Ridende, kjørende og gaaende har jeg mangen en gang møtt coyoter saa nær at jeg ganske tydelig har kunnet se deres øine, — og hver evige gang har jeg været ubevæbnet. Og naar jeg tilfældigvis eller med forsæt har hat skytevaaben med, har altid coyoten været usynlig eller for langt væk. —

Min hest har for vane at lægge sig ned og rulle med sadlen paa, rimeligvis for at faa den av. Og jeg har for vane at la hesten bære riflen i sadelhylsteret.

En solklar eftermiddag stiger jeg av hesten for at undersøke noget som har vakt min opmerksomhet, paa den anden side av en liten ravin. Det er saa nær at jeg ikke kommer paa den tanke at ta

geværet med. Da jeg har tilfredsstillet min nysgjerrighet, sætter jeg mig paa et gammelt vindfald og betragter landskapet omkring mig. Som jeg sitter der fordypet i egne tanker, dukker pludselig en svær coyot op mellem tuerne og blir staaende og se paa mig.

Mine øine søker uvilkaarlig hesten. Den er saa nær, men paa den anden side av ravinen, og en glohet ed kommer mig i munden da jeg ser den netop er ifærd med at rulle sig over geværet. Jeg skriker til den, men det bryr den sig ikke om. Coyoten hopper og forsvinder. Idet den snur sig, ser jeg noget som glitrer paa dens hals. Det var solstraalerne som blev kastet tilbake fra nikkelet paa halsbaandet. Det som dens lange pragtfulde pels nu delvis dækker over.

Jeg springer bort til hvor den forsvinder, sikker paa at se den smyge avsted mellem lyngen; men den er ingensteds at se. Det er vindstille, saa jeg maa se den mindste bevægelse i tuerne, og lyngen er heller ikke høi nok til at skjule den helt. Jeg er ikke overtroisk, saa jeg sætter det ikke i forbindelse med noget unaturlig. Jeg vet at mennesket er som barn sammenlignet med dyrene naar det gjælder livet i vildmarken. Jeg vet at "King" har lært et knep jeg ikke kjender, og bruker det med sukces.

Da jeg kommer tilbake til hesten, er geværkolben brukket av like bak hanen. — —

Naar dyrene er syke, søker de ensomheten. De kan findes døde paa de utroligste steder. Hunden kryper i skjul naar den føler sig uvel, og vil stundom ikke smake mat paa mange dage. Og sauen, som fra fødselen av er vant til at være i store flok-

ker, blir let alterert naar den et øieblik mister de andre av syne. Den lister sig ogsaa bort naar noget er galt med den, og finder en plads hvor den kan ligge og lide alene.

En dag ser jeg en sau som lister sig væk. Der er tre tusen sauer i flokken, deriblandt tyve sorte, som jeg bruker at tælle av og til for nogenlunde at se om jeg mister nogen. Denne som sniker sig avsted, er en av disse sorte.

Jeg har ikke nok sorte som det er, og vil derfor nødig miste nogen av dem, saa jeg følger efter denne og forsøker at faa den til at snu og gaa ind i flokken igjen. Men sauen er av en ganske anden mening. Den lægger paa sprang da den forstaar hvad jeg vil. Den stanser ikke før avstanden mellem os er saa stor at den tror sig i sikkerhet. Dette hænder nogen faa dage efter hesten har brukket geværkolben.

Sauer er i almindelighet stridige, og naar de er syke, er de kanske værre end ellers. Denne vil ha fred i sygdommen, vil være alene, og jeg vil ha den tilbake, fordi den er mig særlig værdifuld av hensyn til sit sorte skind.

Jeg er likesaa stridig som sauen, vedblir at forfølge den paa lang avstand nu, i haab om at faa den igjen.

Den vælger veien vel, over de mest ufremkommelige steder, saa jeg blir tvunget til at la hesten bli tilbake og følge den tilfots.

Med ett dukker to coyoter op i lyngen mellem mig og sauen. De staar der som om ingenting er paafærde, ser og snuser efter sauen, ser og snuser efter mig.

Og disse to frække djævler bekymrer sig ikke det mindste, de bare traver bortover som late hunder, som om de vet saa inderlig godt at jeg ingen skytevaaben har.

De er saa nær at jeg tydelig kan se halsbaandet paa den største under de lange, vakre nakkehaar.

De nærmer sig sauen. Jeg lægger paa sprang for at hindre dem i deres forsæt. Da begynder de at galopere, de naar den, men sauen sætter sit hode imot da den mindste av dem angriper.

"Bravo!" roper jeg og løper saa mit bryst vil sprænges. "Hold dem til jeg kommer!" Og sauen holder virkelig den lille coyot væk gang paa gang, gir den endog et dunk engang, saa den ruller overende.

Da taper "King" taalmodigheten. Kanske er det for sin makes skyld, kanske fordi jeg nærmer mig.

I ett hop naar den sauen, griper den ret over snuten, som jeg stundom har set sauehunder gjøre, og kaster den i marken. Og i næste sekund strømmer blodet ut av et grusomt saar i halsen.

Efterpaa løper de sin vei, men staar uten tvil et sted i nærheten og holder øie med mig.

Jeg forgifter kjøtet med stryknin, for jeg vet de vil komme igjen naar jeg er gaat.

Med dette er jeg saa forsigtig som jeg paa nogen maate kan være, saa ikke lugten av mig skal skræmme dem naar de kommer tilbake.

Dagen efter kommer jeg tilbake for at se. Sauen er urørt; men at de hadde været der, kunde jeg se paa mulden de hadde sparket over den for at latterliggjøre mit forsøk paa at komme dem tillivs.

SJETTE KAPITEL

KATASTROFEN

MIDSOMMEREN kommer med deilige dage, straalende sol fra en stadig blaa himmel. I vældig skjønhet ruller aasen sig op mot det mørke skogbelte, og opover det strækker sig de evige snemarker med sine solglitrende topper.

Men der er ikke altid saa. En liten sky kan komme op som en eneste sort plet paa det uendelige blaa. Paa en halv time kan skyen dække en stor del av himmelen, og regnet kan strømme ned, for at ophøre om en stund saa braat som det kom.

Om kvelden efter det sidste røde lys av dag er blit gult, derpaa graat, saa sort paa den vestre horisont, tordner det gjerne i fjeldet, ofte i umiddelbar nærhet, ofte langt, langt borte.

Sauer liker ikke varme, det vil si i varmt veir er de forfærdelig dovne. De ligger gjerne rundt vandingsstedet hele dagen, rører sig ikke av flekken fra klokken ni-ti om morgenen til fire-fem om eftermiddagen, og for at tilfredsstille sin utrolige appetit holder de det gaaende saa længe de kan om kvelden. —

Sauen er ikke saa intelligent som mange andre dyr, men den kan æte mere end de fleste i forhold til sin størrelse. Om det er denne urimelige sult eller mangel paa vet som tidt faar hele flokken til at dra avsted i maanelyse nætter, er ikke godt at si.

Mange ganger vaakner jeg midt paa natten, kanske av et coyothyl, kanske av vane, og finder hunden og mig selv ganske alene. — —

Coyoterne fortsætter sine røverier med uformindsket energi. — —

Det ser ut som hver en coyot i fjeldet er der hvor sauene er. Jægerne klager, saueeierne hyrer professionelle jægere og trappere for at skaffe nogen av dem ut av veien; men allikevel, trods gift, trods fælder, bly og trænede hunder skaffer coyoterne gjæteren meget bryderi og eierne store tap.

Det er ikke bare de de dræper og spiser. Paa mørke uveirsnætter naar det regner, eller naar stormen synger sin triste melodi gjennem skogene, hænder det tidt efter et coyotbesøk at store flokker er kommet bort fra hovedflokken, og de blir da naturligvis et letvint bytte for rovdyrene, eller de flakker rundt uten fører til de støter paa en anden flok og blander sig med den.

Det sidste er ikke saa vondt som det første; men det er vondt nok. Hver eier har et merke paa sauene, saa de kjendes og kan separeres. Men for at separere en blandet saueflok maa den først tages til et "corral", og dette er baade bryderi for gjæterne og haardt paa sauer og lam.

Op til den tid har jeg været heldig nok at undgaa alle store tap; men jeg er altid urolig, altid paa vakt, for jeg vet at turen kan komme til mig naarsomhelst.

En kveld efter en overmaade varm dag, som sauene har tilbragt i skyggen ved vandingsstedet, trækker det op til uveir.

Det begynder med fjerne lyn, som stadig kom-

mer nærmere, og en torden som ryster jorden. Jeg har set det i tide og iført mig sydvest og oljefrak. Sauene flokker sig tæt sammen — de gjør altid det i uveir — uten at lægge sig. Hunden og jeg gaar omkring, krypende mot vinden, lyttende til uveiret og coyoternes hyl, brukende øinene saa godt vi kan, hver gang et lyn skjærer gjennem mørket. Som regel varer ikke uveiret længe paa den tid av aaret, men den kveld holder det paa en evighet. Den ene halvtime gaar efter den anden. Skarpe lyn og voldsomme skrald kommer og gaar, det ene efter det andet, i det uendelige.

Og naar tordenen et øieblik ophører, naar det rungende knald langsomt stilner av som døende ekko i ravinerne, lyder coyotens vildeste hyl.

Ved midnat er uveiret paa det værste. Coyoten ogsaa. Det ser ut som de har ventet hele den halve nat paa dette.

Jeg har altid elsket coyoten og dens sang om nætterne. Det gjør altid et visst indtryk paa mig. Det er en sang fra det vilde, det fri. Jeg liker at høre dens toner naar jeg lægger mig om kvelden, at vækkes av dem om nætterne, at ønskes godmorgen av dem naar det første lys av dag graaner himmelen.

Men det er anderledes den nat. Disse langtrukne, skjærende hyl, i hvis uhygge jeg altid føler hygge, er pludselig blit saa alvorlige, saa ildevarslende, som om en tragedie hænger i luften.

Sauene har vist den samme følelse som jeg. De staar ikke saa stille som de pleier i uveir, de er i stadig bevægelse, tæt sammenpakket. Bjelderne som

hænger om halsen paa nogen av dem, gir en uklar lyd av mangel paa rum. — —

Saa blir det stille en stund, tordenen holder op, og den eller de coyoter som har hylt ganske nær, er stille. Jeg begynder at gaa hurtigere; for naar coyoten har sittet og hylt og vogtet en saueflok, og dens hyl pludselig stilner av, er det næsten altid tegn paa at rovdyrene kommer nærmere.

Erfaringen har lært mig dette, og det slaar heller ikke feil denne gang.

Da kommer katastrofen. — —

Coyoterne er i flokken, og jeg som skal passe dem, er saa at si hjælpeløs. Jeg kan høre hvor sauene springer, hvor de bræker, hvor bjelderne klinger naar deres bærere hopper over andre sauer — men jeg kan intet se.

Jeg gaar saa svetten rinder, for at holde dem sammen. Jeg kommanderer hunden til at gaa rundt dem, som jeg vet den ikke vil naar coyoterne er nær. Jeg avfyrer min rifle gang efter gang, men intet nytter. Panik er opstaat i saueflokken. Den tætte ring spredes, brækkes, og da et lyn i øieblikket skjærer gjennem mørket, ser jeg tre tusen sauer løpende for livet i alle tænkelige retninger. —

Hele natten er jeg oppe, gaar rundt i mørket og faar samlet sammen hvad jeg kan. Jeg har bare bjelderne at gaa efter. Da dagen endelig kommer, uveiret lægger sig, og jeg faar anledning til at tælle de sorte, er der av nitten kun tolv tilbake.

Jeg kan ikke forlate dem jeg har, for at søke de andre, og der gaar to dage førend formanden kommer op.

Tre dage efter finder han en flok paa otte hundrede tolv mil væk.

Det er jo ikke godt at si om "King" bærer skylden for dette, men den har i den sidste tid forøvet saa mangen en lovløs daad, at mistanken øieblikkelig falder paa den.

Formanden svor likeoverfor saueeieren at det var den forbandede coyot med halsbaandet som hadde avstedkommet ulykken. Dennes hat til "King" blir av den grund endnu sterkere end det allerede er, og da han i forbitrelse utlover en ekstra stor pengesum for dens pels, med halsbaandet paa som bevis, blir stakkars "King" fra nu av eftersøkt endda mere end den allerede er.

Det er mange maater at jage coyoten paa. At jage den med hurtigløpende hunder, saasom ulvehunden og mynden, og kvikke hester, er kanske de mest effektive paa prærien, men i fjeldet, hvor dype raviner med lodrette vægger er utallige, hvor elver og fosser hindrer, hvor skoglapper staar iveien for baade utsigt og løp, er gift eller fælder det mest brukte.

Men ogsaa disse metoder har sin bakside, for fjeldet er om sommeren fuldt av sauer, og for hver flok er der mindst én hund, og baade giften og fælderne er likesaa farlige for hunden som de er for coyoten eller ulven.

Jeg har flere fælder liggende i vognen, men jeg tør aldrig bruke dem for hundens skyld. Den er av en meget næsevis natur. Jeg maa ofte skrike rigtig høit paa den for at faa den til at la være at stikke næsen bort og lugte paa klapperslangen naar

den møter en. Og klapperslangen, som alle dyr, baade vilde og tamme, skyr som døden!

En formiddag rider jeg nogen mil nedover elven for at fiske nogen ørreter til middag. Det er varmt da jeg rider hjemover. Jeg sitter og halvsover i sadelen, men blir pludselig vækket ved at hesten stanser og spidser ørene mot noget. Jeg stirrer i samme retning og ser en liten og en stor coyot trave vestover paa en aasryg med hver sit av mine lam i munden. De er paa veien hjem til sine smaa med middagsmat.

Det ser ikke ut som om "King"s avkom staar i nogen fare for at dø ut av mangel paa næring.

Avstanden mellem coyoterne og mig er for lang til at bruke riflen, men jeg kjender coyoterne, vet at deres vane er at følge høiderne hvis de er beleilige for utsigtens skyld, saa jeg rider i fuld galop dit hvor aasen ender, forlater hesten i en fordypning og skjuler mig godt bak en stor sten.

Jeg lægger mig paa maven og venter paa at "King" og dens make hvert øieblik skal komme tilsyne, for jeg er ganske sikker paa at de ikke har set mig.

Men minuttene gaar, og de kommer ikke. Jeg blir nødt til at opgi mit forsæt, viss paa at de har tat en anden retning. Jeg gaar ned for at ride hjem, men hesten er ingen steder at se. Jeg klyver op i et træ for at se bedre. Langt borte paa veien hjem ser jeg hesten jaget av en stor coyot.

"King" har rimeligvis set mig med det samme jeg saa den. Kanske før. Men bare lot som om den ikke saa mig for at spille mig et puds.

Omtrent femti fot fra hvor vognen staar, bob-

ler det klareste vand op av jorden. Jeg har spadd ut rundt der en fire-fem fot i diameter for at faa rum for nogen hylder, hvorpaa jeg har anbragt smør og andre saker som ikke taaler varmen. Jeg gjør en hel del arbeide med dette for at ha det bekvemt, og tilsidst dækker jeg over med bjerkegrener.

I fjeldet er der om sommeren ogsaa vældige flokker av kjør. For at holde dem borte fra mine matvarer har jeg drevet pæler i jorden og til dem fæstet tynde, seige træstammer. Det holder kjør og hester utenfor. Og de er vel de eneste dyr jeg maa agte mig for. —

Det tænker jeg ialfald til en dag jeg kommer hjem og finder smørkrukken og mange andre ting ilde tilredt. Gjærdet er helt, saa hester eller kjør kan ikke være de skyldige. Da jeg ser nøiere efter, viser sporene i den bløte jord snart hvem der har øvet udaaden.

Der er store og smaa spor. "King"s en halv gang til saa store som dens makes.

Jeg har ofte undret mig paa at denne coyot, som er saa ung, viser en saa stor frækhet, slik sluhet i alle sine foretagender. Alle gjætere og andre deromkring er efter den mer end efter andre coyoter. For pengenes skyld og for dens berømthets skyld.

Snakket om den og dens handlinger, dens frækhet og listighet, den ulveagtige list og anlæg den lægger for dagen ogsaa ved at dræpe mere end den spiser, har gjort den kjendt vidt og bredt. Jo mere jeg ser og hører om den, jo sikrere blir jeg paa at "King"s make er den lure leder, at hun var

planlæggeren og han utføreren, at det er hendes ældre hjerne som leder dem gjennem alle farer, hendes erfaring som haaner menneskenes listigste forsøk paa at komme dem tillivs.

SYVENDE KAPITEL

ET SKJÆBNESVANGERT SKUD

STUBB, formanden, er den bedste skytter jeg nogensinde har set. Han er født og opvokset paa vestens prærie, har senere, under krigen med Spanien, tjent ved kavaleriet, hvor han ogsaa blev belønnet med en medalje for sin skytefærdighet. Han bruker aldrig andet end kulegevær, ikke engang naar han er ute for at skyte fugl. Han skyter hodet av præriehønsene. Hvis kulen, noget som sjelden hænder, berører deres krop, tar han dem aldrig hjem.

Stubbs kjendskap til alle præriens vilde beboere er saa stor som nogens. Han vet alle knep med at sætte ut snarer, fælder, saa ikke lugten av menneskehænder skal hænge ved dem og forraade dem. Mangen en ulv og coyot har fundet døden ved at sluke det han har forgiftet.

Men al hans kunst med fælder og giftstoffer synes at være forgjæves likeoverfor disse to røvere, "King" og dens listige make. Han har prøvd at komme dem tillivs paa alle vis. Han har svoret paa at deres skalper skal bli hans før sauene drar nedover om høsten.

Da han tilsidst er overbevist om at fælder og gift ikke vil bringe det forønskede resultat, gjør begjærligheten ham opfindsom. —

Coyoten har for vane at undersøke alt den faar

lugten av, endog naar den ikke er sulten. Dens nysgjerrighet er saa stor, at den tilsynelatende ikke faar fred før den har lugtet til alt det den finder, nippet i det med tænderne om den ikke har i sinde at spise det, eller berøre det med foten som en hund.

Stubb vet dette og benytter sig av det.

I vognen ligger der et gammelt haglgevær som en gang er blit saget av, saa løpet er bare omtrent en fot langt. Dette tar Stubb og skjuler i buskene, binder et snøre i avtrækkeren, og paa snørets anden ende binder han et stykke kjøt.

Han vet at coyoterne vil faa tæften av kjøtet, komme og undersøke det, berøre det, og geværet peker like paa kjøtstykket. Men Stubb vet ogsaa at de vil lugte geværet, krudtet, saa det er et forsøk hvis utfald udelukkende beror paa omstændighetene.

Om kvelden, efterat "King"s dype bas og dens makes skjærende sopran har lokket gjenlyd fra ravinerne, ligger jeg og lytter. Jeg sovner og vaakner og sovner igjen uten at høre dunderet av geværet. Men pludselig frem paa morgenen gaar skuddet av, fulgt av et rullende ekko. — —

Det begynder alt saa smaat at lysne i øst. Jeg klær paa mig med en gang for at se hvordan det har gaat.

Der er tydelige tegn paa at coyoterne først har undersøkt geværet, for nogen grener Stubb hadde brukt for bedre at skjule det, er skrapt væk. De har nok brukt den største forsigtighet, for de vet godt at alt som lugter av krudt og menneske, er farlig at røre. Men trods denne visdom har de ikke kunnet

motstaa fristelsen til at røre ved kjøtet. De har nippet i det eller gravet i det, men fra siden, saa naar skuddet gaar av, slipper de med skrækken.

"Lykken var nok med dem inat," sier jeg til Stubb da jeg møter ham litt senere. Stubb paastaar at de visste hvilken ende av geværet var den farlige. At de med frit forsæt hadde avfyrt det og holdt sig unda haglene.

Men Stubb har ikke i sinde at gi tapt. Det har jo forsaavidt gaat som han hadde haabet, med undtagelse av at ladningen ikke traf maalet.

Han gaar straks igang med at uttænke andre listigheter, og om et par dage har han en idé som sikkert skal skaffe "King" og hustru ut av veien for alle tider.

Han gaar ut om morgenen med det gamle korte gevær i haanden, hakke og spade og en hel liten sæk med krudt paa ryggen.

Han skal stelle til en mine, og for ikke at opvække coyoternes mistanke med for megen gravning, tømmer han hele krudtsækken nedi et gammelt grævlinghul, som han tætter et par fot nede. Efterpaa stikker han geværet, ladd til mundingen med krudt, like ind i krudthaugen.

Geværet skal avfyre minen, og coyoterne skal selv avfyre geværet, paa samme maate som forrige gang.

Planen er ikke daarlig. Kommer de som sidst og rører ved kjøtet, er der ikke tale om andet end at deres time er kommet.

For at bortlede deres opmerksomhet skyter han en hare, lar den ligge og blø like paa mulden han

har dyttet hullet med, og bruker den efterpaa som lokkemat paa enden av den korte streng.

Naar solen gaar ned, hører jeg "King"s kjendte stemme i vest. En stund efter ser jeg den paa en aas langt borte — i klar silhouet mot aftenrøden.

En slags medlidenhet sniker sig ind paa mig naar jeg tænker paa minen som ligger og venter.

Kanske synger den ikveld for sidste gang sin sang til den nedgaaende sol; kanske blir den inat sammen med den den elsker, sendt mot skyene for at falde ned igjen som et lemlæstet kadaver. Hele den nat sover jeg urolig. Jeg vaakner tidt og tror jeg har hørt braket av minen.

Men morgenen kommer uten at minen gaar av. Vi gaar for at se. Der er mange spor rundt om haren, store og smaa, hvilket tydelig beviser at parret har været der, men haren ligger der akkurat som kvelden før. De har lært av erfaring.

Skrækken da skuddet gik av den nat, har rimeligvis været saa stor, at erindringen om den nu overvinder lysten til at røre ved noget som lugter det mindste av menneske.

Vi vet at de har deres bolig et eller andet sted nede i ravinen, men ravinen er bred og dyp og lang, og hvor deres hule er, vet vi ikke. —

Stubb angrer paa at han ikke la al sin energi ind paa at finde deres hjem mens ungerne var smaa.

I september drar sauene ned fra fjeldet, tiden blir kortere som dagene gaar, Stubb vet at han maa benytte tiden om han skal holde hvad han har lovt. Tidlig og sent er han ute. Stundom tilbringer han hele dagen i ravinen; men intet hænder.

Saa begynder høsttaaken at indfinde sig. Om et par uker i det høieste er tiden omme.

Stubb har fundet mange stier derned som bærer merke av hyppig bruk. I alle disse sætter han fælder, og han paalægger mig at passe godt paa hunden.

En kveld sitter vi begge utenfor vognen og røker en pipe efter kveldsmaten. Solen holder netop paa at gaa ned, blodrød og mat. En kan stirre like ind i den som paa maanen.

Pludselig hører vi det langtrukne vov-vov-vov-o-o-o-u-u-u-u av "King"s sterke bas svakt i det fjerne.

Vi anstrenger vore øine i den retning og ser "King" paa en høide, like i solskiven, med siden til os, hylende mot himmelen.

"En prægtig skive," sier jeg, "var det ikke for avstanden."

Stubb griper geværet, sætter sigtet paa det høieste med en mine som om han intet haab har, men som om han likevel vil se hvor nær han kan komme maalet.

Jeg staar og ser paa — ser hvor hans ansigtsmuskler strammes, mens han stirrer langs løpet. Han sigter længe uten at skyte. Saa lægger han sig ned paa det ene knæ med albuen støttet paa det andet.

Jeg vender øinene mot vest igjen. Der staar "King" endda og hyler ut sin sang. Jeg føler i mit hjerte hvor uendelig godt den passer i billedet — der i den døende sol.

I mit stille sind takker jeg den for alle de ganger den har sunget for mig — sunget den store ensomhets sang, og i mit inderste er jeg glad for at avstanden mellem os og den er saa stor som den er. —

Da braker riflen med ett, og i samme øieblik gjør coyoten en komplet saltomortale bakover.

"Du traf vist," sier jeg sykt.

"Nei, det ventet jeg heller ikke," svarer han, "men jeg kom den ganske nær."

Om natten ligger jeg meget vaaken. Jeg hører hvordan coyoterne hyler nært og fjernt, men ikke en eneste gang hører jeg hvad jeg lytter efter: "King"s kjendte stemme.

Om morgenen har jeg ikke ro, jeg maa avsted og undersøke. Mit hjerte banker voldsomt, hvert øieblik venter jeg at finde liket av den røver som har skaffet mig saa meget bryderi, men som jeg allikevel ikke kan la være at holde av.

Jeg finder det dog ikke; men mellem lyngtuerne paa den graaagtige jord finder jeg blodpletter. Jeg følger disse saa langt jeg kan, til ravinen skjuler dem for mig.

De paafølgende nætter hører vi hellerikke den kjendte stemme. Dens makes skarpe røst lyder ensom over bakkerne, som en langtrukken klage, som en bebreidelse.

En uke senere, en kveld i skumringen, faar jeg dog se at "King" endda er ilive. Jeg kommer gaaende opover en sommertør bæk mot vinden, og møter dem begge ifærd med sin aftensmat i en av bækkens mange krumninger.

De springer saasnart de ser mig, hunnen først, "King" efter. Og da, mens stakkars "King" instinktmæssig siksakker sig bort mellem tuerne, ser jeg hvad Stubbs rifle har gjort, og hvorfor den ikke har vist sig paa mange dage. Dens ene framfot er skutt av like under knæet.

Vi ser ikke meget til den efterpaa, den er utentvil mere forsigtig, vet den maa saa være paa grund av tapet av foten; og naar vi hører den om kvelden, synes ialfald jeg at dens kjæmperøst sitrer som i vemod.

Det er nu ikke mange dage igjen før vi skal nedover.

Det ser ut som Stubb ikke blir istand til at holde sit løfte angaaende coyoterne; men trods alt holder han paa med usvækket energi.

Kanske er "King"s livsmod svækket, saa den ikke er saa forsigtig mere, kanske kan den ikke følge med hunnen rundt i fjeldet længere.

Jeg har jo altid trodd at det er hunnens kløkt og hannens styrke og mod som bærer skylden for deres sukces. Men med tapet av foten formindskedes "King"s styrke, og med styrken rimeligvis dens mod, eller ialfald dens dumdristighet. Den kan ikke altid være med hende, veiledes av hendes større erfaring, fraraades av hendes skarpe mistænksomhet.

Kanske er den sulten, og vondt som det maa være for den at skaffe sig mat, har den saa en dag — eller helst en nat — snust rundt et av Stubbs lækre kjøtstykker, kanske i uforsigtighet, kanske i ubehændighet, til fældens sterke staalkjæver smak sammen og holdt den fast.

Fælden sitter fast med en kjetting til en gjærdestaur. Der skal kræfter til at dra det hele gjennem tuerne. Men saa utrolig det end er, "King" med sine tre ben drog avsted med alt, mot hjemmet i ravinen.

Jeg er med Stubb paa hans tur den dag.

"Vi har den sikkert idag," roper han da han faar

se at fælden er borte. "Ingen anden coyot kunde ha drat avsted med det lass.

Vi følger i spænding merkerne fælden og stauren har gjort i jorden, helt til kanten av ravinen.

Der, paa den ytterste kant, har stokken kjørt sig fast i tuerne. Kjettingen hænger utfor randen, over den dype avgrund. Med sin eneste framfot fast i fælden hænger "King"s døde legeme.

Hodet hænger slapt til siden, øinene er aapne, de stirrer livløse utover ravinen. Mot ravinen, som saa ofte har hjulpet den, har den flygtet i nødens stund. Den har vel i fortvilelse forsøkt det dødelige hop, bare for at komme væk fra menneskene, dumdristig til det sidste. Eller mon den tænkte at bli fri sin byrde ved at hoppe utfor?

Saa er denne coyots livshistorie ute. Den blev ikke gammel, men dens korte liv var rikt paa hændelser.

Vi er i fjeldet bare faa dage efterpaa, for høsten er kommet; taaken blir tung og langvarig.

Men hver eneste en av disse nætter hører vi røsten av "King"s make, naar hun sørgmodig kalder den. Nat efter nat med fortvilet utholdenhet ruller ekkoet av hendes skjærende vov-vov-jap-jap-jap-o-o-o-u-u-u tilbake fra ravinen. — —

Der kommer svar nok baade fra nær og fjern, men den hun kalder, svarer ikke. Dens stemme er stilnet for altid.

"King" er død, men dens avkom lever. Kanske de har arvet dens kræfter og sluhet og vil senere bli en likesaa stor skræk for saueeierne.

Menneskets mest halsstarrige forfølgelse synes

ikke at være istand til at utrydde, ikke engang formindske dette merkelige, høist interessante dyr.

For derute paa de ensomme, endeløse vidder lever de og trives, sætter sin forstand mot menneskets, bruker list mot deres.

For coyoten er et ualmindelig forstandig dyr, og de lærer mere og mere eftersom civilisationen presser dem, som generationene ruller forbi.

Dens territorium har altid været omtrent hvor det endda er, det har aldrig gaat svært langt østover.

Civilisationen har trykt den litt tilbake; men likesom indianerne slaas ogsaa coyoterne for hver en tomme de taper, bare med større sukces.

Man er ikke i vildmarken før man hører coyoten hyle.

For derute paa de milevide sletter, eller hvor aasene i de mest fantastiske former høiner sig mot fjeldene, i forfærdelig vinterstorm eller i brændende sommervarme synger coyoten likefuldt sine traditionelle sanger. —

Den synger naar solen varsomt gaar ned, den synger til maanen, den synger naar stjernerne tindrer paa en mørk himmel. Det er lovsanger den synger til alt dette, ogsaa om morgenen naar dagen gryr. Men den synger i haan om natten, naar et ensomt leirbaal lyser paa de mørke vidder. — —

EN PRÆRIENS TRAGEDIE

FØRSTE KAPITEL

MODERKJÆRLIGHET

EN vinterdag. En snestorm som har vart i tre dage, raser over vidderne. Lyngtuerne paa sletterne er nedsnedd, fordypninger er jevnet ut, og i ravinerne har vældige fonner samlet sig.

I tre dage har himmelen været usynlig. I tre dage har den tunge tone av en storm fra nord sust henover de træbare vidder.

Det er om vinteren naar sneen kommer og ligger fothøi paa prærien, dyrene lider vondt. Det er da de sulter og fryser; det er da at kampen for tilværelsen er heftigst, det er da de svake maa dø at de sterke maa leve.

En flok paa mange hundrede kjør karer sig møisommelig frem gjennem stormen. De er ikke kjør i den forstand som paa en farm i Mellemstatene. De gir ikke melk; de er vilde eller halvvilde. De eies av nogen, de blir merket med brandjernet som kalver, men de lever livet saa frit som noget vilddyr, helt til de blir dræpt for at spises av menneskene.

Sommetider dræpes de ogsaa av rovdyr. Andre tider dræpes de av sult og frost, og blir ogsaa da føde for de rovdyr som er for svake til at skade dem mens de lever. Som regel greier de sig gjennem vinteren paa præriens vegetation. Men der kommer vintre iblandt som de ikke greier, vintre med

stormer og sne i det uendelige, vintre saa ubarmhjertige som selve døden.

Den vinter som her omtales, var en av de barske, langvarige. Dag efter dag, uke efter uke — ja i maaneder har det snedd og blaast. Der har været gode dage iblandt, solklare vinterdage — men kolde, altid kolde. — —

De store vidder ligger utstrakt som et endeløst snehav. Der er ikke andet end hvitt at se. Det glitrer hvitt i guldglans naar solen skinner, hvitt i sørgmodighet naar en truende graa himmel sænker sig lavt over prærien.

Den vældige koflok kaver sig frem gjennem sneen. — Saaledes har de kavet i dage, i uker. De har kjæmpet for livet mot elementene, mot det uovervindelige.

I al den tid har kjørene levd paa den lyng og det græs de med møie har faat tak i ved at skrape sneen væk, og paa det fett de la op mens græsset var grønt om sommeren. Men fettet er opbrukt for længe siden, det nedbrytende arbeide at skrape i sneen for hvert et usselt græsstraa har optæret det. Kjørene er nu bare skind og ben, en flok vandrende skeletter. Benrader drapert med slunkne huder. Men saa elendig livet er for dem, vil de allikevel leve. De gir ikke op før de ikke kan mere. De kjæmper og kjæmper mot sne og storm og en forfærdelig kulde, mot sult og elendighet. De kjæmper ikke i haab om noget bedre, de tænker ikke, de har ingen fantasi. De stræver instinktmæssig, de følger naturens første lov — selvopholdelsesdriften.

De følger naturen; men naturen forfølger dem.

Barske vintre er en av de mange maater natu-

MODERKJÆRLIGHET

ren bruker til at rydde op i alt liv. De svake gaar tilgrunde, de sterke blir igjen. Saaledes blir racen bedre, sterkere. Saaledes forskanser naturen sig mot overproduktion. Naar vinteren er haard mot planteæterne, er den ogsaa haard for kjøtæterne. Præriebeboerne sulter i harmoni. Oftest er det enten et liv i overflod eller i nød. Om sommeren har dyrene gode dage og al den mat de vil, om vinteren er det nød og død.

Naar vinteren er streng og maten sparsom, har coyoterne for vane at følge de utsultede kvægflokker for at leve av dem som dør. Som regel anfalder de ikke en voksen ko; men de følger paa avstand — følger den dag efter dag, nat efter nat. De følger den stundom lydløse som aander, stundom hylende i ildevarslende toner; men altid parat til at feste naar den ulykkelige ko ikke kan mere.

I tre dage og nætter har snestormen vart, og i al denne tid har disse hundreder av sultne kjør drevet med stormen. Naar veiret er for fælt og kjørene for utmattet til at gaa længere, søker de ly i en eller anden ravin; men aldrig længe ad gangen, for sulten river og sliter i tarmene, vil ikke la dem i ro, og piner dem paa alle maater.

De sterkeste bryter op først, de andre følger efter. Den som forlater lyet sidst, er en gammel mager ko med en kalv som er halvdød av sult.

Kalven er ualmindelig liten, meget mindre end alle de andre. Den er kommet til verden meget senere end den sidste av de andre i flokken, og dens helse har ikke været av det bedste.

Koflokken er allerede langt paa vei, spredt ut i lange streker eller som sorte flekker paa det hvite

teppe, førend den gamle ko rører paa sig. Koen reiser sig med besvær, gaar nogen skridt; men bare for at stanse, snu hodet og se efter kalven. Kalven blir liggende. Koen gaar videre. Straks efter snur den sig igjen, ser med store, utstaaende øine tilbake paa sit avkom. Kalven blir liggende. Dens kræfter er uttømt. Den bekymrer sig ikke længer. Ikke engang de to coyoter som sitter i sneen og bier, har nogen betydning for den mere. For faa dage siden vilde disse ha været nok til at jage den midt ind i koflokken; men nu er det anderledes; sult og kulde har fostret likegyldighet. Kalven bryr sig ikke om noget nu. Døden holder paa at faa overtaket i det uttærte legeme. Men i moderkoens hjerte er kjærligheten sterk. Kalven er maaneder gammel, men det staar ikke iveien for den gamle kos kjærlighet. Kalven har altid været liten og svak. Moren har altid maattet beskytte den naar andre kalver i flokken angrep den. Ogsaa av den grund hadde de altid holdt sig nær hverandre. Og rimeligvis var det ogsaa grunden til at moderkjærligheten ikke slappedes av, at den holdt sig frisk og øm — saa ny som om det var første gang kalven dunket med sin myke mule efter juret. —

Ikke et øieblik falder det koen ind at gaa før kalven følger med. Og da kalven fremdeles blir liggende, roper koen paa den. For mennesket er dette rop, dette tungsindige "mo-o-o" et ganske almindelig kobrøl; men for en ko og kalv har det betydning.

Det er et skrik fra hjertet i den yderste nød; en fortvilet mor som roper paa sit barn. Kalven prøver paa at reise sig hvor den ligger næsten begravet

i sne, men falder tungt tilbake. Dens lemmer vil ikke bære den, og sneen gir den daarlig fotfæste.

Naar kalven prøver paa at reise sig, reiser ogsaa coyoterne sig. Naar den synker tilbake, sætter de sig igjen. De har god tid, disse rovdyr, naar vinterstormene gjør livet surt. De venter og venter. Deres visshet gjør dem taalmodige som døden. Og som den uundgaaelige død hænger de i, sikre paa at vinde tilslut. For coyoterne gjælder det bare at vise utholdenhet. De vet at ved enden av veien er der mat. — Og maten er livet. Andre dyrs død er coyotens liv. Andres dødsblod er dens livsblod.

Og coyotens utholdenhet naar andre gaar tilgrunde, er besynderlig, uforstaaelig. Ogsaa de er som skeletter. De er bare ben og sener; men deres lyse, vakre, langhaarte pels skjuler knoklerne. I dagevis kan coyoterne gaa uten at spise. De greier sig med litet naar der er litet at faa; men de fraadser naar der er overflod.

Da koen ser at kalven synker tilbake i sneen, snur den og gaar tilbake. Det falder den ikke ind at gaa alene. Moderkjærligheten forbyr det. Den vet ikke hvordan den skal hjælpe, men den vet at den ikke maa gaa. Den ser coyoterne, og vet hvad de sitter der for.

I en strupetone sier nu koen noget til kalven. Atter gjør kalven et mislykket forsøk paa at komme op. Da gaar koen hen og løfter den resolut op.

Saa begynder den møisommelige vandring gjennem sneen og stormen. Koen gaar først, kalven sjangler efter paa veke ben. Bak dem følger coyoterne. Flokken er for længe siden ut av syne i sne-

stormen; men sporene kjørene har efterlatt sig i sneen, viser veien.

Det er om eftermiddagen, skumringstimen; men landskapet er allikevel mørkt. Intet kan sees uten sne — sne, og intet kan høres undtagen suset av stormen over dem. Koen stanser ikke for at søke føde. Den har ikke tid. Den er halvdød av sult, men allikevel gaar den uten at søke mat. Det som er mest magtpaaliggende for den, er at række flokken før natten kommer. Den er vant til at være en av flokken, og at være i flokken er at være beskyttet. Samhold gjør sterk. Ingen vet det bedre end koen. Den vet ogsaa at bakom, i form av to uthungrede coyoter, lurer døden. —

Koen har levd længe og altid paa vidderne. Den har set meget og lært meget. Den vet saa godt at coyoterne som følger kreaturflokkene i dagevis i en vinterstorm, betyr død for dem der ikke kan følge med. At naa flokken er den eneste redning. Til det sætter koen sin lit, for at opnaa dette bruker den den sidste rest av sine kræfter.

En time gaar — saa to. Skumringen kommer uten at koen naar resten av flokken. Den faar heller ikke veiret av dem, for stormen kommer fra nord, og de gaar mot syd. Og al lyd slukes av stormen. Fra et sted langt bak dem skjærer et coyothyl gjennem stormens monotone sus. De to som forfølger koen og kalven, stanser, svarer. De bryr sig ikke om selskap, de vil helst ikke være flere naar kalven stuper; men de kan ikke la være at svare, de følger en stemme som er sterkere end fornuft, generationers ufravigelige eiendommelighet. Og hylene coyoterne sender ut, skjærer ko og kalv gjen-

nem marg og ben — skjærer dem gjennem hjertet, gjennem hjernen. For dem er det døden som hyler — den uforstaaelige, instinktfrygtede død. Og frygten for døden gnistrer som et lyn gjennem kohjernen. De trætte muskler adlyder, forøker farten, anstrenger sig til det yderste under presset som dirrer gjennem nerverne fra hjernen.

Men det varer bare et øieblik. Nogen faa skridt i trav opbruker hele dens opblussende energi. Det blir skridtgang igjen, tunge, slæpende skridt.

Naar coyoterne har hylt fra sig, kommer de igjen, fortsætter forfølgelsen.

For dem gjør det intet om flygtningene faar et litet forsprang, for coyoterne er lette; de kan springe ovenpaa sneen uten at synke i. Stundom springer en av dem overmodig fremfor koen, eller ved siden, oppaa sneen som koen pløier igjennem.

Slik gaar det til det er ganske mørkt. Ko, kalv og coyoterne er ganske overiset.

De kommer til en liten ravin. Sneen er dypere der; men bortunder den overhængende væg er der ly. Stormen gaar over dem. Kalven synker sammen og forsøker ikke at reise sig igjen. Fortvilet opfordrer moren den til at komme. Men kalven overhører opfordringen. Den lukker øinene og lar hodet hvile paa sneen. Da gaar koen tilbake, snuser til kalven et par ganger og siger sammen ved dens side. Coyoterne stanser ogsaa. De sniker sig saa nær de vaager for koen. Og da de har overbevist sig selv om at baade ko og kalv endda er ilive, graver de sig ned i sneen et stykke længer borte for at vente — altid vente.

ANDET KAPITEL

EN BEFRIER

OM morgenen har stormen lagt sig. En mat vintersol staar op og kaster glans over snemarken. Luften er bitende kold. Coyoterne er oppe fra sin seng i sneen da det første graalys av dag bryter igjennem paa den østre horisont.

Siden har de snust rundt i nærheten eller sittet og ventet. Deres hete aande stiger tilveirs som hvit røk i den frosne luft. Sulten gnager dem i maven; men ikke et øieblik har de i sinde at forlate dem de saa længe har forfulgt, for at søke noget andet. De vet saa godt at det bare er et spørsmaal om utholdenhet; at den seige vinder. De sitter som hunder og stirrer paa snehaugen hvorunder ko og kalv ligger, sitter med blanke øine, hæsende som efter et langt løp av spænding eller forventning, og med tungen, rød og fugtig, hængende langt ut av de aapne gap.

Av koen er bare hodet synlig. Først naar solen skinner, bevæger den sig, reiser sig, ryster sneen av sin forfrosne skrott. Saa snuser den bort paa kalven, stikker snuten under sneen og roter, kalder paa den. Denne gang kan kalven reise sig og bli staaende uten morens hjælp. Den er mat av sult; men de unge lemmer har samlet litt kraft i hvilen.

Saa begynder atter den uendelige vandring. Det er værre end dagen før. Sneen har fyldt stiene kjø-

rene hadde trampet da de drog unda stormen. For hvert skridt de gaar, synker koen nedi, saa den sammenskrumpede mave berører sneen. Av alt er dette det grusomste; helst naar milevide vidder breder sig ut i det uendelige — vidder som kun horisonten holder inde.

Det kommer vel med nu at moderkoen ikke hadde faat evnen til at tænke. Et menneske vil se det umulige, men koen ser det ikke. Den fortsætter det umulige fordi den ikke ser det.

Saalænge der er liv i mennesket, er der ogsaa haab. Det lever paa haabet til døden befrier. Saalænge der er liv i dyret, er der liv, og de lever, ikke paa haabet, men paa livet til de dør.

Det forfærdelige arbeide, det grusomme stræv gjennem den høie sne skræmmer ikke koen, det bare gjør den træt. Den ser ikke døden i snemarken. Koen eier heldigvis ingen fantasi. Den ser bare døden i det som lever, i coyoterne som lusker efter dem, dem den av instinkt frygter. —

Koen ser sig om efter flokken som forlot den dagen før. Men de andre kjør er ingen steder at se, og ingen bris forraader deres opholdssted.

De dødsdømte gaar og gaar, — kalven dilter med til den lave vintersol staar ret i syd. Hungeren piner den, øinene tindrer feberhete og store fra de indsunkne huler. De svetter av svakhet, og svetten fryser øieblikkelig til is paa deres knoklete rygger. —

Endskjønt sulten er det mest dominerende, søker den ikke mat. Koen vet at det er unyttig at søke føde hvor sneen er saa høi. Den maa vente, gaa og gaa til den finder en plads hvor snelaget er tyndere.

Og slik gaar det til solen staar lavt i vest, ogsaa til den slukkes ut.

Landskapet blir saa øde med ett. En underlig ensom forlatt blaahet ligger over det. Det er noget tungt, noget trykkende, noget vældig som sniker sig ind mellem solnedgang og skumring; noget man føler mere end man ser; noget imponerende og uforklarlig som omfavner alt før mørkets frembrudd.

Dødsstilhet ligger over landet. Men gjennem denne stilhet begynder snart coyoternes hyl at runge. Kanske synger de ogsaa ikveld til solen som svandt, kanske hilser de mørket, natten; men rimeligere synger de efter mat, synger av sult, synger sin nødssang til himmelen.

Det blir ganske mørkt — belgmørk nat. Sneen lyser litt henover jorden, og paa den høie, mørke himmel blinker myriader av briljante stjerner.

Men saa hæver maanen pludselig sin kant over snemarken. Den stiger med synlig fart. Den kaster et blekt lys over vidderne. — Lyset blir sterkere som tiden gaar, det fylder rummet, det kastes tilbake fra himmelen. Stjernerne blekner og dør.

Og i det skjønne vinterlandskap holder en moderko og dens barn paa at dø av sult. Kalven ligger sammenkrøpet som et nøste for at gjøre det meste av varmen i den uttærte krop. Moren lægger sig tæt indtil sit barn for at gi det litt av sin varme — den hun saa haardt kunde trænge selv.

Kalven ser ut som om den har git op. Pinen av sulten plager den ikke mere. Den har sultet saa længe at nerverne ikke gir gjenklang længere. Den er over det smertefulde stadium. Den er bare træt

nu. Vil bare ligge — selvopholdelsesdriften er knækket.

Den er som et menneske der lider av sjøsyke, som ikke bryr sig det mindste om man lemper det overbord.

Koen derimot besidder litt mere liv, endskjønt ogsaa den er langt paa vei mot livsreisens ytterste maal. Den føler heller ikke sulten saa svært som før. En nummen fornemmelse har tat pladsen til det pinefulde krav. Ogsaa den er træt til døden; men i dens underernærte hjerte tikker endnu svakt naturens første lov.

Og mens mor og barn ligger der i sneen i maanebelysningen og kjæmper sin allersidste kamp, sitter coyoterne nærved og synger en langtrukken, sørgelig gravsang. Borte fra vidderne svares der. Den stille luft paa vinterprærien bærer lyden med grusom klarhet til koen. Det er døden som hyler. Det er ekko fra døden som vibrerer gjennem den frosne natteluft.

Følgerne av denne sang er at flere coyoter kommer til. Nu er de fire. Alle er sultne, desperate av hunger. Som natten skrider frem, blir de mere nærgaaende. De blir straks modigere naar de er flere. De sitter rundt ko og kalv og slikker sig om munden, nyter synet, indaander tæften av dem med begjærlighet. Men dette er at trække jagten i langdrag. Coyoterne blir utilfredse med den halsstarrighet flygtningene utviser i at klamre sig fast til livet. Ogsaa coyoterne trænger mat — mat. Deres tomme maver hyler og verker, deres lange tunger strækker sig ut med en slikkende bevægelse, som om de allerede fraadser i blod. Deres øine tindrer,

deres læber smekker sammen med et hult, lystent klask.

Eftersom tiden gaar, driver hungeren dem til større frækhet. De rykker ind paa kalven litt efter litt. Et skridt ad gangen. Men da coyoterne er kommet saa nær som koen bryr sig om at ha dem, gjør den mine til at reise sig. Og coyoterne retirerer, men bare for at rykke frem igjen saasnart koen kommer til ro.

Saaledes gaar den første halvdel av natten.

Maanen staar nu paa sit høieste. Klart lyser den over scenen hvor en av præriens tragedier utspilles. —

En av de sidstankomne besidder mere dristighet end de andre. Den er ogsaa den største og den sterkeste. Den har ikke isinde at sulte ihjel med kjøtet like for sine øine. Den sniker ganske bort til kalven, længst fra koen, og faar tilsidst denne til at reise sig for at beskytte sit avkom.

De andre coyoter følger straks den dristiges eksempel. Der skal ikke mere til for at faa dem til at gaa angrepsvis tilverks. De rykker koen og kalven stadig nærmere ind paa livet. Det er den første scene i livstragediens sidste akt.

Den store coyot springer knurrende paa kalven, som er for svak til at reise sig. Men i moderkoens hjerte er der bare én følelse, i dens hjerne bare én tanke — den at forsvare sit barn. En døende gnist blusser op i den, de dødstrætte lemmer adlyder blindt. Den farer paa den største coyot med et brøl, som øieblikkelig bevirker et tilbaketog.

Men de andre tre springer ind paa den fra den anden side. De snerrer, fræser i en mangfoldighet

av gruopvækkende toner — toner som kun en coyot kan frembringe. Deres nakkehaar stivner, læberne bretter sig væk fra de lange, skinnende hvite griske rovtænder. De lugter kjøt, smaker allerede i indbildningen blod. Gang paa gang maa koen snu for at jage væk den som vaager at gaa kalven nærmest. Men det er tungt at bevæge sig i den dype sne. Coyoterne synker ikke i. Saa snart en er jaget væk, er en inde paa den anden side. Utarmet og utmast, som koen paa forhaand er, varer det ikke længe. Som dæmoner farer coyoterne frem og tilbake, stadig knurrende rasende mot koen. De er for kvikke for den, den kan intet gjøre. Dog gjør den hvad den kan. Fornuft tilsier den at flygte, men moderkjærligheten sier nei. Den kan ikke forlate sin kalv. Og mens den stimende av anstrengelse og brølende av sinne farer rundt kalven efter coyoterne, retter kalven hodet iveiret for at se. I samme nu synker to rader knivskarpe tænder i dens strupe . . . . Kalven blir liggende som den laa. Den er næsten død førend den dør. Ikke en muskel bevæger sig indenfor dens slunkne skind, ikke en klage undslipper den. Den eneste bevægelse er en boblen i halsen, der hvor livet strømmer ut og farver sneen rød.

Da coyoterne lugter blod, sætter de ind fra alle kanter. I sin graadighet er de nu saa rasende at koen ikke paa nogen vis kan holde dem borte.

Koen forstaar ogsaa hvad som har hændt dens kalv. Den vet at kalvens liv er slukket ut.

Saa samler den sine sidste kræfter sammen og forlater scenen, fortsætter med hængende hode og slæpende skridt marsjen utover det endeløse snehav.

TREDJE KAPITEL

FORBI

RESTEN av natten har koen fred. Coyoterne spiser til overmaal, de propper sine tomme maver med blodig kjøt. Saa indtræder reaktionen. De blir tunge, døsige, de graver sig ned i sneen for at sove og fordøie.

Mens coyoterne ligger der og sover ut virkningen av nattens orgie, fortsætter koen ensom sin vei. Først frem paa morgensiden stanser den. Den er ikke vant til at være alene. Ensomheten skræmmer den. Rundt den er alt stille. Den er den eneste levende i en død verden. Fuldmaanen lyser ikke mere over sneteppet, dens blanke skive forsvinder bak skyene. Den skarpe frostluft har git rum for et mildt og fugtig drag fra syd. Koen utsøker en plads hvor den kan hvile. At hvile er det fornemste for den nu, dens lemmers kraft er for længe siden opbrukt. Veien den tilbakela efter midnat, tilbakelagdes ikke paa kræfter, men paa skjær energi — en gnist av energi, som frygten for døden blaaste liv i.

Koen har nu naadd den ytterste kant av sin utholdenhet. Muskler og nerver dirrer av anstrengelse, aandedraget er tungt og skurrende, sorte prikker danser foran dens brændende øine.

At lægge sig ned og strække de verkende lemmer er i nuet det vigtigste — vigtigere end selve livet.

Og der i sneen ligger koen da graalysningen breder sig over prærien, da coyoterne stemmer i sin hilsen til den gryende dag. Den vedblir at ligge endog da. Den elendige tilværelse slapper selvopholdelsesdriften. Endog coyoternes hyl suser upaaagtet forbi. Endnu efter at fuldt dagslys regjerer, blir den liggende. Dagen er mørk med triste graa skyer. Intet tegn til sol, ingen rift i graaheten. Et uendelig graat øde omgir alt. Henover vidden, følgende farene av koen, kommer senere paa dagen de fire coyoter. De er uthvilt nu, utsovet, de er færdige til at opta forfølgelsen. Kalvens død gav dem nyt liv.

De følger stien koen har kjæmpet i sneen, indtil de naar den.

Koen faar tæften av dem førend den ser dem. Den løfter hodet og ser paa dem, slapt, likegyldig, som om den allerede paa forhaand har opgit kampen. Dens triste øine synes at si: "Bare begynd mordet, usle røverbest." Coyoterne trænger ind paa den, som for at ta den bedre i øiesyn førend de dræper den. De nyter med øinene den næsten døde kos sidste kvaler. Den største coyot gaar saa nær at dens hete aande træffer koen like i næsen. Det er som denne forhatte aande blaaser liv i den sidste døende gnist. Ved at opby al igjenværende kraft kommer den op paa bakbenene. Den greier ikke at komme op paa framføtterne. Den forsøker gang paa gang, men synker altid ned igjen, og den maa støtte sig med mulen i sneen for ikke at falde. Mens koen indtar denne stilling, benytter coyoterne anledningen. De hugger tænderne i de magre bak-

laar, river kjøtet av benene mens den ulykkelige endda er i live.

Da synker koen ned i sneen med et hjerteskjærende suk — for aldrig at reise sig mere. Og coyoterne spiser dens kjøt og drikker dens blod. — —

Den gamle ko hadde levd længe og lært meget. Den visste at ta vare paa sig selv under alle livets tilskikkelser. Hadde den bare hat sig selv at sørge for, vilde den ha levd længe endda. Den døde for sit ømme moderhjertes skyld, i kampen for at frelse sin kalv.

Den døde en heroisk død. Men den fik ingen pragtfuld begravelse. Ingen taarer randt for den, ingen blomster smykket den. Dens ben blir gnaget rene av grusomme coyottænder. —

Naar sneen smelter, vil koens gamle skelet kanske bli set av nogen som farer forbi. En og anden coyot vil støte paa det, undersøke det nøiagtig. Og der, inden dets hørevidde om det kunde høre, vil coyoterne i kommende tider synge sine kjendte sanger.

VILDHESTEN

FØRSTE KAPITEL

HINGSTEN OG "CIRKUS-JOHN"

UTE paa vidderne i Wyoming fandtes for forholdsvis faa aar tilbake endnu smaa flokker av hester som hadde undgaat fangenskapet og brandjernet.

Landet var dengang ikke videre bebodd. Man hadde ikke endda begyndt med de svære dikeanlæg som nu leder vandet mil efter mil og omdanner den sommertørre prærie til grønne marker.

I de dage laa farmene udelukkende langs elvene, hvor hver farmer kunde grave sine egne diker, og det var langt mellem de elver som var store nok til at holde vand hele sommeren igjennem.

Endnu er der og vil der altid være uhyre strækninger som aldrig berøres av plog eller harv; vidder som paa grund av vandmangel ikke kan benyttes som græsganger.

I den nordlige ende av staten rulles sletterne mere og mere over i bakker, et kupert terræng, som er begyndelsen til fjeldene, som nært og fjernt paa alle kanter strækker sig mot himmelen.

Der er store og smaa flater ind mellem høiderne. Der er store og smaa plataaer med næsten lodrette vægger. Der er pyramideformede topper, imellem hvilke utallige smale, dype, steilvæggede grøfter, som vaarregnet har vasket i den tørre jord, siksakker sig nedover mot lavlandet.

Det er i det hele tat et landskap som saa godt som noget egner sig for vilddyrsliv. De fantastiske jordformationer er ideelle beskyttelsessteder for vilddyret i dets evige kamp mot mennesket.

Det er i det hele et storstilet land, intet snævert og trangt, intet som virker trykkende. Det er storslagent og frit fra den mindste høide til de snedækkede fjeldtopper som, omend mil borte, saa tydelig staar frem mot den blaa himmel.

Landet er ogsaa rikt paa dyreliv, planteætende og kjøtætende.

Det er ogsaa rikt paa hønsefugler, men fattig paa sangfugler.

Det er rikt paa gnavere og klapperslanger, solskin om sommeren og uveir om vinteren, og paa alle aarets tider uendelig rikt paa naturens ensomhet, kun brutt av dyrelivet og en eller anden ensom vandrer eller nybygger. —

Her var det at en flok vilde hester hadde sit tilhold. Engang i tiden hadde flokken kanske været stor, men menneskene hadde været haardt efter dem i de senere aar. Nogen ad gangen blev tat tilfange, indtil flokken ikke talte over fem og tyve-tredive. Disse hester var ikke av nogen stor pengeværdi. De var de almindelige smaa ponyer, for lette for tungt arbeide. De passet bare til ridehester; og sadelhester derute paa de tider stod i utrolig lav pris, endskjønt de bruktes av alle, paa alle tider og alle steder. Allikevel var de vilde hesteflokker stadig i avtagende.

Sommetider fanget man dem bare for moro, sommetider for at benytte dem paa specielle dage, naar man red hester som aldrig hadde kjendt en lærrem

paa ryggen, om præmier. Og sommetider fordi de hester som tilhørte nogen, men som næsten hele aaret sprang rundt paa vidden, hadde saa let for at blande sig med andre og saaledes komme væk.

Den lille flok som holdt sig her mellem elven og fjeldene, var en av de sidste rester fra fordums dage.

Dyr som lever i flokker, har altid en som er deres øverste, deres fører, en som de stoler paa og følger. Det er som oftest en som paa en eller anden maate har gjort sig bemerket, som har vist mere dristighet end mængden. Denne flok hadde ogsaa en saadan, en lysebrun hingst av fin, kraftig legemsbygning.

Hingsten var ikke ganske ung længer, for sauehyrder og andre som levde sit liv paa prærien, hadde set den i flere aar. Og mer end én av dem hadde ønsket at være hingstens eier.

Om sommeren holdt vildhestene sig helst inde paa høisletterne nær fjeldet, men om vinteren kom de stundom helt ned til elven. —

"Cirkus-John" bor i et litet hus, bygget av runde tømmerstokker, nede ved elven.

Huset har bare ett værelse og staar i midten av hans eget land — et jordstykke som han for nogen aar siden tok under hjemstedsloven. Jorden er ikke noget tes som jordbruk. Den ligger ved en bæk, som er tør om sommeren; men ikke langt fra hvor huset er bygget, er der nogen store, naturlige bassænger, der fyldes med vand naar vaarflommen kommer, og holder nok for sauer og kjør hele sommeren.

Det er det eneste vandhul i mils omkreds, og

han som vandhullets eier kan kontrolere hele prærien der omkring.

At tjene sit brød ved at dyrke jorden har neppe nogen gang kommet "Cirkus-John" i tankerne, for trods sin størrelse og styrke er der intet han hater mer end tungt arbeide. Pladsen ligger bare fire-fem mil fra en liten by, — en by uten jernbane — i disse dage og i dette land en svært kort distanse.

Naar John arbeider for andre, finder han altid noget som ikke er tungt, som at ride eller kjøre. Naar han er hjemme, gjør han ikke mer end det som er absolut nødvendig. Han steller sine maaltider, gaar paa jagt for eget behov, læser meget, sover mere. —

Om vinteren skyter han et og andet rovdyr som tilfældigvis kommer for nær. —

Fra tid til anden har han tillagt sig nogen ponyer, som løper vild paa prærien, men som altid kommer til bassængene for at drikke naar bækken tørrer op.

Som sauegjæter har John ofte set den lille flok vildhester som endnu lykkelig har undgaat menneskene. Han har set dem ganske nær. Engang da han rider mot vinden, over toppen av en bakke, støter han uventende paa dem. Han har set dem langt borte, paa randen av en av de utallige plataaer eller paa en eller anden aasryg. Han har set dem skræmt, med vaiende manker suse over sletterne. —

Og hver gang har han lagt merke til deres leder og høvding, den lysebrune, kraftige hingst. —

Mange ganger har han ønsket at indlemme hele flokken i sin, at merke deres uberørte hofter med sit brændjern; at sitte i sin hytte og se dem komme farende ned mot bassængene ved middagstider, og saa

gaa igjen; men hvad han ønsker mer end alt, er at eie den fine, brune hingst, som synes at flyve over prærien naar den skræmmes av noget.

Om vinteren gjæter John sauer i nogen maaneder. Han holder dem oppe paa høilandet, hvor den barske vind holder sneen borte fra den sparsomme føde.

Hesteflokken ser han mange ganger i vinterens løp, stundom nær, stundom gjennem kikkerten. —

Tidlig paa vaaren slutter han sin bestilling. Han har bestemt sig til at fange hesten.

Græsset blir ikke til nogen føde for ut i mai, saa han har god tid. Det har været smaat med mat for dyrene hele vinteren, saa de er ikke i den bedste stand.

Vilde hester fanges paa mange maater. Flere mænd og hester nok, saa en altid kan ha friske, kan jage dem i galop til de ikke kan mere. Eller man kan følge dem i skridtgang, følge dem uavladelig, saa de hverken faar tid til at spise, drikke eller hvile, og naar det har vart længe nok, ofte i flere dage, hverken kan eller vil hestene mere. Da rider man op paa friske hester og fanger dem med lassoer eller driver dem ind i en indhegning.

Men disse maater, som utentvil er de bedste og sikreste hvor landet er flatt, saa man letvint kan følge dem i mørke nætter, har ofte vist sig at være utilfredsstillende i et terræng saa kupert som det disse hester har valgt til sit opholdssted.

Desuten er disse maater ubrukelige, fordi de kræver flere mand, og John er alene. —

Det første John gjør naar han kommer hjem,

mens han spekulerer paa hvordan han kan faa tak i denne hest, er at faa sine egne ponyer ind.

Dagen efter kjører han til byen efter proviant og flere sækker havre.

Han er ikke kommet til noget resultat med hensyn til fremgangsmaaten som skal brukes; men han vil i hvert tilfælde ha sine egne ponyer i god stand i forveien; for den havrefødde hest er ganske anderledes utholdende end den græsfødde. Dag og nat er hans hode fyldt med tanken paa dette. Utallige ideer faar og forkaster han. ' Der er altid et eller andet iveien. Han utmaler sig ideens praktiske gjennemførelse i alle dens detaljer.

HINGSTEN KOMMER FØRST, I TRAV NEDOVER MOT VANDET

ANDET KAPITEL

I FALDGRUBEN

EN dag møter han flokken langt borte i høiderne. Det er nær et litet vand, deres drikkeplads. Vildhestene kom ned fra høiderne i et dovent trav, én efter én, følgende den smale sti deres hover har trampet i utmarken, og den lysebrune hingst er føreren.

John stiger av hesten, lægger sig flat for i makelighet at betragte dem gjennem kikkerten. De synes ikke at frygte noget, for de fortsætter det sene trav like ned til vandet. Freden de har nytt gjennem vinteren, har formodentlig gjort dem slappe og likegyldige.

En lang tid blir han liggende med kikkerten for øinene. Hestene tar det ganske rolig. De gaar ut i vandet tilknæs, drikker, løfter hoderne og ser sig dovent omkring, drikker saa igjen.

Paa den anden side av vandet kommer en flok kjør nedover den svake skraaning.

Da den sidste hest forsvinder bak bakkerne, stiger John tilhest og rider hjemover. Mens han laa der og saa paa hestene, fik han den idé han saa længe forgjæves har søkt.

Denne idé sætter ham i godt humør; han er glad over naturens skjønhet, men mest over den lyse idé.

En hare skvætter skræmt op foran hestens føtter

og lægger paa sprang som gal. Langt, langt borti solskinnet græsser en antilopeflok.

To dage senere kommer John kjørende tilbake. I vognen har han sine kokeredskaper, proviant, sengklær og forskjellige andre ting. Bak en høide ikke langt fra hestestien stanser han, spænder hesten fra, binder den til vognen og gir den havre.

Det er allerede sent paa eftermiddagen. Solen synker hurtig i horisonten, rundt omkring ligger landet som utdødt.

Han har intet spist siden morgenen og gaar derfor straks igang med at lage kveldsmaten. Tre runde stener er fyrstedet, hvorpaa han sætter stekepanden med flesk og stekte poteter. Ved siden av, ret oppi glørne, sætter han kaffekjelen. Paa matkisten dækker han bordet. Litt senere flyter duften av stekt flesk og sterk kaffe ut i den stille luft. Hans sengklær er indhyllet i seilduk for at beskytte det mot vand og støv. Med sadelen under hodet strækker han sig paa seilduken for at læse i nogen gamle aviser han har med. Slik blir han liggende til tusmørket sniker sig ind over vandet og prærien.

En ugle hujer vemodig borte i mørket, en coyot svarer med sit langtrukne, mangetonige, eiendommelige hyl.

I graalysningen om morgenen er han oppe, og lugten av stekt flesk og kaffe fylder atter luften. Netop som han er færdig med opvasken, stiger solen op bak fjeldene langt i øst. Fra vognen tar han en spade og en hakke og sætter kurs for hestestien.

John vet dyrene gjerne følger den samme sti naar de kommer efter vand, og om han ikke tar feil, vil hingsten være den som leder toget.

Han utsøker en plads hvor hestene maa gjøre en skarp sving rundt om en sten. Der graver han et hul i jorden, et stort hul, en faldgrube, som han efterpaa med stor omhu dækker med grener og muld. Saa gaar han tilbake til vognen.

Da solen om formiddagen sier ham at det lakker mot hestenes drikketid, sadler han den ene og binder den anden, derpaa rider han bort. En kvart mils vei rider han, langt nok saa hans hester og de i flokken ikke kan høre eller lugte hverandre. Og nær nok til at holde øie med alle deres bevægelser.

I malerisk uregelmæssighet ligger det allerede sterkt grønnende landskap omkring ham, under en skyfri himmel, hvorfra solen alt varmer.

Blankt som et klart øie ligger vandet med de omkringliggende bakker tydelig avspeilet.

Her og der sees en sval ring fra en ørret i vandskorpen. Forresten intet tegn til liv, ingen lyd.

Slik har han sittet mange ganger før, mest som gjæter; men aldrig har tiden faldt ham saa lang, for aldrig før har han ventet i saadan spænding.

Han sitter ikke længer og ser sig rundt, han nyter ikke længer naturens storhet. Jo længer han venter, des mere intens hænger hans øine ved randen av den bakke hvor han saa vildhestene forsvinde, og hvor han hvert øieblik kan vente at se dem igjen, hingsten først, stor og tydelig mot den klare himmel.

Endelig kommer de. Med kikkerten trykket haardt mot ansigtet sitter "Cirkus-John" og nyter synet av dem. Hingsten kommer først, akkurat som han hadde ventet, saa den ene efter den anden, indtil hele flokken er utfor randen, i trav nedover mot vandet.

Han ser alt ganske klart, merker sig lederens smidige krop med den lange hale og manken i større beundring end før. I tankerne er han allerede paa dens ryg. Dens trav er fast og bestemt, uten den mindste frygt for fare. Freden gjennem den lange vinter har gjort hestene skjødesløse. Saa fordypet er han i beundring av dyret, at han glemmer alt, helt til stenen ved faldgruben kommer tilsyne i kikkerten. John skjælver av spænding. Nu snart, nu snart. Han har møie med at holde kikkerten. Der forsvinder hodet rundt stenen, saa kroppen, og endnu har den ikke vist noget tegn paa uro.

Saa ser han pludselig hesten nærmest hingsten steile og snu. De andre gjør det samme. Stor forvirring opstaar i flokken. En tyk støvsky stiger tilveirs omkring dem. I et nu er John paa ryggen av sin hest, som skræmt av den uventede og haarde berøring av skarpe sporer lægger paa sprang som vanvittig over den ujevne grund. Hingstens følge, som i disse sekunder har vist bare forvirring over det indtrufne, faar øie paa ham og lægger paa sprang, saa kun en støvsky er synlig. Der i graven ligger hingsten, en fange for første gang i sit liv. Den er kommet paa benene og prøver at komme op; men graven er for dyp. Ved synet av manden blir hesten desperat. Den forsøker at komme op, igjen og igjen i det uendelige. Men alle dens forsøk er til ingen nytte.

John sætter sig paa stenen og ser paa den. Han er ilde berørt ved synet av den og dens kamp for friheten, føler medynk med den. Den er en fange nu og forlatt av hele sin flok.

Dog blir han sittende. Han kan ikke gaa fra

den. Solen gaar ned. Skumringen lister sig ind over dem, men han sitter der endda, og endda holder hesten paa med sin haabløse kamp. Først da det er blit helt mørkt, gaar han til vognen for at lage sin aftensmat. Først da det er aldeles mørkt, slakner den fangne vildhest i sine forsøk paa at komme ut av faldgruben.

TREDJE KAPITEL

KAN DEN TÆMMES?

EN uke efter, en solklar dag i mai, staar "Cirkus-John" med straalende øine og ser paa hingsten. Det har været et svært arbeide at faa den hjem, et sent arbeide. Fra hestens side en evindelig kamp for friheten. — I de første dage av dens fangenskap er det umulig at komme den nær. Den river og sliter i taugene som holder den, spænder med bakføtterne, slaar med framføtterne, saa stalden ryster. Tre dage gaar uten at den smaker andet end vand. —

Det er den vakreste hest John nogensinde har set. Han er inde og ser paa den mindst tyve ganger om dagen. Ofte ogsaa om natten. Helst naar hesten er urolig. Han blir aldrig lei av at se paa den. Glæder sig som et barn til den dag den er tæmmet, og han rider ind til byen, hvor alles øine følger hesten med forundring og beundring. —

I de sidste tre dage er den blit litt roligere. Den har begyndt at spise, den skaper sig ikke længer som gal naar John kommer i stalden. Det ser ut som om den paa en maate har underkastet sig. Den synes at se det unyttige i kampen og synes at si: "Du har mig, jeg gir op."

Den er ikke saa nervøs som slike hester pleier at være i begyndelsen av fangenskapet. Den kryper ikke sammen og skjælver, ikke engang naar den be-

røres av stokken. Dette tar John som et tegn paa at hesten er lærenem.

Han brænder sit merke ind i skindet paa dens hofte mens den staar paa stalden. Det fine uberørte skind er nu berørt av mennesket, den er blit et menneskes eiendom, dens frihetstid er forbi for altid. —

Saa kommer dagen da John for første gang tar den ut for at lære den rudimentene av at bære en mand paa ryggen. Et sterkt taug er bundet om hestens hals, derpaa gjennem grimeringen, hvor det gjøres fast med en knute. Tauget er femti fot langt, saa det er let at faa fat i det om noget gaar galt. Utenfor stalden staar en pony som er vant til at holde baade hester og kjør. John vet han kan stole paa den saa længe greierne holder. Greierne vil nok holde, de er nøie efterset. —

Uten motstand følger hesten ham da han leder den ut. John er forundret. Er hestens motstand allerede brutt?

Men denne gang tar John feil. Han glæder sig for tidlig. Hingsten kommer ganske rolig ut av døren, som om den hele sit liv ikke har gjort andet end at gaa ut av stalddøren. Men da vaarluften og solskinnet træffer den i ansigtet, blir den anderledes.

Duften av frihet, synet av sletterne og bakkerne i det fjerne vækker erindringer i dens hjerne. Det er dens bakker, — der har den bodd, og nu vil den tilbake dit igjen. —

Og med det samme dette farer gjennem hestens hjerne, adlyder dens kjæmpemuskler befalingen. Det vakre, kloke dyr kan huske, men kanske ikke tænke som mennesket tænker. Ikke paa forhaand komme til resultatet av en handling. Det handler udeluk-

kende efter instinkt — og med tankeløs voldsomhet. Enden blir at tauget, det grusomme taug strammes, og hesten kastes haardt i bakken. — —

Mindre end et sekund, og den er oppe igjen, begynder at trave frem og tilbake med tauget stramt mellem den og ponyen, som med sprikende ben og næsten sittende holder den. Om en stund ser den unytten av at løpe slik. Den stanser, staar ganske stille, paa stive legger, med hodet vendt mot manden og ponyen. —

John nærmer sig hesten med den ene haand paa tauget. I den anden bærer han en lasso. Han gaar langsomt, med stor forsigtighet. Han kjender hvordan tauget strammes, hvordan det dirrer i hans haand mere og mere jo nærmere han gaar. Paa tyve fots avstand gjør hesten et vældig hop til siden. Den frygter manden, denne lille tingest som ikke er ræd, som stadig kommer nærmere — dette kryp som den kan tilintetgjøre med et slag av sin hov. Men som allikevel har fanget den, og derute paa prærien i dens rette element! John vedblir at gaa nærmere, langsomt, forsigtig, men med uformindsket bestemthet. Men hesten, som allerede godt vet at intet godt er ivente, bryr sig ikke om noget nærmere bekjendtskap, og for at bekjendtgjøre det utfører den med akrobatisk dygtighet en mængde forskjellige byks, som spænder tauget truende og faar John til at trække sig tilbake. Ikke at han gir op. At gi op for en hest om den skaper sig litt gal, er ikke prærie-folkets vane. Det er mange maater at tæmme hester paa, og vil ikke denne tæmmes med det gode, maa det gaa med det vonde.

John kaster lassoen paa jorden, saa den danner

en løkke hvor hestens framføtter har været. Saa gaar han litt til siden for at faa hesten ind i løkken. Hesten forsøker at undgaa sin paagaaende forfølger og staar straks efter med begge forben inde i den fatale løkke. Et vildt, haardt ryk snører i næste øieblik framføtterne tæt sammen. Av al magt forsøker det skræmte dyr at holde sig oppe, men forgjæves. Dens hover snøres sammen, den vaier, mister balansen, og straks efter ligger den forsvarlig bundet paa jorden.

Saa kommer det forhatte menneske bort til den og binder noget over dens øine som stænger dagslyset ute. Det store, sterke dyr ligger nu der aldeles magtesløs, dirrende av frygt og harme, mens mennesket klapper dets hals og snakker til det, endog sætter sig paa dets ryg. —

Men saa om en stund slapper tauget, dens føtter er atter fri. Med ett hopper hesten op, men den løper ikke, prøver ikke paa at rømme. Den blir staaende som lamslaat, skjælvende av rædsel for det uvante, det mystiske. Dens lemmer er ganske fri, den staar opreist og kjender solid grund under føtterne, men den spriker med dem, tør ikke røre sig av frygt for at falde, for den kan ikke se, omkring den er alt mørkt. —

John gaar nu ganske rolig med sadelen i haanden bent bort til hesten. Han snakker med den for ikke at skræmme den mer end nødvendig.

Den staar fremdeles paa samme sted, rører sig ikke, og naar John fremdeles snakker beroligende til den, lægger haanden bort paa den, trækker den skindet nervøst sammen hvor haanden berører den, og bøier sig unda, dog uten at bevæge føtterne. Men

hvor meget den end rykker i skindet, haanden forblir hvor den er. Bare med litt mere tryk, derpaa med en strykende bevægelse, indtil hesten er blit vant til det og ikke bryr sig om det mere. Mens han staar slik og klapper den for at henlede hele dens opmerksomhet derpaa, løfter han sadelen forsigtig over den og lar den varsomt komme ned paa dens ryg. Hesten har aldrig hat noget paa ryggen og blir derfor nervøs igjen, skjælver, utstøter et undertrykt støn og bøier sig ned for at bli kvit sin byrde. —

Slik blir den staaende, lænende sig bakover paa stive forben, indtil buken næsten berører jorden, mens manden strammer sadelgjordet. —

Han strammer det haardt, og for hver gang han tar ind et hul, stønner hesten, ikke av smerte, men av angst, og uten at røre føtterne en tomme fra sin plads.

"Cirkus-John" har indredet mer end én hest i de aar han har været i Wyoming, men enten i en indhegning eller med nogen til at hjælpe sig, om det var paa vidderne. Ikke det at han er ræd at bli kastet av. Det har han blit mer end én gang. At han bestemmer sig til ikke at ride hingsten den dag, er fordi han er ræd for at miste den. Han har redet meget, men han vet at han ikke er av de bedste ryttere. Han vet ogsaa at denne hest vil kunne kaste som den vonde selv. Sin mening faar han ogsaa bestyrket da han en stund efter river tørklædet av dens øine. Ikke før kan den se, før den er i luften, med ryggen krum som en bue og hodet mellem framføtterne, som er stive som stolper hvergang den kommer ned. Aldrig har John set saadan kasting. En saa utrolig hurtighet og slike byks. Aldrig har han set

en hest som kom ned mere rundrygget og med baken høiere end denne.

Han er glad at han ikke har været dum nok til at forsøke paa at ride den.

I flere minutter holder den paa. En hest holder sjelden paa længer. —

Hesten maa kastes igjen naar sadelen skal tages av.

FJERDE KAPITEL

FJERDE JULI

AV alle halsstarrige hester John i sit liv har møtt, er hingsten den værste. Den vedblir at være akkurat som den var første gang han la sadelen paa den. Like umedgjørlig, like vild. I stalden er den ganske anderledes. Den kan staa i timevis likesaa stille som den mest utarbeidede arbeidshest, stirrende utover bakkerne gjennem det lille aapentstaaende vindu, — med uendelig længsel i de kloke øine.

Hver dag i over en maaned har John hat den ute, og hver gang er bare gjentagelsen av den forrige. Vildhesten vil ikke tæmmes. John har set hvordan de lærer hester at utføre sine kunststykker i manegen. Han prøver det samme saa langt som hans følsomme hjerte tillater ham at gaa, men resultatet er lik nul. —

En lørdag i byen møter han mange han kjender, og alle kjender hingsten. Mange av dem kjender den godt av utseende, og de som ikke har set den, kjender dog dens historie. —

Det er langt ut i juni. Tørketiden er indtraadt. Fra en klar himmel gløder solen fra morgen til kveld. —

Paa Johns invitation kommer nogen av mændene ut til ham en søndag morgen. Der er dem i flokken som rider om præmie naar anledningen gives, dem som roser sig av at kunne ride ethvert dyr som er

dækket av haar. — John vet at der i flokken i hvertfald er en som aldrig nogen hest har kastet av. —

Hingsten blir leid ut, beskuet og beundret. Det blir bestemt at man skal ta den bort til den nærmeste indhegning for at gi den den første lærdom. Der er mange som er villige til at ride den. Den blir kastet, blindet og sadlet. Den gir sig litt i ryggen naar sadelen lægges paa, men ikke saa meget som i begyndelsen. Den har lært at vente til bindet blir tat fra øinene. —

Da den for første gang i sit liv kjender tyngden av en mand paa sin ryg, gir den sig, saa mandens føtter næsten berører marken.

"La gaa!" skriker en i flokken. Men manden som rider, tar sig god tid, sætter sig godt tilrette, og ser efter om sporerne sitter godt fast. Saa rækker han ganske rolig haanden ut og drar bindet fra hestens øine.

Neppe er bindet av før hesten er høit i luften, saa nede igjen, saa det dundrer i bakken, og op og ned uten at bevæge sig en fot fremover, et hop i sekundet. —

Efter det tiende hop ligger manden paa maven i støvet en tyve fot væk. Hingsten blir staaende aldeles stille — som om den er forskrækket over hvad den har gjort, uten at forsøke at kaste sadelen av. Eller den glemmer maaske sadelen da den blir fri mandens vegt. Da han som blev kastet, kommer paa benene igjen, blir han utledd av de andre. —

En anden, som tror han skal gjøre det bedre, blir ogsaa kastet, paa mindre end fem sekunder. I alt er der tre som forsøker, og alle er de gutter som kan ride næsten hvad det skal være. — Hingsten, hvis

muskler er staalhaarde av at leve den forfulgtes liv i et tungvint landskap, er dog litt for meget for dem.

Mer end én dygtig gut forsøker at ride vildhesten, men ingen klarer det. Alle blir kastet av. Det er saaledes ikke underlig at hesten blir omsnakket, faar berømmelse. Man vedder sig imellem at den eller den person kan ride hesten, saa der er ikke søndag uten at nogen kommer for at prøve sin lykke. —

Williams er navnet paa ham som har set hesten den første søndag i indhegningen — han som ingen hest endda har kastet av.

Han vilde ikke prøve den dag, for hesten har allerede "kastet" tre. "Det er ikke ret," sier han. "Jeg skal ride den engang den er uthvilt."

Han holder ord. Det vil si, han kommer igjen, og han rider den længere end nogen anden har gjort, ett minut. —

"Det kan ikke bli gjort, ingen kan gjøre det," næsten skriker han med graaten i halsen, mens han børster støvet av sine klær. "Ingen kan ride den djævel."

Og det ser virkelig ut til han taler sandt. "Hvis Williams ikke kan ride den, er det ikke mange som kan," sier folk med overbevisning. "Hvad ikke han kan ride, er uridelig." —

Dette øker selvsagt hestens brømmelse.

Den fjerde juli — de Forenede Staters frihetsdag — skal der ogsaa rides om præmier i en nærliggende by, omtrent 25 mil nedover elven. Paa saadanne dage strømmer folk til fra alle kanter; mange som tilskuere, andre som deltagere.

John faar brev med indbydelse fra festkomiteen om at komme med sin hest. Der vil bli mange ryt-

tere, og komiteen søker at faa hester som vil gi folk noget at se paa. Der er hester nok som kan faa istand en temmelig god forestilling, men alle har været redet før, saa en som kan overleveres som uridelig, vil være uhyre tiltrækkende. —

Den fjerde er her med brændende solskin. Om eftermiddagen begynder festlighetene. Det vises paa programmet at det man helst kommer for at se, er ridningen av de utæmmede hester. Der er mange hester og mange deltagere. Den ene hest efter den andre blir redet. Nogen kaster sin rytter av, andre ikke.

Der er visse regler rytteren maa gaa efter i præmieridningen. Man faar ikke lov til at bruke almindelig bissel, for det hindrer hestens bevægelser. Isteden bruker man et slags bissel eller grime uten mundbit — en "hackamore". Man maa heller ikke holde sig fast til sadelen med hænderne.

Vildhesten er den sidste paa listen. Den blir leid frem under tilskuernes jubel. En av komiteens medlemmer holder en liten tale for den, fortæller dens historie og slutter med at utlove en ekstrapræmie i penger for den som rider den.

De som kjender den, vil intet ha med den at gjøre, og de som ikke kjender den, hører av andre hvem som forgjæves har prøvd den, og disse navn sætter hesten i stor respekt. —

Først ser det ut som om ingen har mod til at prøve den. Da reiser en av byens forretningsmænd sig og utlover en ekstra pengesum for vinderen. —

Da stiger en mørkskindet meksikaner av sin hest og tilbyr sig at prøve. —

Hesten har været sadlet saa mange ganger at

man ikke behøver at kaste den mere. Stundom staar den endog ganske rolig, men oftest maa den ha noget for øinene. Denne gang staar den rolig mens meksikaneren lægger sadelen paa; men med det samme mandens fot berører stigbøilen, gjør den et voldsomt hop. Nu begynder den værste kamp hest og mand har været med til. Hesten er vant til at bli fri sin byrde i fra tre til seks hop, men det tar ti og femten denne gang, og endda er meksikaneren der — uten tegn paa at bli kastet av. Dette er usedvanlig. Tilskuerne begynder at rope til ham, opmuntre ham, vilde av begeistring. "Ikke gi op! Du har den nu! Du har den! Den vil snart gi op!" — Et minut gaar. Begeistringen stiger høiere og høiere. Man skriker, saa hestehovenes dundren i marken ganske overdøves.

Men dersom skrikene hjalp til at opmuntre rytteren, hjalp de ogsaa til at opegge hesten. Efter to minutters forløp, da alle venter at se tegn paa svækkelse hos hesten, holder den det endnu gaaende, om mulig værre end før. —

Da ophører pludselig støien. Man glemmer at rope av bare spænding. — Der er dødsens stille undtagen for hestehovenes slag i bakken, selv hestene omkring synes at være intressert. —

Da med ett ser man en blodstrøm sprute fra mandens næse og mund. Man ser ham blekne under den mørke hud, vakle i sadelen, og i næste nu ligger han i støvet uten at røre sig. Han har mistet bevisstheten. —

Han hadde redet hesten længere end nogen anden hadde gjort, men ogsaa for ham var den for sterk, for utholdende. Der kan ikke være tale om andet, hesten lar sig ikke ride. —

FEMTE KAPITEL

EN KJØRETUR

DER er altsaa ikke længere tale om at lære hingsten op til ridehest.

Den er en "outlaw" — det er derute i hestenes verden en hest som ikke kan tæmmes — sier folk som forstaar sig paa det, og i sit hjerte vet John at de har ret. —

"Du kan likesaavel la den gaa igjen for al den nytte du vil faa av den," sier de, "for den vil likevel rømme engang." Ogsaa i det vet John at de har ret. Dog tænker han ikke paa at la den gaa. Der eksisterer etslags fiendtlig venskap mellem dem. — Hesten tillater ham at klappe sig, noget som ingen anden har kunnet gjøre uten at den viste tegn til uvenskap. Et par ganger har den endog knegget imot ham naar han kom for at gi den mat eller vand. —

Som en elsker av dyr kan John ikke andet end beundre dens stivsind — mot menneskets vilje. Dens energiske motstand mot at bli gjort til en slave. Det har gaat bent imot hans haab, men likevel kan han ikke andet end at respektere den derfor. —

Saa er det en anden ting han har tænkt paa at forsøke.—

John er stor og tung og av naturen lat. At ride er trættende i længden. Han vælger derfor altid at kjøre, dersom veiene tillater det. Engang paa

en auktion kjøpte han en liten, let enspænder-fjærvogn. Foran denne er det nu han i tankerne ser den kvikke, fintbyggede hingst. At kjøre hingsten ind vil kanske være likesaa umulig som at ride den ind; men en morgen vaager han forsøket. —

Det er mange maater at indkjøre hester paa. John vælger den snareste, ogsaa den mest almindelige derute, hvor hester er saa billige. Han eier blandt andet ogsaa en tung lastevogn.

En morgen sætter han den største av sine ponyer for vognen. Den er gammel og stødig. Den skal være behjælpelig med at kjøre hesten ind. —

Uten at bli skræmt og uten motstand, bare litt nysgjerrig, blir hingsten sælt for første gang. Rundt den høire framfot, helt nede ved hoven, er den blit forsynt med en sterk lærrem med en jernring i. Omkring livet paa den er en anden rem med en jernring under buken, nær bukgjordet. Fra vognsætet gaar et taug gjennem ringen under buken ned til ringen opfor hoven.

Hesten lar sig ganske rolig spænde for, men naar John kommer sig tilrette i sætet, gaar det ikke saa glat som det i begyndelsen ser ut til. —

Den andre og mindre hest begynder at gaa saa snart den blir tilsagt, mens hingsten blir staaende uviss, skræmt av vognen som bevæger sig bak den, og bogenes tryk mot skuldrene. —

Vant som den er til at bli sadlet, har den ikke brydd sig meget om alle de remmer som blir lagt paa den. Men da den gjør et litet hop for at komme bort fra vognen, og den kjender at disse remmer holder den fast, mister den straks selvbeherskelsen

og begynder at kaste som den før hadde gjort naar der var noget den vilde bli fri.

Men sælen hindrer dens bevægelser paa en ganske anden maate end sadelen med en mand i hadde gjort. Nu kan hingsten ikke bevæge sig nogen vei uten at noget holder den tilbake, og bislet hindrer den endog i at faa hodet mellem føtterne. Den anden hest vedblir at gaa sin vante gang uten i nogen maate at ta hensyn til hingsten, som skrækslagen av de rullende vognhjul og sine mislykkede forsøk paa at komme klar begynder at kaste med hodet og løpe.

Saa længe den holder sig paa veien, gaar det an, selv om det gaar litt uvørent, men da den i skrækken gang paa gang forsøker at ta veien bortover den ujevne prærie, synes John det er paa tide at gi den den første irettesættelse. —

Først sætter han bremsen saa tæt han kan. Saa roper han for at faa ponyen til at stanse og holder tilbake i tømmene av al magt. Med den høire haand tar han godt tak i tauget, trækker hingstens fot like op under buken. Den stuper, saa det smelder i veien. Bare nogen sekunder, saa er den oppe igjen, og igjen lægger den paa sprang med bremsen sat tæt paa den tunge vogn og den motstræbende pony paa slæp. —

John lar den løpe en stund. Han holder imot av al magt for at trætte den ut. Trods alle disse hindringer holder hingsten ut med den samme halsstarrighet den viser under sadelen. En god mil gaar det paa den vis. —

I sin skræk for alt dette uvante glemmer snart hesten faldet, glemmer alt omkring sig i sin iver for at bli fri. Den blir vaat av svette, og under remmene

begynder hvitt skum at komme tilsyne. Dens aandedrag kommer kort, tungt og stønnende. — Men paa hestens holdning sees ikke tegn til træthet, intet som tyder paa at den snart vil sakke farten. —

Da to mil er tilbakelagt, og hingsten hvit av fraade endda ikke viser tegn til moderation, synes John det er paa tide at den faar en anden paamindelse. Han vil helst ikke gjøre det; men hesten er ikke av de lærvillige. Cirkusmetoden maa til. Den er for gammel og for vant til frihet til at gi op uten kamp; den vil aldrig bli nogen ridehest, det er sikkert; men den skal bli kjørehest, saasandt man kalder ham "Cirkus-John". Han har greid at fange den, han skal ogsaa greie at tæmme den til brukbarhet, om ikke andet. —

Desuten har han tænkt paa at vende om. To mil hver vei er nok for den første tur. For at vende maa han først stanse, og stanse kan han ikke uten først at kaste hesten overende. —

Samtidig som han trækker i tauget, roper han til ponyen. Vant til lydighet sætter denne sig tungt i baksælen, idet hingsten for anden gang bumser i bakken i midten av en tyk støvsky.

Denne gang er den ikke saa snar til at komme op igjen. Den ligger der en stund, pustende voldsomt og støiende, mens støvet klæber sig til dens vaate haar. Da den kommer op, er den roligere. Det sidste fald har tat litt stim fra den. —

Med litt besvær faar John snudd dem, kjører saa hjemover i trav med bremsen av hjulene. Hver dag nu blir hesten sælt og kjørt. Tauget blir snart tat

av, den springer ikke ut mere. Litt forbauset blir den første gang den blir sat for enspændervognen, men ogsaa til det blir den vant. —

John har vundet i at tæmme den til kjøring, — men kommer han med sadelen, er og blir den uovervindelig.

SJETTE KAPITEL

ET KAPLØP MED DØDEN

DET er om høsten, mens tunge, graa skyer hænger lavt paa himmelen, at de altid ensomme vidder især viser sin forfærdelige ensomhet. —

Stundom gaar der dage i træk i stadig graahet. Sol og maane og stjerner er pludselig forsvundet, fjeldene bortgjemt, graa og trist er prærien og livet.

Det er paa saadanne dage at folk som lever i ensomhet, savner mennesker, længter efter selskap, kanske mindes med smertefuld klarhet lysere og livligere stunder langt, langt borte fra viddernes grusomme ensformighet og knugende ensomhet. —

"Cirkus-John" lider under veiret saa meget som nogen. Hans natur er ømfindtlig. Veiret har for ham saa meget at si. Han er altid glad og i godt humør naar det er solskin, men tungsindig naar høstens graahet ligger over landet. Han holder sig helst inde paa saadanne dage, tilbringer tiden med læsning. Men der er dage iblandt som ikke engang kan fordrives med læsning — dage saa triste, at tankerne ikke vil samles om bokens indhold. Da sitter han ofte i lange stunder og bare stirrer gjennem vinduet paa den trøstesløse graa himmel. Stundom slænger han geværet over skulderen og gaar ut, trasker uten hensigt, uten maal, gaar bare for at gaa sig bort i præriens graahet, eller for at undgaa sin egen hjælpeløse nedstemthet. Hvorfor han paa slike

turer tar geværet med, vet han ikke selv, prøver ikke paa at forklare sig selv grunden. I saadant humør skyter han aldrig noget, kan simpelthen ikke bringe det over sit hjerte — ikke engang om en ulv eller coyot sætter sig op som skive.

Mange ganger om dagen drives han udelukkende av sin forlatthet til stalden, hvor hingsten staar saa forlatt som han selv. Hele naturen minder bare om døden. Hesten er i det mindste levende, og i sin længsel efter liv er hingsten den eneste han i sin nød kan ty til. —

Men ogsaa hingsten synes at føle graaveiret. Den lægger ikke merke til Johns kjærtegn eller hans snak. Den staar stille og ser ut over vidden gjennem de skidne ruter, mens pusten kommer langsomt og tungt som en stønnen, som en klage. —

Det lyder som en bebreidelse, og mere end én gang maa John sætte sin fornuft imot en indre følelse, som paabyr ham at sætte hesten fri.

Men der kommer dage iblandt med straalende solskin og klar himmel, underlige dage som av al magt klamrer sig fast til den sidste rest av sommer.

Naar ingen vind blaaser, kan disse dage være ganske varme nedpaa lavlandet, en motsætning til fjeldene, som mens graaveiret gjorde dem usynlige, er blit hvite av sne.

*

En solskinsdag like under jul spænder John hingsten for den lette vogn for at kjøre til byen. Han behøver meget til husholdningen, saa han kjører til en større by, omtrent tyve mil borte. Det er en klar, fin morgen. Solen kommer netop tilsyne over

den snedækkede fjeldryg, som glitrende kaster sit gjenskin mot den blaa himmel. —

Aldrig har John følt sig bedre tilmote end paa denne klare vintermorgen. Aldrig har en vinterdag smilt ham slik imøte. Saa langt han kan se, ligger prærien og bakkerne gyldne i det rødlige morgensolskin, glimrende hvitt hist og her, hvor litt sne ligger beskyttet av lyngtuerne. —

Graat høstveir har hersket saa længe, at alle hans sanser beruses av forandringen. Hans sjæl stemmes til musik. For første gang paa lange tider ser han livet fra den lyse side. Hans ører hører toner i hestehovenes slag i den frosthaarde prærievei. Toner overalt, i de skrøpelige vognhjuls knirken, i de rustne fjærers skrapning, i stilheten utenfor, den enorme, ubegripelige, smitsomme og farlige prærie-stilhet. Uten selv at vite det begynder han at nynne til alle disse toner. Hans humør maa ha avløp efter en saa lang indesperring. Først da nynningen blir til sang, sanser han sig og slutter øieblikkelig. Han kan ikke forstyrre denne majestætiske fred ved at paatvinge den sin lille, ubetydelige menneskelighet.

Hingsten følger hjulsporene som om den hele sit liv ikke har gjort andet. Naar den kommer til en bakke, gaar den op, men begynder straks at trave naar toppen er naadd, uten nogen paamindelse. Saadan gaar det bakke op og bakke ned, time efter time, uten at et haar blir vaatt av svette, og dens aandedrag er ikke meget hurtigere end om den staar i stalden. —

Utpaa eftermiddagen er de fremme. Han blir i byen i to dage. Det er intet at se paa som han ikke har set før, men det er oplivende bare at være sam-

men med mennesker. Han er saa uvant med det, han har været alene saa længe.

Han snakker meget i disse to dage, han spiller kort med folkene i byen og drikker med dem. —

Flere ganger om dagen maa han bort i stalden for at se om hingsten har det godt. Om natten sover han paa byens eneste hotel. Henimot middag den tredje dag begynder han paa hjemturen. —

Morgenen har været klar, men ut paa formiddagen forsvinder solen nu og da bak en og anden sky, som paa en svak nordenvind seiler sydover. Ved middagstider er solen ganske forsvundet. — —

Fra en lys og let morgen har dagen i nogen faa timer forandret sig til en graa vinterdag. —

Vinden er meget skiftende og meget sterkere. Den begynder at nynne en lang melankolsk sang. John sitter i triste tanker. Han lægger ikke merke til vinden, føler ikke at luften blir skarpere, hører ikke vognens knirken eller hestehovenes slag i veien. Det som for faa dage siden lød som musik, hører han ikke mere. Da han kommer ut av sin aandsvandring, er det blit uhyggelig mørkt. Himmelen synes at komme ind paa ham fra alle kanter. En og anden snefille rider paa vinden forbi ham og forsvinder i graaheten.

Da først hører John hvordan vinden synger gjennem tuerne. Den er værd at høre, denne sang, dette spil — et æolsspil, hvor de stridige tuer utgjør strengene. Aldrig hadde vinden flere strenger at spille paa, aldrig fløt flere toner sammen. —

Eftersom minuttene gaar, tiltar vinden, og snefillerne blir talrikere. De falder ned paa hestens varme ryg, ligger der et øieblik før de dør. Men

disse snefiller blir inden kort tid vonde at holde ut av øinene. De kommer meget tættere og med mere kraft, naar de kommer ret i ansigtet. Pludselig kommer han til at tænke paa de frygtelige snestormer som kommer saa hastig i fjeldene.

Da klokken er omtrent tre, er det næsten like saa mørkt som om natten. Vindens sørgmodige sus blir skarpere, det blir til en piping, en hujing. Eftersom vinden tiltar i styrke, tykner snedrevet. —

Snart falder sneen saa tæt at varmen fra hesteryggen ikke formaar at smelte den. Et tykt lag dækker hesten fra øinene til halen. Nu er John overbevist om at en snestorm, kanske en av de værste, er i anmarsj. Han blir kold ved tanken. Han kjender disse stormer, som kan komme saa braat og varer dage ad gangen.

Mens han sitter og tænker slik, økes uveiret stadig.

Vinden hyler bortover vidderne. Og paa den kommer sneen koldere, skarpere end før, bitende i ansigtet. Naar snedrevet farer like imot, maa han lukke øinene, saa skarpt er det.

Veien, som bestod av to hjulspor, er for længe siden usynlig.

En halv time senere er det blit en rigtig snestorm. — Det er bitende koldt. John gruer for hvad han maa gjennemgaa før han kommer frem.

Han sitter tæt sammenkrøpet i sætet med bare øinene synlige; men at holde dem oppe er av liten nytte, for han kan ikke se andet end snedrev. —

Hingsten travere videre som før, bakke op og bakke ned. Den er ganske hvit av sne nu. Føret er tungt, den svetter og svetter, og svetten fryser

til is med det samme den kommer ut av porerne. John forsøker at holde sig i forhold til vinden nogenlunde som han hadde den før snedrevet begyndte, men ogsaa dette er risikabelt, den kan saa let ha forandret sig. — —

Nu angrer han at han ikke tok en av de andre hester. En han kunde stole paa. Det er ikke godt at vite hvad denne kan finde paa, overlatt til sig selv. Den kan likesaa godt ta veien mot fjeldet som mot stalden. For den er jo stalden bare et fængsel. —

De mørke skyer, som før stormen brøt løs, næsten forandret dag til nat, letner noget efter at stormen er kommet godt igang. Sneen hjælper ogsaa til at gjøre det litt lysere. — Slik gaar det et par lange, lidelsesfulde timer. Det begynder at mørkne, ikke av uveir eller sneskyer, men av nat — en uhyggelig, farefuld vinternat. — —

— Det blir ganske mørkt, uten at et eneste landmerke han kjender, kommer i hans vei. Han burde ha været hjemme nu. Det kryper ham koldt nedad ryggen, da han maa indrømme for sig selv at han har kjørt sig bort i vildmarken. —

Vinden har han fremdeles som før nogenlunde imot sig, eftersom hesten krøker sig frem mellem haugene; men vinden kan ha snudd sig helt rundt uten han behøver at ha merket det. —

Flere ganger har John lagt merke til at hesten viker av til høire naar den faar fri tømmer. Han vet at dyr altid finder frem, at deres retningssans er ganske anderledes utviklet end menneskets; men han tør ikke ganske stole paa hingsten. Den kan ha andre grunde for at vike av. Mange hester har desuten imot at sætte ansigtet ret imot en snestorm. —

Mens han sitter og tænker over dette, hyler en coyot i nærheten. Det grøsser i ham. Aldrig har en coyots hyl forekommet ham saa uhyggelig. Hesten har vist den samme følelse. Den rykker haardt i vognen, idet hylet suser forbi. —

Ganske tilfældig kommer John til at tænke paa historier han har hørt om folk som har kommet sig bort i snestormen paa prærien. En gjæter kom væk vinteren før ikke langt fra hans hjem. Han blev overrumplet av en snestorm og hadde søkt ly i en ravin. Rimeligvis frøs han ihjel. Man fandt ham nogen dage efter, men hvordan? Hans ben var plukket rene av coyoterne, som antagelig hadde holdt sig i nærheten og ventet paa at han skulde dø.

Coyoterne har for vane at gjøre det om vinteren naar maten er vond at faa tak i. Venter gjerne dagevis paa at en utsultet ko skal stupe. Han undres paa om nogen av dem følger ham nu for at være tilstede om noget skulde indtræffe. —

Jorden de farer over, er ujevnere end før. Hesten stanser ofte sit trav for at gaa over de værste steder. Vognen truer med at hive ham ut naar hjulene synker ned i de dypeste huller. Fjærene jamrer sig. — —

Pludselig tar hans tanker en anden retning. Dersom noget skulde hænde med vognen — hvad saa? Den er gammel og skrøpelig. Hvad vil der bli av ham hvis . . . . ? Og hingsten, som ikke vil la sig ride. Førend tanken er tænkt tilende, skjærer et ulvehyl gjennem stormen. Et voldsomt ryk paafølger, for hesten, skræmt av hylet, sætter i en galop der hvert øieblik truer med at velte vognen. —

— John har møie med at holde sig i sætet og paa

samme tid holde hesten. Som i en vældig sjøgang hopper vognen skrikende og jamrende bortover humpene. —

Saa knaker noget. — Alt gaar saa fort at han ikke kan følge med i tankerne. Han ligger i sneen, blir drat gjennem den og over den. — Han kan ikke se. Øine, næse og mund er tætte av sne. — Levningene av vognen slænger omkring ham, mens han instinktmæssig klamrer sig fast til tømmene.

— Besynderlig nok sakner hesten farten straks efter. John vil reise sig op, men kan ikke. Han har vridd den høire ankel i faldet. — —

Saa er det altsaa hændt — det han av alt mest hadde frygtet. Han har tumlet sig væk paa vidden i en vinternatsstorm, med en ubrukelig fot og en hest som ikke kan rides. — —

Det første han gjør, er at knytte tømmene fast rundt sig. Saa kryper han bort til hesten, og ved at støtte sig til den og hale sig op efter sælen kommer han paa benene. Paa den høire fot kan han ikke traa. Med en hel del besvær faar han hesten fri av vognlevningene. — Netop som han er færdig hermed, hyler en ulv igjen ganske nær. En coyot svarer langt borte. — —

Baade han og hesten ser sig om og ser to mørke skygger snike omkring bak dem. Fulgte de efter ham? Han har revolveren i lommen, men tør ikke bruke den av frygt for at skræmme hesten.

— Ulvene holder sig i nærheten. — De hyler ikke. De bare sniker sig rundt lydløse som aander. — Hesten vil avsted. — John maa bruke sine kræfter og sin vegt for at holde den. — —

Ulvene blir mere næsevise efterhvert. — Tilsidst

blir deres frækhet uutholdelig. Han tar revolveren og sender en kule imellem den nærmeste ulvs gloende øine. — Hingsten skvætter avsted igjen, men han magter at holde den. —

Situationen er fortvilet. Stormen holder paa som før, hylende tragisk gjennem natten. — —

Hesten er hans eneste redning. Dersom han forsøker den og blir kastet av, hvad vil saa enden bli? — Skal dette bli enden paa hans liv? Skal hans kjøt ætes av disse udyr, hans ben gnages og kanske bli spredt milevis om paa prærien? —

Foten begynder at verke mere end før. Han er træt — dødsens træt. — Hans tanker drar mot hans lille tarvelige hus, mot en brakende grue og lugten av stekt flesk i skumringen. Om han hadde været der nu, saa vilde han ha kastet sig ned paa sengen, som han saa ofte før hadde gjort, mens maten kokte. At ligge der med øinene igjen, med duften av sterk kaffe i næsen og coyothyl gjennem storm i ørene, at kjende den velsignede varme fra et knakende baal, forekommer ham i øieblikket som topmaalet av velvære. Men som en drøm han aldrig vil opleve igjen.

Det vilde gjøre godt at sætte sig og hvile en stund. — Men saa kommer han til at huske gjæteren fra ifjor. Slik hadde vel han ogsaa følt det. Han hadde sat sig og sovnet for aldrig at vaakne mere, og coyoterne hadde gnaget hans ben. — —

John kom tilbake til virkeligheten ved at hingsten trækker veiret med en høi snorken for at faa lugten av noget den er ræd. —

Han snur hodet og ser i samme retning som hesten og ser fire-fem mørke skikkelser som lusker om

tæt ved. De sniker rundt som skygger, lydløse, blodtørstige. —

Da er det at John beslutter at prøve det haabløse, prøve at ride hesten som aldrig har været redet. — Der er ikke anden raad. De kan ikke bli staaende her og fryse ihjel. Han vil ikke kunne holde hesten meget længere allikevel. Naar ulven blir for nærgaaende, vil den tilslut rive sig løs. Han tar et godt tak i bogtræet og paa en maate heiser sig op, hvert øieblik ventende paa at hingsten skal hoppe væk fra ham. Aldrig i livet — ialfald siden han er blit voksen — har han været nærmere en bøn, og i sit hjerte lover han hesten friheten tilbake om den ikke kaster ham av.

Med stor møie kommer han tilslut op paa dens ryg. Til Johns store forundring og usigelige glæde staar den stille, begynder at gaa naar han er kommet tilrette, straks efter at trave. Og før han vet ordet av det, galoperer den bortover utmarken, saa snefoket suser ham om ørene. Den gjør ikke det mindste forsøk paa at kaste ham av. — —

Saa utrolig det end er, har John ikke tid til at tænke over dette, for hele hans kraft gaar med til at beholde pladsen paa hesteryggen. Han klamrer sig fast til bogtrærne, saa hænderne verker i vanterne, mens hesten hensynsløst galoperer gjennem den blindende snestorm, over det farlige ulænde.

En times tid efter synes John han drar kjendsel paa jorden. Bakker og fordypninger blir familiære. En smal, uttørret bæk faar hans hjerte til at hoppe. Dog tør han ikke glæde sig for snart, det er bedst at bli sikker først, saa vil der ikke bli nogen skuffelse. For han føler disse bakker og bækkeleier mere

end han ser dem. Først da hesten stanser utenfor stalddøren, tør han glæde sig i visshet. Han sætter hesten ind, skrubber den saa godt han kan med en høidot, dækker den med to tykke hestetepper, gir den vand og mat, spreder et tykt lag halm under den før han forlater den for at hinke ind og sørge for sig selv.

SYVENDE KAPITEL

ET INDFRIDD LØFTE

SNESTORMEN varer i tre dage. I disse tre dage gjør John sit bedste for hesten, som har frelst hans liv. Intet arbeide er for meget for ham, bare han kan gjøre den en velgjerning, intet han eide av spiselig, er for godt for den.

Og der den staar i stalden god og varm, mens stormen hyler og sneen fyker i vild uorden forbi det lille vindu, ser hesten ut som den sætter pris paa omsorgen. —

Den fjerde dag kommer solen. Saadan en dag! Saadan pragt! Saa langt øiet rækker, ligger prærien, flat og bølgende. Dækket av blændende hvit sne, som i solen glitrer i mangfoldige kulører. Her og der stritter lyngtuerne op, staar saa ubevægelige, saa høitidelige, stirrer som sentineller over snemarken. Og langt borte i den fjerne hvithet hæver fjeldet sin glitrende hvite kjæmperyg — en ryg horisontalt gjennemskaaret av en sort stripe, det er skogbeltet, det eneste sorte i al denne hvithet.

Men trods den lyse dag er Johns hjerte tungt. Han lovte sig selv at la hingsten faa sin frihet tilbake. Idag maa han holde sit løfte. — —

John har hat hesten kjær, dens feil tiltrods; men nu naar de skal skilles, er den ham tusen ganger kjærere. Er der ingen anden utvei? Nei, — nei!

Det er at friste sig selv. Han maa holde hvad han har lovt. — —

Med tungt hjerte gaar han til stalden for at gi den det sidste maaltid. Den er ogsaa urolig. Den har set forandringen i veiret. Naar han nu slipper den ut, fri for taug og grime, vil den aldrig komme tilbake igjen. — —

Han gaar ind og lager sin frokost, men han kan ikke spise. Intet er som det skal være, synes han. —

Det lakker mot middag før han gaar til stalden for at indfri sit løfte. Hingsten staar og sliter i spiltauget da han kommer ind. — —

John gaar bort til den, klapper den varsomt og længe før han løsner tauget. — I døren stanser han for at ta grimen av. Han ser ind i dyrets vakre øine, stryker sit ansigt op mot dets. Klapper det; men han kan ikke snakke for graaten, som staar ham i halsen. Endelig løsner han grimen, lar den falde, og for første gang siden den blev fanget, staar hesten fri, uhindret av taug eller rem, saa fri som den før var vant til at være. — —

Den gaar nogen skridt, snuser i sneen, snur sig rundt et par ganger som for at finde en bekvem plads, lægger sig ned og ruller over flere ganger. Saa staar den og ryster sig haardt og gaar langsomt bortover, lugtende til tuerne her og der. —

Saa længe den er at se, staar John og ser efter den — endog en lang stund efter den gjemmes bort bak bakkerne. — —

Saa gaar han ind og sætter sig mer ensom end før. Han har mistet en god, ja sin bedste ven. —

Men hvor forbauset blir han ikke om kvelden i skumringen mens han staar ved komfyren og lager

ATTER I FRIHET

sin kveldsmat. Da hører han støi ved stalddøren og ser hingsten, som vil ind. — —

Han skynder sig at slippe den ind, at gi den havre og høi, et teppe og ren halm at ligge paa. —

Nu begynder et nyt liv for hesten. Den blir aldrig brukt til noget. Den er fri, gaar og kommer som den vil. Naar det er uveir, staar den inde. Saaledes gaar vinteren. — —

Saa en dag er det pludselig blit vaar. Han ser det paa prærien, det begynder saa smaat at grønnes, han hører det om natten naar coyoterne kalder paa hverandre, synger sine vaarsanger til hverandre. —

Forlængst er sneen forsvundet paa lavlandet, kun i fjeldene ligger den endnu og glitrer i solskinnet. —

Hingsten lever endda det samme frie liv. Gaar og kommer som den selv vil. Men naar luften varmes, og græsset nysgjerrig stikker sine fine spirer op av jorden, og dagene blir lange og lyse, blir den urolig. — Den føler sig ensom, den savner noget, og følgen er at dens utflugter blir længere og længere. Med stigende ængstelse lægger John merke til at den ikke længer passer tiden saa nøiagtig som før naar kvelden kommer.

Først er den borte i to dage, saa i tre, og saa tilslut en vakker varm dag gaar den om morgenen — og kommer aldrig mer tilbake.

— Rimeligvis drog den dit hvor den kom fra, tilbake til friheten og livet, tilbake til sit harem derborte fjeldene. Det den kloke hest kom til at mindes da vaaren bruste gjennem dens blod. — —

BESS

KLOKERE END MENNESKET

"BESS" er en fin, venlig, doven, mørkebrun mærr som jeg pleide at kjøre sammen med "Julie", et ældgammelt, hæslig, knoklet, lunefuldt muldyr. Min kamerat Niland er eieren av dem begge.

Det er om vinteren i pengekrisens tid. De daarlige tider strækker sig ogsaa dit hvor vi er, saa det er uten nølen vi griper anledningen til at dra tilfjelds og hugge tømmer pr. kontrakt for en tømmerhandler fra den nærmeste by.

Det er i midten av januar. Av flere grunde maa vi reise saa let som mulig. Vort hele utstyr bestaar av et litet telt, det nødvendige verktøi, kokegreier, sengklær, nogen bøker til tidsfordriv paa uveirsdage, proviant for os selv og for "Bess" og "Julie". Lasset er allikevel tungt nok paa opveien.

En morgen i graalysningen drar vi avsted. Morgenen er kold og klar, med endnu en blank stjerne paa himmelen og en smal kant av maanen langt nede i vest. Niland er kokken, jeg kjøreren.

Jeg er netop kommet tilbake til ødemarken fra et længere ophold i byene. Aa, hvor jeg kjender mig igjen i sætet med tømmene i hænderne, med de knirkende vognhjul paa den frosthaarde vei. Hvor er det ikke deilig og stille i den halvmørke, snedækkede skog som strækker sig langs elven vi maatte over. Paa den anden side av elven begynder de første bakker, fundamentet til fjeldet.

Det er endnu i graalysningen. Snedækket og koldt ligger fjeldet under den graanende himmelstripe, med her og der en sort skoglap. Vognen gaar tyngre og tyngre. "Bess" og "Julie" puster tungt og støiende, stimer i den kolde luft, men tar den ene bakke efter den andre uten stans.

Nu og da skvætter en hare op og lægger paa sprang. Eller en coyot hyler ut sin hilsen til den gryende dag.

Saa stiger pludselig solen majestætisk over sneryggen. Den fraadser med skin over de sorte skoger, forgylder snemarken, stryker med venlig haand over de snebare vidder.

Ved middagstider er luften blit ganske mild. Fjeldvæggen staar nu frem tydelig, imponerende. De utallige raviner som skjærer sig ind, viser sig nu ganske klart. Til en av dem er det vi skal hen. Der er det cedertrærne gror. Og dem vi skal hugge.

Ut paa eftermiddagen er vi fremme.

Veiret i fjeldet er upaalidelig. To smaa sorte skyer kommer op i nordvest netop som vi har faat teltet i orden.

Som sagt, Niland er kokken, jeg tar vare paa hestene. Vi har fundet en lun plads for leiren, men saa er der til gjengjæld ikke vand. Vand er det forøvrig ikke overflod av paa denne aarsens tid. . . . Til kokningen bruker vi sne. Der pleier at være en bæk i hver ravin; men nu er alle bækker tørre, saa den eneste vandingsplads i nærheten er et opkomme, en tre-kvart mils vei fra leiren. At vande dyrene blir min sak, mens Niland steller kveldsmaten.

Vi har ingen sadel med, saa bare et blik paa

"Julie"s knoklete ryg faar mig til at vælge "Bess" til ridehest.

Rullende som dønning, sparsomt bevokset med græs og stiv lyng, dækket av runde stener, som hestene glir paa, med utallige krokete bækkeleier, hvori der er vand bare naar sneen smelter, eller naar det regner, ligger landet nedover.

Hele himmelen i nordvest er blit graa da jeg rider avsted. Solen glir netop ned bak horisonten. Høitidelig stilhet hersker over bergene.

Det er noget truende i denne stilhet. Noget man vanskelig kan forklare. Det er likesom noget vældig ligger i luften. Jeg føler det saa tydelig mens jeg rider nedover. Det er denne egne luft som altid kommer før sneveiret, ikke egentlig koldt, men hemmelighetsfuldt, saa jeg kjender som en frysning nedover ryggen. Det gaar sent. Det er op og ned, og mange steder, især hvor vaarflommen har vasket ut i bakkerne, maa der gjøres omveier.

Hverken "Bess", "Julie" eller jeg har nogensinde været der før. Fra teltet viser Niland mig retningen. I majestætisk ensomhet staar et litet træ nær vandingspladsen. Som følge av terrængets beskaffenhet ser jeg det bare av og til. Forresten er det ikke saa farlig om der ikke hadde været noget træ. Naar dyrene er tørste, finder de vand saafremt det er at finde. Bissel har jeg heller ikke med. Grimen faar være bissel og spiltauget tømme. Mærren er ræd de glatte stener og traar svært forsigtig. Det gaar derfor senere end jeg har beregnet.

Graaheten i nordvest vokser ustanselig. Den er allerede langt paa vei mot himmelbuens top. Jeg begynder at bite merker i ting, ta landmerker, saa

jeg har noget at styre efter om det blir mørkt før jeg rækker leiren.

En svak bris bryter stilheten. Vemodig rusker den i lyngen og de stive græsstraa, og stilner saa av. Men efter den, svingende fra nordvest til nord og saa mot øst, følger flere, sterkere og mere støiende, indtil de gaar over til storm. Nu feier den henover høiderne som en tung tone, kjøligere og kjøligere efterhvert. Da vi naar vandingspladsen, er himmelen graasort overalt.

Vinden er nu blit stødig og stiv, svinger tilbake paa nord og bærer med sig gjennem det svindende dagslys nogen fine, hvite fnug. Uveiret er tydelig nok i anmarsj.

Straks dyrene har slukket sin tørst, begynder jeg derfor paa tilbakeveien til leiren, som jeg nu kun daarlig kan skimte gjennem graaveiret. Vinden er nu ret imot og økende, snedrevet tættere. Nogen minutter senere er alle landmerker forsvundet. For at finde frem holder jeg hesten bent mot vinden. Men veiret blir værre og værre, vinden gaar over til storm. Tættere snedrev har jeg aldrig set. Det er som en solid væg fremfor mig, som en bølge av sne.

Det gik sent nedover, det gaar senere tilbake. Jeg er ganske sikker vi har rigtig retning, derfor blir jeg forbauset da "Bess" pludselig svinger til venstre, hvorved vi faar vinden mere fra siden. Hvad kan aarsaken være? Jeg vet jo godt at en hest kan holde retningen bedre end noget menneske; men jeg vet ogsaa at alle dyr avskyr at ha en storm like i øinene.

Jeg ser mig om efter "Julie", men muldyret er ikke at se.

Naar en raase sætter haardt i, har jeg alt jeg orker med at holde mig paa hesteryggen. Da vi kommer til en av de mangfoldige, mangearmede bækkeleier, stiger jeg av og leier hesten. Jeg tror bestemt at hesten faldt av til venstre for at undgaa snedrevet i øinene. Naar jeg derfor tar en arm længer tilhøire, skal vi omtrent ha retningen igjen.

Der er allerede en masse sne drevet sammen i det tørre bækkeleie; mere kommer der stadig; men der er lunt, stormen gaar der over os.

Det gaar ikke fort. Mine lemmer er frosne og stive, og "Bess" følger mig motstræbende. Stundom stanser den helt, vrir paa sig og vil snu, men kommer saa igjen naar jeg haler i tauget og godsnakker med den. Slik gaar det til jeg er blit varm. Enden av den arm vi følger, er naadd. Vi maa op igjen, ut i snedrevet. Jeg klyver op paa hesten igjen.

Nu forsøker jeg saa godt som jeg kan ved hjælp av grimen og spiltauget at holde den ret mot vinden; men "Bess", som er av en anden mening, begynder snart at falde av igjen. Gang paa gang faar jeg den til at ta min vei, like saa mange ganger tar den mig sin. Naar den gaar min vei, gaar den som til begravelse, gaar det dens, økes farten. Paa den tid burde vi ha været fremme, regner jeg, om det ikke var for hoppens stivsind, og det er ikke frit for at jeg begynder at miste taalmodigheten. Hoppens stridighet gaar over alle grænser da den stopper paa en høide og negter at gaa længer. Jeg begynder at bli sint, men tør ikke vise det. Uten sadel og bissel er jeg i hoppens magt.

Sinnet faar dog overtaket et øieblik efter, saa jeg kommer til at gi den et par spark i siden. Den skvætter i, tar nogen skridt min vei, bare for straks efter at bøie av i den retning den selv vil.

Jeg maa skrike og hale i tauget med tømmene om mine frosne haandled for at faa den stanset.

Mine lemmer og laar er dovnet av at holde mig paa hesteryggen. Jeg er rasende og bedyrer at mærren skulde faat bøie sig ind under min vilje om jeg bare hadde hat sadel og bissel. Som det er, maa jeg hykle. Bandende i stilhet snakker jeg dog venlige ord til hesten. Mine hænder er stivfrosne. Jeg gaar av og varmer dem med at stikke dem under hestens faks — og ved at klappe dens hals og snute faar jeg listet tauget ind i dens mund. Et halvstik om kjaken gjør resten. Atter maa jeg gaa en stund for at faa blodet til at cirkulere i mit frosne legeme. Det gaar trægt, "Bess" holder igjen; men den maa med, for halvstikket om kjaken klemmer haardere jo mere den holder tilbake. Slik gaar det en stund.

Det er irriterende at gaa mot stormen og dra paa en vrang hest, og flere ganger faar lysten til at pryle den næsten overtaket. Jeg nøies dog med at gi den et kraftig ryk i kjaken, hvilket bare gjør vondt værre. Den stanser ganske, retter hodet op og gaar baklængs.

Hvor længe vi gaar slik, vet jeg ikke; men jeg vet godt at strækningen vi har tilbakelagt fra vandingspladsen, vilde ha bragt os til leiren tre-fire ganger om ikke den fordømte mærr hadde mistet retningen ved at vike av for veiret. —

Da jeg begynder at bli varm, klyver jeg atter op paa hesteryggen. "Bess" stanser og blir staaende.

"BESS" FØLGER MIG MOTSTRÆBENDE

Den vil paa ingen maate gaa den vei jeg vil. Situationen er fortvilet. Jeg rasende. Det er en ende paa alt, og her finder min taalmodighet sin. —

En coyot sætter i et forfærdelig hyl like i nærheten. "Bess" har nær hoppet væk under mig. Og dette sammen med mit opkokte raseri faar mig til at glemme alle hensyn. —

Jeg klemmer av al magt støvlerne i hestens side og slaar mærren med enden av spiltauget. "Bess" gjør et hop og lægger paa sprang like mot vinden, saa snedrevet suser om os.

Coyoten hyler igjen, og "Bess" øker farten. Jeg forsøker at holde igjen, men har nok med at holde mig fast paa hesteryggen. Nu gaar det en stund saa gnistrene fyker under hesteskoene. Over den ene høide efter den andre, over uttørrede bækker og stride lyngtuer, hvor den let kan snuble og kverke os begge. Det forekommer mig bare som et tidsspørsmaal naar saa vil ske. —

I begyndelsen tænker jeg bare paa hvordan jeg skal komme fri om den falder. Det næste er en brændende lyst til at hoppe av den galne mærr nu straks og saa faa en ende paa det uhyggelige ridt. Det er umulig. Hvad chance vil jeg ha tilfots i den lange vinternat med coyoterne omkring mig — uten engang en lommekniv til at forsvare mig med? — —

Og mens jeg foretar dette uhyggelige ufrivillige ridt gjennem sne og storm, mens lammelse litt efter litt kryper gjennem legger og laar, og hænderne tar krampe av at hænge i tauget og hestens faks, kommer den ene erindring efter den andre til mig, farer forbi mig som et lyn paa himmelen. Jeg tænker paa min kamerat. Han sitter nu uten tvil med maten

dampende paa bordet og venter paa mig. Han synes vel jeg blir længe, og er kanske, dersom "Julie" er naadd tilbake, ute paa haugen og tænder baal.

Saa ubehagelig min stilling end i øieblikket er, kan jeg ikke la være at smile ved tanken: et baal at gaa efter i slikt veir! En vilde uten tvil ha kjendt det før en saa det.

Jeg har ikke hat tid til at se efter retningen, det vil si at kjende fra hvilken side vinden kommer; jeg har det for travelt med at holde mig fast.

Da ser jeg pludselig — hvad er det? En lysning? Aa! Er det ikke skinnet fra glørne av et sluknende baal paa toppen av den høide vi netop fór forbi? —

Saa gaar galoppen over til trav. Her gaar det nedover en bakke, og her stryker en lodret fjeldvæg mit bukseben. I næste sekund er vi inde i en lun ravin. Straks efter skjærer et lys, skjermet av en teltvæg, mig imøte.

Og der, i ly av fjeldvæggen, ved siden av vognen og en dynge høi, staar "Julie" og spiser. Jeg er gudskelov fremme. —

Senere paa natten kan jeg ikke sove. Høit oppe over ravinen brøler stormen. Av og til hører jeg "Bess" eller "Julie" røre paa sig.

Jeg tænker paa aftenens tildragelse, paa menneskeforstand og paa hesteforstand. Jeg hadde sat min menneskelige viden mot mærrens instinkt — og tapt grundig. Hesten blev tilsidst lei av mit stivsind og tok alt i sin egen haand. Derved frelste den saaledes mit liv. — —

SAUEHUNDER

FØRSTE KAPITEL

"SPORT" OG "MIDGET"

DER er mange slags hunder som kan brukes til at gjæte sauer; men de av collieracen gjælder for de bedste og staar derfor i høieste pris.

I de stater hvor sauebedriften er en av de vigtigste næringsveier, gjør man meget for at tilveiebringe de bedste hunder. For det er paa hundene det meste arbeide falder.

Gode hunder er av den største betydning baade for gjæter og eier.

Sauegjætning er blit som noget naturlig for disse hunder. De er født nær sauer, ser dem den første dag de aapner sine øine, hører dem endog før de kan se. Og før dem, i generation efter generation, har deres fædre og mødre levd og tjent sin mat som sauegjætere.

Da jeg kom ut for at gjæte sauer, fik jeg to hunder til at hjælpe mig. Den ene var en middelstor hanhund ved navn "Sport". Den var langhaaret, glinsende sort paa ryggen, men litt brunagtig under maven og nederst paa føtterne. Det meste av den var sauehund; men at den ikke var fuldblods, kunde man let se paa dens avrundede snute. —

Den anden var en bitteliten tispe, som gik under det træffende navn "Midget". Den saa akkurat ut som en ræv, bare litt gulere av kulør, omtrent som

en coyot, og til denne dag tror jeg at der var coyotblod i dens aarer. —

Sauehundene blir brukt hvor de passer bedst. En av venlig gemyt, som ikke biter, blir brukt for sauer med lam. En av middelmaadig temperament blir brukt for en flok aarsgamle galninger, som stundom maa behandles litt haardt. De største og mest haardhændte brukes for rungværene. —

"Sport" var en av de middelmaadige og kom saaledes til at bli med de tre tusen aaringer jeg kom ut for at passe.

Den var ogsaa middelmaadig i sit fag, ikke av de værste, men langtfra en av de bedste. Den var litt lunefuld, og dens brukbarhet berodde saa paa dens lune.

Om morgenen, mens luften var litt kjølig, var den villig til at gjøre alt mulig. Aaringene begynder at springe fra liggepladsene naar det er koldt; stundom i fuld galop. Jeg kunde ikke følge med tilfots. Jeg maatte sende hundene. Naar de hadde lyst til at løpe, gik de bare og saa mig i øinene, ventende paa tegnet. Og naar jeg saa vinket med haanden utover, fór de avsted alt de orket. —

Sauehunder er vant til at gaa efter tegn, ikke efter snak. Alle gjæterne bruker de samme tegn, saa det gjør ikke noget om de ofte skifter herre. Vinker en med den høire haand, springer hunden paa den høire side av flokken; den venstre haand, den venstre side. Hunden stanser av og til og ser sig tilbake. Holder gjæteren begge armer utstrakt i høide med skuldrene, blir hunden staaende og vente. Hvis lyngen er saa høi at den ikke kan se, staar den op paa bakføtterne, eller den hopper for at faa se

sin herre eller signalene. Lar gjæteren en arm synke og vifter med den andre, gaar hunden videre. Lar han begge synke paa en gang, kommer den tilbake. —

Jeg har set en fuldblods collie bli sendt saa langt, at den tilslut blev aldeles usynlig, ved at gjæteren stod paa en sten og viftet med en gul oljefrakke. —

Men midt paa dagen, naar varmen hænger sitrende i luften, naar "Sport" la sig bak tuerne med tungen langt ut av munden, var den ikke saa villig til at lyde mig. Den stirret aldrig ind i mine øine da, den saa altid paa noget andet eller laa med øinene lukket naar jeg vinket til den. Jeg maatte da som oftest snakke til den for at faa den til at se op. —

Da den paa den vis blev tvunget til at se op, og forstod at der ikke var anden raad, slentret den avsted i dovent trav, men bare for at stanse straks efter og se sig om i haab om at jeg skulde kalde den tilbake. Den fortsatte altid naar jeg vinket til den, men saa sent som den kunde, og stanset for hver firti-femti fot.

Hvis jeg ropte til den i en haard tone, fik den op litt mer stim til den var ute av syne. Stundom utførte den sit arbeide og kom luskende tilbake en anden vei. Stundom kom den ikke tilbake, men la sig et eller andet sted i skyggen av en tue. Næsten altid kom den diltende bak mig naar jeg gik; men det hændte at den ikke kom, hvis den trodde jeg var sint paa den, og flere ganger saa jeg den ikke igjen før om kvelden. —

Men "Sport"s lunefuldhet var som intet at regne mot "Midget"s. Denne lille rævlignende hund

hadde den mest ømfindtlige natur jeg nogensinde har set. Var den oplagt, kunde og vilde den gjøre hvad jeg bad den om. Da kunde jeg sende den meget længere end "Sport", men var den ikke oplagt, kunde jeg ikke tvinge den. Den sprang fra mig, gjerne om morgenen, og viste sig ikke mere hele dagen. Oftest laa den ved vognen naar jeg kom hjem om kvelden.

Naar noget gik galt mellem os, var det aldrig den som brak isen for at gjøre det godt igjen. Den smøg sig omkring som en liten ræv, som om den ikke saa mig, ignorerte mig ganske. Naar jeg da kom ut for at gi den sin kveldsmat, saa den aldrig op, rørte sig ikke før jeg var gaat ind i vognen igjen. Og endda da jeg var inde igjen, holdt den øie med vinduet i vognens bakende, blev liggende urørlig dersom jeg saa paa den. "Midget" var en underlig hund. Jeg kunde aldrig bli fortrolig med den slik som jeg var med "Sport". Den brydde sig ikke om at bli klappet og kjælt for. Den lusket om paa sine egne veier, ensom og stille. Som et halvtæmmet vilddyr, som en coyot født i fangenskap.

"SPORT" OG "MIDGET"

ANDET KAPITEL

"SPORT"S ERKEFIENDE, "SATAN"

I MIN flok paa tre tusen galne aaringer var der tyve sorte eller "merkere". Naar man har anledning, tæller man disse for at se og holde saa nogenlunde greie paa om nogen kommer væk.

Omtrent halvdelen av disse var gamle værer. De hadde været i fjeldet mange ganger før, og naar varmen kom i juni, naar græsset begyndte at bli tørt og opbrændt paa sletterne, begyndte de at længes mot fjeldet, — og forsøkte, naar anledningen tilbød sig, at luske av. —

Dette vanskeliggjorde arbeidet baade for mig og hunden. Det var især en, en stor og fet, trind en, som jeg kaldte "Satan", der skaffet os det meste bryderi. Den var sterk og kvik som en hjort tilbens. Saasnart den saa sit snit, var den avsted paa vei mot fjeldene, altid med en flok aaringer efter sig. Nogen av værene hadde en bjelde om halsen; men "Satan", som mest trængte den, hadde ingen. Der laa en bjelde i vognen, og dagen efterat jeg hadde fakket den en tre-kvart mil fra flokken med et par hundrede aaringer bak sig, bestemte jeg mig til at hænge bjelden paa den.

Det var middag og brændende varmt. Jeg sendte hundene rundt sauene paa en slette nær vognen, saa jeg fik dem tæt sammenstuet. Men "Satan" var like saa lur som baade hundene og mig

tilsammen. Den hadde altid vond samvittighet, saa den holdt sig altid i midten av flokken. Den var saa meget større end aaringene at den med lethet hoppet over dem eller brøt sig igjennem. —

Men "Sport" kjendte "Satan" likesaa godt som jeg, — den hadde ikke hat alt dette bryderi paa varme dage for intet. Hevngjerrige tanker blusset i den og fik den til at glemme varmen ganske da den forstod at det var den forhatte vær jeg var efter. —

Mens "Midget" holdt sauene sammen, sprang "Sport" og jeg midt i flokken. Da "Sport" fik visshet for at det var dens erkefiende jeg var efter, la den hele sin energi i at faa tak i den. —

Over de andres rygger fór de, væren først og hunden efter. Væren søkte at holde sig i midten av flokken, men hunden og jeg fik den med forenede kræfter ut paa kanten, saa ut paa vidden, fraskilt fra de andre. —

Da væren saa den var alene, la den paa sprang som en hind, med hunden som en ulv bakom. —

Det varte dog ikke længe før "Sport" fik tak i den. Jeg og "Midget" kom efter saa fort vi kunde. Hunden hadde tak i værens framfot nedfor knæet, men væren var stor og sterk, den drog hunden med tiltrods for dens motstand.

Jo nærmere jeg kom, jo haardere prøvde væren paa at komme løs. Den gik bakover og drog hunden, som sat ganske paa huk, med sig efter foten.

"Hold den, "Sport", hold den," skrek jeg!

Da jeg var kommet ganske nær, gjorde "Satan" sit yderste for at komme løs. Den snudde sig rundt

med voldsomhet. Hunden slog en cirkel rundt den, hængende efter tænderne, men holdt. —

Væren vilde dog ikke gi op, den rev og slet alt den orket, for at bli fri. Da var det at "Sport" viste hvad den kunde. Den slap taket i foten, og med en lynsnar bevægelse grep den væren over næsen, gav den et kvikt ryk fremover, saa et til siden, og før væren forstod hvad hunden hadde i sinde, laa den paa ryggen med alle fire ben i veiret. —

Jeg hang bjelden rundt dens hals og lot den løpe igjen. —

Det er naar veiret er koldt at en sauegjæter har mest at gjøre.

Naar det blir varmt, er sauene dovne. De bevæger sig langsomt, stikker hodet ind under tuerne og blir staaende saa længe der er et græsstraa igjen, før de gaar til den næste. Er det rigtig varmt, lægger de sig rundt vandingsplassen og rører sig ikke paa timevis.

En overskyet dag i middagstiden vilde de ikke komme til vandingsstedet. Jeg maatte gaa til vognen for at spise, men den var et godt stykke derfra, og jeg turde ikke gaa fra dem før de la sig.

Som regel pleier en saueflok at komme sig til ro efter at den er "blit snudd" nogen ganger. Efter at hele flokken hadde gjort helt om nogen ganger, fik jeg aaringene til at lægge sig — med undtagelse av nogen faa, som ledet av "Satan" plent skulde videre. —

Endelig fik jeg ogsaa dem til at lægge sig — og begyndte at gaa mot vognen. Snart var hele flokken ute av syne. — —

Omtrent halvveis mot vognen var der en liten

høide, hvorfra jeg kunde se dem. Jeg var ikke sikker paa dem, saa jeg gik op paa høiden for at bli viss før jeg gik videre. Flokken laa rolig hvor jeg forlot den, med undtagelse av den sorte vær, som atter med nogen faa tilhængere allerede var langt paa vei østover mot fjeldene. —

"Sport" saa dem ogsaa og fór med glæde efter dem da jeg vinket til den. Hadde "Sport" været en rigtig god sauehund, kunde jeg ha latt den passe flokken mens jeg gik til middag; men om det kunde der ikke være tale. —

Væren med de andre rømlinger saa ikke faren før den var like indpaa dem. Jeg kunde se hvor de braasnudde, og hvordan støvet steg tilveirs efter dem paa tilbakeveien. Da hunden hadde utført sit arbeide, kom den tilbake. — —

Men ikke før var den tilbake, før væren var ute av syne igjen, og atter maatte "Sport" avsted. Væren var alene denne gang, og hunden gjorde litt mere av det. Den forfulgte den et stykke.

Denne gang var jeg sikker paa den vilde holde sig i ro.

Jeg skulde netop til at forlate høiden og snudde mig for et sidste overbevisende blik, da væren var ute igjen, gaaende med faste skridt, som om intet var hændt, østover. —

Endskjønt veiret var kjølig, blev dette litt for meget, syntes nok "Sport". For den knurret litt da den fik øie paa væren. Men det var ingen raad for det, den maatte avsted igjen. —

Denne gang fik "Satan" øie paa hunden i tide, saa den naadde flokken før hunden naadde den, og saaledes undslap "Sport"s raseri. En lang stund

blev jeg sittende og vente paa hunden, men den var ikke at se, den kom ikke. — —

Mens jeg sitter slik og anstrenger mine øine, ser jeg pludselig væren igjen. Den kom gaaende som før, med lange, overmodige skridt, som om alverdens frihet tilhørte den. Men dens majestætiske og selvsikre marsj fik en brat ende, for hunden, som hadde ligget bak en tue og ventet, fór paa den som et vildt dyr. —

"Sport" hadde nok bestemt at dette skulde være den sidste gang den kom dit. For den fór paa væren gang paa gang, prylte den dygtig, lot den ikke i fred før den var tilbake i flokken igjen. Efter det forholdt væren sig rolig i flere dage. — —

En av de største feil en sauehund kan ha, er at være jæger. "Sport" hadde denne feil, og hverken godt eller vondt kunde faa den til at opgi den. —

For "Sport" var sauegjætning arbeide, men harejagt moro, og moroen først var dens motto! —

Møtte den en hare under arbeidet, glemte den straks at sauene eksisterte, og fór efter haren. Mange ganger ret gjennem saueflokken. Den fik aldrig tak i haren, men det syntes at være av mindre vigtighet for den. Den var like ivrig næste gang den saa den.

Det var forresten ikke bare haren den interesserte sig for. Der var ogsaa mange andre dyr paa prærien, og hvert hul i jorden var gjenstand for dens nøiagtige undersøkelse.

Det eneste dyr den ikke brydde sig om at jage, var coyoten. Saa den en coyot, lukket den øinene eller saa en anden vei.

TREDJE KAPITEL

PAA LIVET LØS

I BEGYNDELSEN av juli drog vi tilfjelds. Det var lang vei, over firti mil, fra vinter- og vaargræsgangene, og av vand var der litet paa veien.

Stubb, formand og proviantkjører, tok vognen opover veien langs elven. Jeg med saueflokken tok den korteste vei over utmarken. Hen pekte ut et landmerke for mig at gaa efter, hvor vi skulde møtes om kvelden.

Den første kveld stanset vi ved en liten bæk. Jeg hadde drevet dem haardt om dagen, saa de kom til ro saa snart det begyndte at mørkne.

Den næste morgen var vi avsted igjen før det var lyst. Græsset var tyndt, og tiden at spise paa var knap. Alle bækkeleier vi traf, var tørre. Den kveld fandt vi ikke vand. Den tredje dag blev som den anden. Litet græs, og det som var, var tørt og brunet. Hele dagen maatte jeg drive sauene med hundene. I en kantine, som jeg bar i en rem over skuldrene, hadde jeg nok vand for mig og hundene. Det var en frygtelig dag. Landet var ualmindelig tungvint. Uendelige bakker, skarpe høider, langstrakte aaser, plataaer og næsten uoverkommelige terrasser, og over det hele en julisols brændende straaler. Netop som solen gik ned, saa jeg en tynd røksøile stige tilveirs mot aftenhimmelen.

Det var Stubb som signaliserte. Heller ikke

den kveld fandt vi vand. Om natten maatte vi gaa paa vakt for at holde sauene sammen. De vilde ikke lægge sig. De gik rundt og brækte efter vand hele natten. "Sport" og jeg gik vakt til tolv. Saa kom Stubb og "Midget" og tok resten av natten. —

Længe før dagen grydde, var vi paa veien. Morgenen var kjølig, og jeg drev saa haardt jeg kunde, før varmen kom. Ved titiden begyndte sauene at lugte vand. Vi var paa toppen av en bakke, som langsomt skraanet nedover mot en bæk. Her og der langs bækken stod et træ, gamle, krokete, nøisomme — for os som en oase i ørkenen.

Det var ikke længe før hele flokken var i fuldt firsprang nedover skraaningen.

Sauene er i mange retninger nogen underlige dyr. Naar de kommer til en bæk, løper de brækende forbi hverandre. Alle vil være først. Jeg var langt bak da de naadde bækken. —

Da jeg kom frem, gik vi nedover for at faa alle med os igjen. De hadde sprunget tre-fire ganger saa langt som de behøvde for at finde drikke. Da jeg var kommet omtrent halvveis opover igjen, kommer "Sport" springende imot mig. I fuldt sprang, gjøende alt den kunde. —

Ret fremfor mig stanset den og gjødde som om den vilde si mig noget, sprang saa opover igjen et stykke, stanset, kom litt efter litt tilbake, gjødde igjen og snudde. Det maatte være noget den vilde mig, saa jeg fulgte den saa hurtig som jeg kunde. Den holdt paa at springe et godt stykke fremfor mig, snudde sig ofte og gjødde, som for at paaskynde mig. —

Op ved et par trær stanset den og gjødde ned mot bækken ret nedenfor. Jeg forstod at der var noget galt paa færde, saa jeg sprang resten av veien.

Elvebredden var her tre-fire fot høiere end vandet og ret op og ned. Der var bare en fot vand; men bunden var bløt, og i mudderet, somme oppaa, somme under, alle kjæmpende for livet, laa omtrent tyve sauer. Jeg maatte uti og sank ned til hofterne før jeg kunde faa dem paa det tørre. Fire av dem var døde, trykt nedi av de andre. Ikke en av dem hadde kommet fra det om ikke hunden hadde kommet efter mig. —

I solnedgangen den næste dag var vi fremme.

FJERDE KAPITEL

"JACK" OG "SPORT" PAA JAGT

SAA begyndte de gode dage, baade for hundene og for mig. Det var en fængslende natur, en skjønhet som helt fanget mit sind. I nord og vest, langt, langt nedunder mig laa prærien med sine aasrygger, sine skarpe høider, sine plataaer og terrasser, sine vaate og tørre bækker, sine ensomme trær og sine sletter. —

Der hvor fjeldet og prærien møtes, rinder en elv, hvis bredder er tæt bevokset med trær. Det er en grøn stripe, som snor sig gjennem ørkenen. Den fortæller om frugtbarhet og er en fryd for øiet. —

Elven er skillet mellem de opbrændte vidder og de grønne friske bakker som stundom næsten flate og horisontale, stundom bratte skraaner opover mot fjeldets hvite ryg, mot den evige sne. —

I fjeldet er der godt græs og godt vand og en umaadelig utsigt. Der er bækken, som med bulder og brak styrter sig utover stener og stup; der er de stille sagtmodige bækker med store dype vandhul i inderste fjeldvæggen, hvor ørreten sprudler av liv i vandskorpen; der er bækker som graver sig ut gjennem dype raviner med steile vægger, og skogbevokste raviner, fra hvis bund altid et tungsindig sus høres, raviner med alvorlig ekko, raviner med patos.

Her er der aapent, og der er der skog. Paa somme pladser er skogen saa glisen at man kan ride og kjøre gjennem den. Andre pladser har en vanskelig for at komme frem tilfots. De staar der, disse skoglapper, vinkende i solskin, men mørke og truende naar graaveir stænger solen ute.

Saa begyndte de fredelige dage baade for sauene, hundene og mig. I fjeldet faar gjæteren sjelden anledning til at ligge i vognen om nætterne. Vognen er gjæterens hus. I den er der seng, bord, bænker og ovn. Det er som i en lugar. En kan indrette sig ganske hyggelig der. Vognen blir staaende ved vandingspladsen, hvor sauene holder sig den største part av den varme dag. —

Om eftermiddagen i fire-femtiden begynder de at røre paa sig. Drar sig langsomt, altid spisende, utover. Naar saa gjæteren har spist sin kveldsmat, følger han efter dem, passer dem til mørket kommer.

Der sauene lægger sig, maa ogsaa han ligge. Saasnart det lysner om morgenen, begynder de at røre paa sig. Gjæteren maa være med dem til de begynder at bli mætte, eller til varmen sender dem mot vandingspladsen. Hænder det at solen ikke kommer frem, maa de stundom passes hele dagen.

I syv-ottetiden om morgenen pleide jeg at gaa fra dem for at stelle min frokost. Allerede da begyndte det at bli varmt. I lange rækker kom sauene nedover mot vandet. De sidste kom gjerne et par timer efter de første.

Saa hadde jeg hele dagen til mig selv. Jeg kunde da gjøre som jeg vilde. Jeg kunde fordrive tiden med at ligge og læse under et eller andet skygge-

fuldt træ. Jeg kunde gaa bort til en av de mange bækker og paa kort tid fiske ørret nok baade til middags- og kveldsmat. Jeg kunde ta geværet og luske nedover en eller anden hemmelighetsfuld ravin, sætte mig paa et vindfald og nyte naturen og ensomheten, friheten og den blaa himmel. —

Et par mil fra hvor jeg var, var der en anden gjæter som arbeidet for den samme mand som jeg. Han var ganske ung, ikke meget ældre end jeg var. Vi kaldte ham Joe — forkortet fra Josef.

Joe hadde en hund ved navn "Jack", en gammel graahaaret, stor hund, bekjendt som en av de bedste hunder for lam i omegnen. Dens øine randt altid, dens hode var urimelig stort, især i længde. Joe klippet dens bakdel og hale, kun efterlatende en dusk og en ring paa midten, saa "Jack" var den latterligste skabning jeg nogensinde har set. Naar lammene kom bort fra sine mødre — det vil si at der var et par lyngtuer mellem dem som hindret utsigten — og "Jack" var i nærheten, sprang den altid dit for at hjælpe dem frem.

Stundom sprang lammene like paa hunden, de trodde vist det var moren, og stundom sprang de fra den. Men hvad de saa gjorde, sprang de næsten uten undtagelse bort fra flokken. —

Da var det gamle "Jack" viste sin dygtighet. Var lammet et av dem som stod stille, skubbet hunden det i den rigtige retning med sin lange næse. Var det et som løp — naturligvis i den gale retning —, hoppet hunden over og rundt tuerne, var altid først paa pletten og mødte det, gav sig aldrig før lammet var tilbake i flokken.

Gamle "Jack" hadde hjulpet mangt et lam tilrette i sit liv.

I de dage som fulgte, var Joe og jeg ofte sammen. Stundom red jeg bort til ham, stundom han til mig. Saaledes var det at "Sport" og "Jack" kom sammen og blev gode venner. "Midget" var sjelden med mig. Den laa helst i skyggen under vognen om dagen eller lusket om for sig selv.

I fjeldet hadde "Sport" mere tid til at utvikle sit talent for jagt. Den fulgte ogsaa sine lyster uhindret av mig. Jeg saa det var ganske unyttig at forsøke at vænne den av. Men hunden var ikke tilfreds med at gaa paa jagt alene, den vilde ha selskap. Der var ikke mange at vælge imellem. Saa blev det "Jack", gamle, paalidelige, stødige "Jack", som blev dens jagtkamerat. —

"Jack" hadde aldrig hat for vane at gaa paa jagt. Den var i det hele tat en udmerket sauehund. Ingen mand kunde lære den noget i dens fag. Men efterat "Sport" var kommet over og hadde faat den med sig nogen ganger, saa det ut som den mistet en del av interessen for arbeidet.

Dette faldt naturligvis ikke i Joes smak, men hvad skulde han gjøre? —

Ikke langt fra der vognen stod, i et hul i jorden, gravet mellem røtterne av et stort træ, saa ingen større dyr end den selv kunde følge den ved gravning, bodde en tyk, storsnutet marmot*), som "Sport" mange ganger uten held hadde forsøkt at faa tak i. Mindst ti ganger om dagen var "Sport" paa jagt efter den. Men marmoten, som for det meste sat

*) Marmota monax — en slags jordrotte, omtrent én fot lang, lubben og rund baade av hode og skrott.

paa en træstump like ved, gled ned i sit hul, hvorfra den skjeldte hunden ut paa det skammeligste. Og alt "Sport" i sit sinne kunde gjøre, var at knurre eller gjø til den, for trærøtterne hindret den fra at grave. Det saa ut som marmoten moret sig ualmindelig over hundens mislykkede forsøk paa at faa tak i den, for saasnart hunden var gaat, var den atter oppe paa stumpen og skrek og skjeldte.

Dette virket uten tvil tilsidst paa "Sport"s nerver. Den hadde aldrig ro omkring vognen. Den forhatte marmots røst var altid der og forstyrret den. Endog i dens søvn om dagen og dens drømmer om natten. Men "Sport" hadde en hjerne i sit vakre, velskapte hode. Mere end én gang hadde den brukt list for at opnaa hvad den ønsket. Og nu da den var overbevist om at den aldrig vilde faa tak i marmoten bare ved at bruke hurtighet, begyndte den at bruke sin hjerne for at komme den tillivs.

Det var overskyet den dag, saa sauene var urolige. "Sport" glemte vist at den hadde noget med sauene at gjøre, i sin iver efter at faa tak i marmoten. Den sprang bort efter "Jack". Fik uten tvil denne tro hyrde til at forlate sin flok ved at love den noget mer end almindelig. De kom. De stanset borte i krattet forat marmoten ikke skulde se de var to, og der gav "Sport" paa en eller anden vis "Jack" instruktion om hvordan den skulde forholde sig. —

Saa kom "Jack" pludselig sættende ut av krattet, gjøende med sin kjæmpestemme for at tiltrække sig marmotens opmerksomhet, styrende like paa stumpen hvor den sat. —

Marmoten saa den øieblikkelig. Begyndte at

skjelde den huden fuld, helt til "Jack" var bare tyve fot fra den. Da hoppet den ned og forsvandt i jorden, fremdeles skjeldende og bare for at snu sig nedi hullet og kalde "Jack" det værste den visste, nogen faa tommer fra hundens næse. "Jack" gjødde ned til den nogen ganger, saa sprang den videre, ikke saa fort nu, men fremdeles gjøende. Dens kjæmpestemme blev svakere og svakere, tilsidst neppe hørlig. Da hundens stemme var svak nok, kom marmotens hode igjen tilsyne mellem røtterne, saa dens hals og bryst, tilslut hele dyret. Den saa hunden langt borte og sprang straks bort til stumpen for at gi den de mundtlige pryl den hadde slikt forraad av.

Men bakom træet mellem hvis røtter marmoten hadde slik sikker bolig, var "Sport". Den hadde sprunget dit mens marmoten var nedi sit hul, staat der lydløs til den kom ut igjen, like til den atter var oppe paa stumpen. Nu kom den frem, plantet sig ret over hullet, saaledes avskjærende tilbaketoget, ytrende en dyp knurren, som øieblikkelig fik marmoten til at stanse sin ordstrøm og se sig om. —

"Sport" hadde ikke noget hastverk med at faa tak i den. Den var saa sikker i sin sak, vilde nyte sin triumf over dette kryp, som saa ofte hadde holdt den for nar. Marmoten derimot hadde ikke tid til at ræsonnere over tingen, enten den hadde gjort galt eller ret i at bruke mund mot hunden. Nu var det livet det gjaldt, intet mindre end dens eneste kostbare liv, og for at redde dette la den paa sprang alt dens tykke krop og korte ben formaadde.

Men flugt var unyttig. Et par lange hop, og

"Sport" hadde den i munden, knuste dens ben og endte saaledes dens liv. —

Men nu kom "Jack" tilbake og forlangte sin del av byttet. Den hadde jo hjulpet til at faa tak i den. "Sport" kunde ikke se det saa. "Jack" holdt paa sit, og følgen blev at de tok fat i hver sin ende av den døde marmot og rev og slet som besatte. Slik holdt de paa til de røk ihop i slagsmaal, og "Sport", omend sterk og modig, fik en ordentlig dragt pryl av den meget større "Jack" som betaling for sin graadighet. —

Imidlertid hadde Joe hat det travelt med sauene. Han var rasende over hundens fravær. Han kom bort til mig for at spørre om jeg hadde set den.

Enden paa dagens moro blev derfor ogsaa ordentlig pryl for "Jack", fordi den hadde forlatt sin bestilling for at gaa paa jagt.

FEMTE KAPITEL

"MIDGET"S TRISTE ENDELIGT

"MIDGET" var mig til stor hjælp i den tid. Det vil si naar den var i det humør. Var den i et andet humør, kunde intet i verden faa den til at gjøre andet end det den selv vilde.

Aaringene er værre at gjæte end gamle sauer. De er mere urolige, har lettere for at bli forvirret, springer mere naar veiret er litt kjølig; men de ligger bedre om nætterne og længere om morgenen, hvis de ikke blir skræmt av noget. —

Det var deilige dage og storslagne nætter i fjeldet paa den tid. Det var en nydelse at lægge sig om kvelden under de varme tepper — for nætterne var kjølige endog midt om sommeren — og under den vandtætte presenning, som rak fra hodet under og helt over sengklærne. At ligge der paa ryggen og stirre op mot den mørke, mørke himmel med sine millioner av stjerner.

At ligge der med sadelen under sit hode og høre hesten gaa og nippe i græsset, at høre den svake vind ruske i lyngen omkring sig, hundens aandedrag og coyoternes hyl i det fjerne — og at se et stjerneskud brænde av langt, langt ute i mørket.

Aldrig er stjerner saa nær som i slik en stund.

Men veiret har let for at skifte saa høit over havet.

En morgen efter en saadan kveld regnet det, et

fint, uhørlig yrregn. Aaringene var urolige, de forlot liggepladsen før det var lyst.

Jeg hadde begge hundene med, og i flere timer hadde vi det travelt. Hesten hadde forlatt mig om natten, jeg kunde ialfald ikke finde den i farten om morgenen, saa jeg maatte gaa, og den vaate lyng gjorde mig vaat til livet. —

Kanske jeg var litt sint og urimelig av den grund, kanske forlangte jeg for meget av hundene, for ret som det var, viste "Midget" tegn til ikke at adlyde, og litt senere, efterat jeg hadde tilropt den noget haardt over dens nølen, forsvandt den. Jeg saa den snike sig væk mellem lyngen, med hode og hale næsten i jorden, som en ræv eller coyot efter et mislykket forsøk paa at fakke en hare. Det er nok ikke frit for jeg velsignet den litt der den gik.

Det angret jeg siden, for det var den sidste gang jeg saa den i live. Den blev den samme formiddag ved en feiltagelse skutt. To mænd som kom ridende opover, saa den og tok den for en liten coyot. Først da det var for sent, saa de at de hadde skutt en hund.

Det var forresten ikke underlig at den blev tat for en coyot, slik som den altid snek omkring alene. Den hadde en vilddyrnatur. Den vilde ikke leve og underkaste sig menneskets vilje som andre hunder. Derfor fandt den tilsidst ogsaa døden som vilddyret oftest finder den.

Som regel har sauene en voldsom appetit og ingen overflod paa vet. De spiser altid naar der er noget at spise, og hvis ikke varmen betar dem appetiten, fra daggry til mørket falder paa. Og mange ganger om nætterne naar maanen skinner fuldt, ven-

ter de ikke paa dagslys. De begynder likesaa godt med en gang at fuldføre sin dont i livet — at æte til de ser ut som sprækkefærdige tønder.

En god sauehund vil vække gjæteren naar sauene om natten forlater liggepladsen; men "Sport" gjorde ikke det. Mere end én nat den sommer vaaknet jeg og saa at jeg var alene. Hunden laa saa rolig som om ingen ting var hændt, som om dens bestilling i livet intet hadde at gjøre med sauene.

En nat vaaknet jeg og saa at hele flokken var væk. Rund og blank stod maanen paa en ganske klar himmel. Der var ikke et vindpust, ikke en lyd. Jeg stod op og saa mig om; men der var ingenting at se, og klangen av bjeldene døde i distansen.

"Sport" saa ikke ut til at vite mer om dem end jeg. Den holdt sig nær mig, saa i den retning jeg saa, gik den vei jeg gik. Ikke en eneste gang viste den tegn til at vite noget jeg ikke visste.

Tilsidst gik jeg og la mig igjen akkurat saa klok som jeg stod op. "Sport" la sig ogsaa tæt op til mig som altid, tilsynelatende ganske ubekymret om hele saueflokken.

Jeg sovnet og vaaknet ikke før i dagbrækningen, og da var hunden allerede borte.

I en fart fik jeg sadelen paa hesten. Jeg maatte prøve at finde sauene før de kom for langt væk og kanske fik anledning til at blande sig med andre flokker. Et kvarters tid efterpaa fik jeg øie paa dem langt, langt nede paa en stor slette. De var paa veien tilbake da, jaget av to hunder, som viste sig at være "Sport" og gamle "Jack".

Da forstod jeg at "Sport" hele tiden hadde visst

hvilken vei sauene om natten hadde tat, og bare gjort sig saa uvidende for at slippe at gaa efter dem om natten. For saa ivrig jæger hunden end var, var det intet den frygtet mere end coyoten om natten. Men saa hadde den til gjengjæld staat op naar dagen brak, gaat og hentet "Jack" for at bringe flokken tilbake. Det var den eneste gang saa længe jeg var sammen med den, at den gik og hentet sin ven i anden hensigt end for at gaa paa jagt. —

En anden gang, en morgen i september, vaaknet jeg av bjeldeklang. Natten hadde været kjølig, og da jeg stak hodet ut fra presenningen, saa jeg en taake saa tyk som en væg. Det var det første tegn paa høst, en paamindelse om at de deilige dage i fjeldet snart vilde faa ende. Det blev en travel dag. Taaken var saa tæt at jeg bare kunde se nogen faa fot fremfor mig. Jeg maatte gaa efter lyden fra bjeldene — gaa i en stor bue utenom lyden for nogenlunde at holde flokken sammen. Det var den værste dag paa hele sommeren. Aaringene var kaate og sprang, hesten kunde jeg naturligvis ikke finde om morgenen, lyngen var vaat, og som følge av alle disse fortrædeligheter stod humøret og dirret paa kokepunktet. —

Det blev ingen frokost den morgenen, og naar middagen kom, ingen middag. Jeg var gjennembløt til livet av at gaa i den vaate lyng. Hunden kunde ikke hjælpe mig. Jeg kunde ikke se og kunde derfor ikke sende den efter sauene. Det hændte flere ganger om dagen at jeg ved at gaa efter lyden støtte paa smaa flokker som var kommet væk fra hovedflokken. —

Den dag var "Satan"s festdag. Det tok den

ikke længe at forstaa min hjælpeløshet. Den benyttet anledningen til at nyte friheten som aldrig før.

"Sport" var mig allikevel til nogen nytte. Naar vi hørte lyden av bjelder et eller andet sted borte i taaken, var det hunden som førte mig dit. Den kunde ikke se mere end jeg kunde, men den kunde lugte. Dens lugtesans var ikke gaat tapt som menneskets gjennem tusenaarig forsømmelse. Den kunde føre mig ret til stedet uten vaklen eller nølen. Den som skaffet os mest bryderi, var naturligvis den sorte "Satan". Det var dens kulør som frelste dens liv den dag, for hadde det været en hvit en der skaffet os saa meget at gjøre, hadde jeg skutt den. Men jeg hadde ikke nok "merkere" som det var, saa jeg kunde ikke godt undvære den.

"Sport" var rasende paa væren. Den kjendte den jo fra før, hatet den fra mangen en varm dags unødvendig arbeide. Den kunde ikke se, men i dens fine næse hang altid lugten av den forhatte. Og naar hunden overrumplet den i at føre aaringene bort fra flokken, og jeg gav den lov, fór den paa den svære sorte vær som en ulv, gav ikke op før jeg kaldte den tilbake. —

Sauer er som regel stridige og vrange, altid rede til at stride imot. "Satan" var den værste i min flok, og da taaken gav den mere end almindelig anledning, var den værre end værst. Det saa ut som den væren hadde faat navnet efter, var gaat den i blodet. Der var ingen grænse for dens paafund. Den hadde været umulig nede paa sletterne før vi drog tilfjelds, nu var den værre for at komme ned igjen. —

Eftermiddagen gik uten at taaken letnet. —

"Sport" og jeg var baade sultne og vaate. Vi hadde trasket rundt i den vaate lyng hele dagen uten det mindste at spise.

Vi befandt os nede ved ravinen netop før det begyndte at skumre. Vi hadde gaat rundt flokken nedenfor den for at snu den mot vognen. Det var længe siden jeg hadde git dem salt. Jeg vilde gi dem salt rundt vognen for at holde dem der om natten.

Vi snudde dem. Alt gik forholdsvis godt. Det saa ikke ut som om aaringene hadde noget imot at gaa opover igjen. Jeg begyndte allerede at glæde mig til tørre klær, varm mat og kokende kaffe, da jeg hørte lyden av en bjelde i taaken nedenfor os. Jeg visste straks hvem det var. Min høresans var skjærpet ved stadig at lytte efter bjelder den dag, og jeg var kommet saa langt at jeg kunde skjelne "Satan"s fra de andre, endskjønt lyden fra sauebjeldene lød omtrent ens. —

Hunden hørte lyden med det samme jeg hørte den. Den knurret i en dyp bas. Ogsaa den visste hvem det var. Vi maatte gaa tilbake for at faa den med.

Vi traf paa en række aaringer, som én for én fulgte en sti nedover. Da den sidste fik øie paa os, snudde den og sprang tilbake til flokken. Med den fulgte den andre, saa den tredje, og saaledes nedover hele rækken til det kom til lederen, "Satan". —

"Satan" vilde ogsaa snu og springe med de andre tilbake til flokken; men den fik ikke anledning, for "Sport" fór paa den som et vildt dyr. "Satan" maatte for at redde sig springe fra de andre. Nogen faa hundrede yards i vest var den store ravin,

en avgrund med lodrette vægger, to-tre hundrede fot høie.

Mot vest tok væren veien, like mot ravinen, med den rasende "Sport" i hælene. De forsvandt i et nu for mig. Taaken slukte dem helt og holdent. "Sport"s sterke stemme blev svakere og svakere. Jeg fulgte uvilkaarlig efter dem. Nogen faa minutter efter kom hunden tilbake. Den logret med halen og saa i det hele glad ut. Den strøk sig op mot mig som den pleide at gjøre naar den ventet at bli klappet.

Hvad har du gjort, "Sport"? spurte jeg. Den begyndte at hoppe fremfor mig, gjødde som naar vi var rigtig gode venner og jeg snakket til den. Slik sprang den fremfor mig til vi kom til ravinen. —

Her gik hunden ut paa den ytterste kant og gjødde mot avgrunden, utover taakehavet, fra hvis bund lyden av elven rak os. —

Jeg forstod at væren, enten av frygt for hunden eller ute av stand til at stanse da den saa avgrunden, hadde sprunget utfor. Den hadde sprunget gjennem taaken til taaken pludselig gav sig under dens føtter, og den sank ned til taaken skjulte den.

Jeg kunde tænke mig til hvad der var igjen av den efter et tre hundrede fots fald i uren dernede. —

SJETTE KAPITEL

"SPORT"S MYSTISKE FORSVINDEN

"SPORT" vedblev at faa "Jack" med sig paa sine jagtutflugter. Joe bandte og svor, for jo kjøligere veiret var, jo mere trængte han hunden.

En kveld kom "Sport" ikke hjem. Jeg undredes paa dette, for den pleide altid at komme før det blev mørkt. Dens rædsel for coyoterne holdt den fra at være ute om natten. —

Da jeg stod op om morgenen, var hunden endda ikke kommet. — Da sauene var kommet til ro nede ved vandingspladsen, sadlet jeg hesten for at gaa og søke efter hunden.

Jeg red bort til Joe, men han "hadde ikke set den." —

Hunden var og blev borte. Jeg saa den aldrig mere. — Joe negtet, men til denne dag tror jeg at han skjøt min hund for at holde den fra sin. Jeg kunde ikke bevise det, saa jeg kunde intet gjøre. —

Stubb kom op med proviant dagen efter. Han hadde med sig en liten fuldblods colliehvalp, som han hadde tænkt at la mig ta og lære op sammen med "Sport". Men nu da "Sport" var borte, fik jeg greie mig med hvalpen til han fik tak i en anden hund. —

Hvalpen var liten, bare fem-seks uker gammel, saa det var ikke nogen nytte jeg kunde vente mig

av den. Den var sort, litt lysere under maven og paa benene, ualmindelig vakker og forstandig.

Da aaringene og især de gamle værer saa at ikke "Sport" var med længere, begyndte de at bli mere likegyldige i at adlyde mig.

Naar de gik en vei, og jeg plystret høit, snudde de altid som de pleide at gjøre. Som regel rettet de hoderne op og saa hvor jeg var, naar tonerne fløi over dem. Naar de da saa hunden ved min side, visste de hvad vilde hænde om de ikke adlød. Men da de i et par dage ikke hadde set "Sport", bekymret de sig ikke. De rettet altid hodet op naar jeg plystret, saa mig og hvalpen, som de ikke brydde sig om, eller de saa den ikke for lyngen, og fortsatte den vei de selv vilde. —

Men hvalpens forfædre hadde ikke været sauehunder i generation efter generation for intet. Purt collieblod fløt i dens aarer. At gjæte sauer laa den i blodet. Den maatte læres at gjøre det efter kommando; men rudimentene hadde den arvet, de hadde gaat fra det ene slegtled til de andre i menneskealdre.

Og da jeg for første gang satte hvalpen paa nogen aaringer som haanlig stod og glodde paa os, viste den sit ædle blod. Den sprang indpaa dem bakfra og dunket dem med næsen mellem bakbenene. Hvis ikke det hjalp, nippet den dem rasende med sine melketænder paa indsiden av baklaaret.

Hvalpen var værdifuld baade for racens skyld og fordi den var et hundyr. Jeg blev paalagt at passe godt paa den, være forsigtig med den, saa jeg hverken mistet den eller skjæmte den bort. —

Som de fleste fuldblodshunde var den overor-

dentlig ømfindtlig. Hvis jeg snakket haardt til den — som jeg stundom maatte gjøre naar den blev for ivrig i sit arbeide — krøp den bak en tue og gjemte sig eller fulgte mig paa avstand. Naar jeg snudde mig og saa paa den, stanset ogsaa den, blev staaende og stirre mig i øinene, som om den bønfaldt om tilgivelse. Dens egne lyste av forventning, og dens stumpehale logret saa hele den bøielige bakdel fulgte med. —

Slik stod den til jeg snakket venlig til den. Da kom den bort til mig og visste aldeles ikke hvordan den skulde vise mig sin oprigtige kjærlighet og taknemmelighet. —

I september er det høst i fjeldet. Taaken kommer længere og længere nedover fjeldsiden. Om morgenen hænger taaken tyk og ugjennemskuelig vandret bortover toppene. Den gjemmer bort skog og sne, knauser og knat, endog naar solen skinner blank og varm længere nede. —

Men der var varme dage iblandt ogsaa i september, og der var milde høstdage med straalende solskin og høi blaa himmel. — —

En varm solskinsmorgen var hvalpen saa ivrig i sit arbeide at jeg maatte snakke til den flere ganger. Hver gang jeg snakket til den, holdt den op i nogen minutter, men glemte det straks efter igjen. Skulde jeg lære hunden op rigtig, maatte jeg først lære den disciplin, lære den at pryl altid paafulgte ulydighet. Den var dog for liten og uskyldig til at bli slaat, saa idet den mot min vilje løp paa aaringene, kastet jeg hatten efter den. Hatten traf den — det var en bløt filthat — og den satte i at skrike og ynke sig som om alle ben i dens skrott brak i

samme nu hatten traf den. Den tok tilbens alt den orket, og var snart ute av syne i den høie lyng. —

Jeg angret øieblikkelig paa at jeg hadde skræmt den. Jeg begyndte straks at lete efter den, rope paa den, plystre efter den, bruke de kjærligste ord og den mest indsmigrende tone jeg visste, for at faa den til at komme tilbake. Men hvalpen kom ikke, den hadde gjemt sig bort, eller sprunget sig bort, og al min søken var forgjæves. I over en time lette jeg efter den. Da maatte jeg gaa for at passe paa sauene, som alt var langt væk.

Senere paa formiddagen, da sauene hadde slaat sig til ro ved vandet, gik jeg tilbake og lette til middag uten held.

Stakkars lille hvalp! I min tankeløshet hadde jeg skræmt den, saa jeg kanske aldrig vilde faa den igjen. Den var saa liten og ukjendt og uvant til at være alene. Det var ikke greit for den at finde frem gjennem den høie lyng. For den var lyngen trær den ikke kunde se over, lyngmarken en uendelig skog. —

Ved middagstid maatte jeg atter gaa hjem med uforrettet sak. —

Hele eftermiddagen led jeg av samvittighetsnag. Om noget skulde tilstøte den derute? Jeg kunde forestille mig hvad den stakkars hvalp led ved at drive rundt alene, sulten og tørst, for dagen var brændende varm. —

Om kvelden gik jeg ut saa snart sauene hadde slaat sig til ro. For sikkerhets skyld tok jeg kjøt og vand med. Jeg gik og plystret til min mund verket. Ropte til jeg blev hæs, og alt uten nytte — hvalpen var forsvundet.

Det begyndte at skumre, sauene hadde alt lagt sig, en sørgmodig vind rusket i lyngen. Med tungt hjerte gik jeg for at lægge mig. Aldrig hadde jeg følt mig saa ensom.

Jeg saa den hvite presenning skinne borte i tusmørket, og da jeg kom nærmere, saa jeg noget sort paa det hvite. Der laa hvalpen sammenrullet som et nøste, mens natteskyggerne snek sig over den.

Den hoppet op og gjødde modig da jeg kom nær. Jeg var saa glad at det var jeg som kom — tænk om det skulde ha været en coyot!

Jeg undredes paa hvordan den hadde fundet sengklærne, for vi var langt derifra da jeg kastet hatten paa den om morgenen. Jeg tok den i mine armer, strøk den over hodet, kjælte med den, knuget den tæt op til mit bryst.

Hvalpen tilgav mig øieblikkelig, det kunde jeg se i dens øine og paa dens stumphale, og da den hadde spist sig mæt paa kjøt og drukket sig utørst fra en kløft i min hat, var vi igjen verdens bedste venner.

Den nat sov hvalpen under tepperne, like ind mot mit bryst, med hodet i min arm. Naar coyoterne hylte senere paa natten, og hvalpen knurret ut et overmodig svar, priste jeg mig lykkelig at jeg hadde den i min arm. —

Jeg var den sidste som drog nedover det aar. Sauer og lam gik først, for i slutten av september kunde man vente en snestorm naarsomhelst, og med aaringene var det ikke saa farlig.

De var triste dage disse sidste. Veiret vekslet fra taake til regn og fra regn til taake. Det var

koldt og ufyselig om dagen, om nætterne suste høststormene tunge og triste hen over fjeldtraktene.

Endelig kom Stubb tilbake efter mig. Det var med glæde jeg kom dit paa forsommeren. Nu drog jeg likesaa glad nedover igjen.

Ved elven nedenfor fjeldet stanset vi den første nat. Der var lunt og mildt dernede; men om natten hørte jeg draget i luften høit oppe fra stormen i fjeldene. Om morgenen var fjeldet dækket med sne. Solen kom frem og lyste lokkende over viderne da vi drog videre. En sky kastet skygge over fjeldet.

Vi drog utover prærien i solskin, mot lyset og livet, mens fjeldet laa bak os ensomt og forlatt.

NERO

FØRSTE KAPITEL

"BILL", "DOT", "BOB"

"DOT" var en hvalp jeg engang møtte. Jeg husker saa godt første gang jeg saa den. Jeg kom kjørende forbi. Den kom ut og gjødde mot mig med en tynd hvalpestemme, mens halen logret i venskap, og to straalende blanke hvalpeøine bad om undskyldning. Den var saa liten og saa slank, glathaaret, kulsort med hvitt bryst og noget hvitt paa benene og den ytterste halespids. —

Jeg maatte stanse hestene for at snakke litt med den, klappe den litt. Den logret slik med halen at hode og bakdel stundom kom i berøring. —

Straks efter kom nogen barn ut fra teltet hvorfra hvalpen var kommet, fulgt av en stor, sort mynde.

Hvalpen sprang logrende mot dem, smøg sig kjærtegnende mellem deres ben, gav mynden et kjærlig kys og forsvandt indad teltdøren, men bare for at komme ut igjen i næste øieblik og gjø efter mig da jeg kjørte videre. —

Jeg hadde ikke set børnene og teltet før, for jeg hadde bare været deromkring et par dage.

Da jeg kom til leiren hvor jeg arbeidet, spurte jeg formanden hvem de nyankomne var, og fik greie paa at det var vor nye smed.

Hans hustru var syk, en farlig lungesygdom, sa han.

Han var kommet til fjeldene for hendes helbreds skyld. Hadde med hele familien kjørt flere hundrede mil i en overbygd vogn.

Dagen efter møtte jeg manden selv, og paa avstand saa jeg hans kone og hans to smaapiker.

Hundene fulgte ham som regel til smien, eller de gjorde hyppige turer derned i dagens løp. Der møtte jeg dem ofte, fik høre deres historie fra smeden og tilegnet mig alles personlige venskap. —

Smeden hadde eid mynden i lang tid. Den var ogsaa sort med litt hvitt paa benene, men intet paa halen. Det var den kraftigst bygde mynde jeg nogensinde hadde set, og jeg kunde forestille mig hvad den vilde duge til med god træning. Det var ikke frit for at jeg ønsket den var min. Landet deromkring var nemlig fuldt av coyoter, en og anden ulv, utallige harer og meget andet vildt.

Men "Bill" var ikke tilsalgs. Jeg kunde laane den, sa smeden godhjertet, om jeg kunde faa den med mig, men den var noksaa vanskelig at bli intim med.

Anderledes var det med hvalpen "Dot"; den vilde gjerne være venner med hvemsomhelst. Fra morgen til kveld var den i virksomhet, lekende med børnene, skaffende sig nye venner.

Smeden hadde faat "Dot" paa veien utover av en farmer. Dens mor var halv mynde, men farmeren selv visste ikke hvem faren var. Det kunde være hvilkensomhelst av et snes hunder i nabolaget. —

Moren var bygd paa fine, næsten fuldkomne myndelinjer, med undtagelse av størrelsen. Den

saa ut som en dvergmynde, sa smeden da han fortalte mig det.

"Hun der," sa han, pekende paa "Dot", som stod opreist under maven paa "Bill", "blir ikke større end hun nu er."

Enhver som hadde litt forstand paa hunder, kunde — tiltrods for "Dot"s lubne hvalpelemmer og klodsete bevægelser — tydelig se merkerne av myndeblod i den. Den smale, fine, buede ryg, de forholdsvis lange ben, den slanke krop, hele dens yndige smidighet, som er saa sjelden hos en hvalp, og som paa en maate gav den et saa voksent utseende naar ikke dens galne lek røbet hvalpen, — alt dette fortalte en skjønner hvad slags blod den var kommet av.

Men hvalpens ører var længere og hang mere ned, dens snute ikke saa skarp som en myndes, den var mere avrundet, mere vakker.

Det var sent paa sommeren eller tidlig paa høsten. Veiret var varmt endda. Jeg kjørte meget, baade efter vand, høi og proviant, stundom lange, ensomme veier. —

Jeg vilde gjerne ha hat "Bill" som ledsager paa disse turer. Eieren gav mig lov til at ta den med, for den laa saa meget stille, at den begyndte at vise tegn til fedme; men alle mine tilnærmelser var længe forgjæves.

Den som ikke gir tapt, vinder tilslut.

Nu hadde jeg sat mig i hodet at vinde dens venskap, dens kjærlighet, og jeg hadde derfor heller ikke i sinde at gi mig for de første skuffelser. —

Mine tilnærmelser begynder jeg med at være snild mot "Dot", som den store mynde altid holdt

øie med, vogtet over som en slags formynder. Naar jeg gav "Dot" en eller anden lækkerbisken, som jeg stjal fra koketeltet, kom "Bill" altid bort til os for at se. Jeg bød ogsaa den, men det tok saa længe før den vilde ta noget fra min haand.

"Dot" derimot blev snart min gode ven. Den vilde nok med glæde ha fulgt mig naar jeg kjørte bort. Den sprang efter et stykke; men saa snudde den og fik øie paa "Bill", som altid stod og saa efter den. Da sprang den altid tilbake.

Jeg holdt stadig paa med at gi mine nye venner mat, til begge tilslut kom til mig naar de var sultne. Det gjorde at jeg vandt deres hengivenhet og kom næst efter smeden.

"Bill" var en trænet jagthund — alle mynder er fødte jagthunder. Den visste godt hvad et gevær var. Mere end én gang stod den og saa efter mig med længsel i øinene naar jeg tok min rifle og gik.

Stundom stod den og saa efter mig saa længe den kunde se mig, kjæmpet øiensynlig en indre kamp, om den skulde følge mig eller ikke; men dens værdighet eller medfødte stolthet avholdt den altid.

Hengivenhet kommer ofte av vane. Man møtes, tænker ikke noget større over det i begyndelsen; men naar man har været sammen en tid og saa pludselig skilles, savner man hinanden. Man er blit vant til hinandens selskap, og denne vane er saaledes aarsaken til denne hengivenhet. —

Slikt hænder ogsaa blandt dyrene. Jeg visste dette og holdt paa med at tvinge mit venskap ind paa "Bill", saa den tilsidst glemte sin værdighet og gjengjældte det, kanske uten selv at vite om den forandring den undergik.

Den begyndte med at følge mig av og til, i begyndelsen bare naar jeg kjørte efter vand, de korteste av mine turer. Men snart blev den en stadig ledsager paa mine lange, ensomme turer over prærien.

Da den første sne kom, blev det koldt for hestene i teltet. Der maatte bygges stald, og jeg var den som skulde kjøre materialerne. Det nærmeste sagbruk var langt oppi fjeldet. Jeg maatte dra avsted længe før daggry for at komme tilbake i nogenlunde god tid om kvelden. Fire hester hadde tungt arbeide med at dra den tomme vogn op mot møllen; men paa nedveien maatte bremsen næsten altid brukes. En bakke var saa brat at jeg maatte hugge ned et træ, som jeg slæpte efter vognen for at holde igjen.

Paa en av disse turer møtte jeg en puddelhund. Det saa næsten ut som den var kommet ut av svarte fjeldet. Den fulgte mig kanske fordi jeg var det eneste menneske paa stedet. Den saa mere ut som en skjødehund, en kjæledægge tilhørende en eller anden barnløs bydame. Hvordan den var kommet hit, til den for vinteren allerede forlatte sagmølle, fik jeg aldrig vite.

Hunden fulgte mig straks som om jeg i aarevis hadde været det eneste menneske den hadde kjendt. Og da den hadde faat sin aftensmat om kvelden og sin frokost næste morgen, saa den ut som om den aldrig tænkte paa at forlate mig.

Hunder er ofte meget skinsyke. Da puddelen altid var nær mig, kunde jeg straks se forskjel paa "Bill"s opførsel. Den, som før var saa stolt, saa kold, saa utilgjængelig, var tydelig skinsyk. Den

nedlot sig endog til at vise glæde under mine kjærtegn.

Som arbeidet skred frem, kom der flere folk til leiren. Nogen kom alene, andre kom med hele familien, og til hver familie hørte der oftest en hund, ofte to.

En av dem var en raceløs, svær, lodden kjæmpe, som altid var lederen i slagsmaal.

"Bill" var en meget merkelig hund. Den gik aldrig med andre end "Dot". Det saa næsten ut som den holdt sig for god for almindelige hunders selskap. Den var som aristokraten i demokratiet og paadrog sig av den grund proletariatets hat. —

Den var ogsaa av en fredelig natur, vilde ikke indlate sig i slagsmaal uten at den blev drevet til det. Dens tilbakeholdenhet i den retning grænset til feighet. Men den som engang hadde set den slaas, set det smidige legeme i kamp, dens staalhaarde muskler, visste at naar den ikke vilde slaas, saa var det etslags princip som holdt den tilbake.

Den pleide at drive om meget alene. De andre hunder snek sig efter den og overfaldt den en dag langt borte fra leiren. Dersom mynden hadde baaret den mindste gnist av feighet i sit hjerte, kunde den ha sprunget fra dem. Men den forblev og forsvarte sig og blev ilde tilredt. Den gav de andre blodige merker efter sine tænder. Slaaskjæmpen, hvis navn var "Bob", var naturligvis lederen og hadde faat mest pryl.

Fra den dag eksisterte der et dødelig hat mellem de to, de viste det hver gang de saa hinanden; men "Bill" angrep aldrig, og "Bob" hadde lært den at kjende, saa lange tider gik hen førend dagen for opgjøret mellem dem endelig kom. —

ANDET KAPITEL

"BILL" PAA COYOTJAGT

SMEDENS hustru blev ikke bedre. Fjeldluften hadde ikke den forventede virkning. Doktoren sa hun maatte skynde sig hjem, dersom hun hadde nogen hun vilde se førend det var for sent. —

Saa maatte smeden reise i en fart, bare med sin syke hustru og børn. Alt det andre solgte han til kontraktøren paa stedet. Det faldt av sig selv at baade "Bill" og "Dot" saa paa mig som deres herre naar smedens familie var reist. Puddelen, som gik under navnet "Krøll", betragtet sig selv som min retmæssige eiendom.

Jeg hadde stor moro av dem den vinter. "Bill" var nu altid med, og paa de kortere turer tok jeg ogsaa de to andre med.

Bare en sjelden gang aapnet "Bill" sin mund for at gjø. I leiren var den meget stille av sig. Det var bare naar den saa en coyot, at nogen korte, undertrykte, ualmindelige grove bjef undslap den.

Natten efter smedens avreise vaaknet jeg ved at høre en forfærdelig hylen langt borte. Først visste jeg ikke hvad det var. Stemmen var for grov til at tilhøre nogen av præriens almindelige rovdyr. Den lignet mest den fjerne pipen av en dampskibsfløite.

Men ved at se nøiere efter, saa jeg "Bill" sitte

paa huk der hvor smedens telt hadde staat, hylende en sørgmodig avskedssang.

Med møie fik jeg den til at holde op. Flere ganger senere paa natten hørte jeg dens klage, og hver gang kom der svar tilbake fra coyoterne rundtom i bakkerne. —

Mest moro var det naar alle tre fulgte mig om søndagene, og de fik øie paa en hare. Da la de paa sprang alt de orket, alle tre. Det var ikke længe før "Krøll" blev saa langt bak, at den likesaa godt gav op jagten. "Dot" blev med et stykke længer, men vendte saa av frygt for at komme sig bort i lyngen. Men "Bill", hurtigere end haren selv, fór som en sort strek bort over vidden.

Hver gang den aapnet munden for at nappe haren i baken, braasnudde pus, saa hunden oversprang det kritiske punkt en tyve tredive fot før den stanset.

Saa begyndte jagten paany, og naar "Bill" igjen næsten hadde den, gjorde haren den samme manøver, næsten altid med det samme resultat.

Mynden er av naturen ingen slagsbror. Den er jæger, og naar vi var ute sammen den vinter efter coyoten, saa jeg mange beviser paa "Bill"s dygtighet.

Mynden jager efter øinene, ikke efter næsen. —

Naar "Bill" fik øie paa en coyot, gav den altid et par korte, grove bjef, nakkehaarene reiste sig, og de stive lange lemmer blev stive som staalfjærer.

Dersom jeg sa: Ta den, "Bill", la den paa sprang alt den orket.

Coyoten, som selv er temmelig let tilfots, maatte mindst ha et hunderde meters forsprang om ikke "Bill" skulde naa den.

Alle coyoter vi saa den vinter, tok flugten saasnart de saa hunden. De anstrengte sig til det yderste for at komme væk naar hunden var efter dem.

Naar hunden anstrengte sig av alle kræfter, og jeg kunde iagtta kampen fra siden, kunde jeg se hvordan avstanden mellem dem formindskedes.

Naar den var ganske nær, nappet den coyoten i baken, altid med den følge at denne gjorde et par ufrivillige saltomortaler mellem lyngtuerne. Naar coyoten saa kom paa benene og forstod at hurtighet var unyttig, gjorde den sig klar til kamp.

Dette ikke at røre noget som ikke løper, er karakteristisk for mynden. Dens specialitet i livet er at jage alt som løper; men den kan sjelden faa sig til at røre noget som staar stille og ser paa den. Det er imot dens natur.

Saaledes blev "Bill" staaende og se paa coyoten, men gjorde aldrig tegn til angrep, saa der blev aldrig nogen kamp.

Der var meget sne den vinter, saa føden for de store kreaturflokker som tilbragte vinteren paa prærien i nærheten, var meget sparsom.

Flere ganger hadde det hændt at nogen av de halvvilde flokker var kommet helt op til leiren om nætterne og hadde forsynt sig av høiet jeg kjørte til hestene. Jeg bygde et pigtraadgjærde rundt, men det var til liten nytte mot de hungrige dyr.

Tidlig en morgen overrasket jeg nogen kjør i høiet.

Jeg skulde ned i stalden for at sæle paa hestene, og "Bill" var som altid med. "Bill", sa jeg, "gaa og ta dem!"

Nu hadde vist Bill aldrig i sit liv hat noget at

gjøre med kjør, men glad ved at kunne gjøre mig en tjeneste sprang den like paa og grep uten videre en ko i bakfoten.

Det skulde den aldrig ha gjort, for koen likte det ikke. Den drog foten til sig for i næste øieblik at gi hunden et voldsomt spark.

"Bill" mottok slaget bent paa sin lange snute, satte i et forfærdelig vræl, mens den trillet bortover jorden. Efter den dag kunde jeg prøve saa meget jeg vilde, jeg fik aldrig mynden til at nærme sig en ko.

Om høsten sov hundene ute; men naar den sterke vinterkulde kom, prøvde de paa alle maater at komme ind i teltet om kvelden. Nogen av arbeiderne jaget dem altid ut om kvelden. Saa en dag gik jeg igang med at grave to hundehuller i jorden, ett for "Bill" og ett for "Krøll". Dørene var en træramme med forhæng, saa de kunde gaa og komme naar de vilde, og paa bunden var et tykt lag av halm.

"Dot" sov altid i sengen hos mig, laa utstrakt og stille som et barn i min arm.

Sengen var saa smal at jeg var ræd for at skade den om natten. Jeg stelte til en kasse med høi i under sengen.

Der laa den naar vi andre gik tilsengs, og sov tilsynelatende, men hver gang jeg vaaknet, laa den under tepperne i min arm — laa saa stille av frygt for at bli jaget ut — saa stille som en mus, og lot altid som den sov, naar jeg snakket til den.

TREDJE KAPITEL

LILLE "KRØLL"S SYGDOM

VAAREN kom, sneen var smeltet, men der var endda intet tegn til spiring i jorden, og der var endda mange kolde dage. Det saa ut som om smeden skulde faa ret i sin spaadom om "Dot"s størrelse. Den var nu næsten fuldvoksen og dog var den like liten av vekst.

Den var blit litt længere og litt høiere, men den beholdt den samme fine slankhet som hadde gjort den saa ulik andre hvalper.

Vaaren er spiringens tid, livslystens tid, kjærlighetens tid.

I "Dot"s unge hjerte brændte for første gang denne underlige ild, og eftersom den var den eneste tispe i nærheten, hadde den nok av beilere.

"Dot" var den uskyldige aarsak til mangen en blodig kamp de paafølgende dage. Den blodigste av disse var opgjøret mellem "Bill" og "Bob", i hvilket "Bob" fik saa megen juling at dens eier i flere dage bare gik og ventet paa at den skulde dø.

"Bill" hadde jo altid været "Dot"s beskytter fra dennes tidligste hvalpedom, saa det var jo ikke mere end rimelig at den holdt sig til hende nu, og hun til ham.

Han hadde altid passet hende nøie, nu passet han hende nøiere. —

De andre hunder i leiren fik nøie sig med at

sitte paa avstand og se paa dem naar de flakket om, hun først, han efter, paa sine elskovsutflugter i nabolaget.

"Bill" var med ett blit saa bister at ingen av de andre vaaget at nærme sig "Dot".

Den mindste av hanhundene i leiren var lille "Krøll", men den var ogsaa fra et menneskelig synspunkt den vakreste.

"Dot" og "Krøll" hadde været meget gode venner fra den første dag de møttes. "Krøll" var "Dot"s stadige lekekamerat, for "Bill" indlot sig sjelden paa lek.

Av den grund var det kanske at "Bill" ikke brydde sig saa meget om "Krøll", eller kanske var det paa grund av dens ringe størrelse. Kanske saa "Bill" paa "Krøll" som en ganske ufarlig medbeiler.

I de dage var det ikke tale om at faa "Bill" med paa mine turer. Den holdt sig bestandig i "Dot"s nærhet, vogtet hende som en skinsyk mand vogter sin kjæreste i et selskap; lot hende ikke et øieblik slippe sig ut av syne.

Den hadde endog opgit at sove i hulen, den laa utenfor døren til teltet om natten. Men "Krøll" var ogsaa en voksen hund. Den var liten og maatte uten motstand vike for de sterke; men i dens lille hode var en hjerne likesaa stor som i de stores.

De store, sterke hunder stolte paa sine fysiske kræfter. Den lille hund visste at dens kræfter ikke var store. Den hadde altid maattet benytte knep for at komme frem og faa sit ut av livet. Og saaledes hadde dens hjerne utviklet sig, mens de stores kanske stod stille.

Saa en kveld netop før sengetid blev "Krøll"

pludselig syk. Den fik det med skjælving og en gurglende lyd i halsen, som om den skulde kaste op.

Det hændte like utenfor teltdøren netop som jeg skulde gaa ind. Jeg løftet den op og bar den ind og la den paa nogen tomme sækker bak ovnen.

"Dot" var allerede inde, kom bort og gav sin lekekamerat et kys like paa munden; men stakkars "Krøll" aapnet ikke øinene engang, saa syk var den. Den blev liggende uten at bry sig det ringeste hverken om "Dot" eller nogen anden.

"Dot" var allerede i kassen da jeg slukte lyset og gik tilsengs.

Flere ganger den nat vaagnet jeg ved at "Bill" rumsterte utenfor døren, jeg maatte skrike paa den for at faa den til at være rolig.

Og merkelig nok, for første gang siden den hadde faat vanen, laa "Dot" ikke i min arm.

"Krøll"s sygdom stod ikke længe paa, om morgenen saa den ganske bra ut igjen; men naar kvelden kom, laa den atter utenfor døren i dødelige kvaler.

Da forstod jeg pludselig sammenhængen. Den hadde holdt os alle for nar, endog faat mig, som for racens skyld ikke vilde se andre end mynden i "Dot"s nærhet, til at hjælpe sig med at utføre sine planer!

Og mynden, som jeg visste var saa duelig til at ta vare paa den, hadde jeg selv lukket ute!

Da vaaren kom, blev vor leir større, baade hvad mennesker og dyr angik. Nogen av familierne hadde høns, kontraktøren kjøpte en svær gris, og en liten rød, hvit og sort kat var kommet til leiren sent paa vinteren, guderne alene maa vite hvorfra.

Stakkars lille "Dot". Hun begyndte at bli svær og stille av sig. Det var sjelden hun vilde leke med mig som før. Hun stod oftest og saa paa mig, med sine altid blanke øine næsten graatfyldte.

Da tiden nærmet sig, stelte jeg til en god plads til hende, saa hun kunde være uforstyrret, om hun vilde. —

Jeg hadde haab om at "Dot"s unger vilde være av myndeblod, den var jo selv halv mynde, saa ungerne kunde, om ikke fuldblods, bli gode hunder. Men da de saa endelig en nat traadte ind i verden, fik jeg lære noget jeg ikke visste før. Fire av de otte unger var mynder, de andre fire var puddelhunder.

"Dot"s glæde i de dage hadde ingen ende. Kontraktøren vilde slaa dem ihjel. Han syntes der var for mange hunder i leiren allerede, men jeg fik ham til at beholde to, en mynde som jeg vilde ha, og en puddel for nysgjerrighets skyld. Jeg hadde moro av at se hvordan disse to vidt forskjellige hvalper av samme mor vilde arte sig i opveksten. —

Jeg hadde trodd at katten vilde være det eneste hundyr i leiren som ikke vilde berike verden med sit avkom, for de nærmeste farme laa flere mil borte, og præriens rovdyr var farlige for katter.

Men i dette tok jeg ogsaa feil.

Intet kan stanse kjærligheten, den overvinder alle hindringer. Ikke længe efter "Dot"s nedkomst begyndte katten at vise at ogsaa den snart skulde bli mor.

"Dot" og katten og begges unger bodde sammen om sommeren i den skjønneste harmoni. Hvalpene var tidt like indunder maven paa katten, for-

søkte endog at ta sin næring der. "Dot" var likesaa omhyggelig med katungerne som den var med sine egne. —

En dag la jeg merke til at "Krøll" med en gang var blit saa ualmindelig fet. Jeg visste at hunder kunde lægge synlig paa sig i en utrolig kort tid; men dette var allikevel for meget, og da nogen av familierne som hadde høns, klaget over at eggene forsvandt — skallet laa altid igjen — begyndte jeg saa smaat at faa mistanke om at "Krøll" var den skyldige.

Det blev ogsaa snart bevist at saa virkelig var tilfældet. De kom til mig, først med klager, saa med trusler.

Folk paastaar at det er umulig at avvænne en hund som har faat vanen at spise egg. Jeg vet ikke om det er saa, men for sikkerhets skyld, for at spare dens liv, gav jeg den bort til nogen som kom kjørende forbi.

Sent om sommeren blev vi færdige med arbeidet. Folk drog hver sin vei. —

Myndehvalpen, min hvalp, var nu blit mindst dobbelt saa stor som puddelhvalpen. —

Kontraktøren vilde ikke ha nogen av hundene undtagen "Bill", for den var værdt penger. Jeg skaffet "Dot" og puddelhvalpen hendes et godt hjem hos nogen farmere jeg var blit kjendt med da jeg kjørte høi.

Aldrig glemmer jeg da jeg forlot den der. Hvordan den ynket sig, hvor bebreidende de blanke, menneskelignende øine saa paa mig for sidste gang da jeg kjørte bort.

Mange ganger siden har jeg set disse øine i tan-

kerne, i drømmer. Endog nu, mange aar efter, kan jeg naarsomhelst se disse to trofaste øine naar jeg sitter alene og lukker mine.

Og med denne vision følger altid et stik av den smerte jeg dengang følte, et grep som snører mit hjerte sammen.

Jeg hadde dog den tilfredsstillelse at vite de var kommet til gode folk — folk som altid vilde være snilde mot dem.

Kontraktøren beholdt mynden udelukkende av pekuniære hensyn. —

En farmer som bodde nede ved elven, og som benyttet vinteren til jagt og trapping, hadde tidt set den. Da han fik vite at hunden var tilsalgs, kom han straks og kjøpte den.

Værre var det at faa "Bill" til at gi os op for et nyt hjem. Den negtet absolut at gaa med da farmeren red avsted. Kjettingen de hadde sat fast om dens hals, gjorde ingen nytte. Den stred imot av alle kræfter, la sig ned, visste tænder naar den nye eier kom den for nær. —

Det blev bestemt at hunden skulde leveres paa hans farm den næste dag, og da "Bill" ikke fulgte med andre end mig, blev det naturligvis jeg som maatte avlevere den.

Med tungt hjerte utførte jeg ogsaa denne pligt. "Bill" var blit mig saa kjær, det var som at si farvel til en man elsker.

Den fulgte mig ind i stalden. Der blev den lukket inde, mens jeg i fuld galop red bort.

Det var et godt stykke fra leiren, men om natten blaaste det fra vest, og paa vestenvinden kom tonerne av myndens klagesang — en hjerteskjærende

sang, den samme jeg hadde hørt den maaneskinsnat da hunden sat hvor smedens telt hadde staat, og hylte efter ham som var forsvundet. Og da nat kom igjen, og vinden sukket tungsindig over vidderne, lød atter "Bill"s sørgesang til mig. —

Stakkars "Bill", det var saa vondt for den at skifte herre og opholdssted. Den hadde naadd den alder i hvilken radikale omskiftelser er vanskelige, næsten uoverkommelige. Saa sat den der i fangenskap og hylte ut i natten sit hjertes følelser.

Lange tider efter fik jeg høre at mynden rømte fra trapperen.

Han skulde være saa vond mot dyr. Mynden var ikke en hund man kunde være vond imot og paa samme tid herre over. Den vilde ikke undertvinges. Den vilde elske, og elskes igjen.

FJERDE KAPITEL

"NERO"

DA jeg reiste, tok jeg myndehvalpen med. Jeg stanset i en liten grubeby i nogen dage for at hvile ut litt, og for at bestemme hvad jeg egentlig skulde ta mig for utover høsten.

I byen møtte jeg en mand jeg kjendte fra før, en professionel guldgraver og trapper. Han var i byen efter proviant, skulde ut igjen næste dag til hvor han laa og vasket guld ut av sandbankerne i elven. —

Han var alene og vilde gjerne ha nogen med sig. Jeg var alene, naar jeg ikke regnet hvalpen. Jeg gik med ham, ikke fordi jeg hadde nogen større tro paa guldgravning i de dele av landet, men fordi det fri liv derute lokket mig.

Det tok os tre dage at naa hans leir. Den laa ved bredden av en elv og ved ingangen til en ravin, firti-femti mil lang, som elven benyttet til at komme gjennem fjeldene.

Det var et vildt landskap. Elven bruste fossende ind i fjeldet; ind mellem fjeldvægger, som mange steder var aldeles lodrette, sommesteder endog hængende utover — vægger som i solnedgangen om kvelden stod mørke og truende, som strakte sig i imponerende høide mot himmelen. —

Men alle disse femti mil av en elv og ravin var ikke ens. Der var steder derinde i mørke fjeldet som vidde sig ut, hvor elven randt uhørlig, hvor stener og

smaa øer stak hoderne op og saa med venlige øine utover, hvor græs og busker og trær smilte mot hverandre fra en skraanende fjeldvæg, hvor solskinnet naadde hen, hvor hele Guds venlighet hadde samlet sig for at veie op for de steder som var saa barbarisk forsømt.

I denne ravin hadde min ven Bart Niland engang tilbragt fem aar av sit liv. Her hadde han vasket ut guld om sommeren med skiftende sukces og drevet jagt og trappet den lange vinter tilende, ganske alene med sine ponyer og sin hund.

For en bymand synes vel slikt liv at være uutholdelig, men ikke for dem som færdes derute. Man blir snart vant med at være alene naar man tilbringer nogen aar paa prærien, for ensomheten og prærien gaar haand i haand.

Ensomheten hænger over alt derute, over de lange glohete dage, naar solen brænder i den graa, tørre jordbund, over de stormfulde vinternætter, over den venlige maaneskinskveld eller den stjerneklare høstnat.

Ensomheten har sat sit stempel paa alt, endog paa dyrelivet, ja endog paa plantelivet.

Hist og her paa bredden av en eller anden ravin eller tør bæk søker et træ sin karrige næring. Hist og her, ensomt og skjult, vandrer et rovdyr om. Og paa den blaa himmel sees stundom en liten mørk flek. Det er en høk, falk eller ørn, som i majestætisk ro seiler gjennem rummet under den evig omvekslende, men altid ensomme præriehimmel.

Og fra et eller andet sted i den belgmørke nat lyder uglens dæmpede, sælsomme skrik. —

I disse omgivelser vokste myndehvalpen op, spi-

ste sig næsten ihjel ved enhver anledning og gjorde mere ugagn end gagn baade i hus og naar jeg tok den med paa jagt. Jeg vilde den tidlig skulde faa et indblik i hvad som rimeligvis kom til at bli dens dont i livet. Jeg forsøkte saa godt jeg kunde at lære den, men dens antipati for al lærdom var besynderlig. Jo større den blev, jo større blev dens selvbevissthet, dens egensindighet. Dens temperament var meget omskiftende. Av utseende var den mest lik faren, med undtagelse av at dens snute kanske ikke var fuldt saa lang og saa skarp.

Den hadde morens menneskelige, forstaaelsesfulde øine.

Man skulde jo tro at morens fysiske litenhet vilde gaa igjen i hvalpen; men i dette tilfælde hadde loven om arveligheten sprunget over en tand i hjulet. Naturen kom ind med en av sine hyppige, uforstaaelige undtagelser. For hvalpen var da allerede næsten saa stor som sin far, og der var intet som tydet paa at den hadde isinde at stanse veksten.

Dens hurtighet var merkværdig, endda dens lange legger ikke hadde mistet hvalpens lubbenhet. Dens appetit var overordentlig. —

Jeg husker en dag Niland holdt paa med at reparere en rifle som hadde ligget ubrukt i mange aar.

Om kvelden, just som solen gik ned, og mens haren som regel sat og nappet i sig litt mat under lyngtuerne, gik vi utenfor for at prøve riflen.

Harejagt var hvalpens yndlingssport, og ved hjælp av megen taalmodighet og en god del pryl hadde jeg faat den til at forstaa at en skutt hare var for mig, ikke for den, ialfald ikke før jeg gav den tilladelse.

Vi gik ikke langt før vi saa en hare under en tue. Niland la an og skjøt. Det gamle gevær var av svær kaliber. Haren var en liten en. Den blev truffet, kastet i luften en ti-tolv fot og kom ned igjen som en blodig masse.

I faa sekunder var hvalpen paa pladsen. Skind, kjøt og blod var ett, kulen var for stor, avstanden for liten.

Hvalpen stod først og saa paa haren med et begjærlig blik, saa paa mig.

"Du maa vel ha det," sa jeg, for at se hvad den vilde gjøre med noget som saa saa litet appetitlig ut. Det saa nok ikke slik ut for den, for i et øieblik hadde den tak i det, rystet det litt, saa den løse muld faldt av, gav det et sving opover med et kast paa hodet, aapnet munden til ørene og slukte rub og stub, skind, hode og ben, i et øieblik.

Niland og jeg kunde ikke andet end beundre dens appetit og dens fordøielse.

Der er to slags harer paa prærien. Den største er den almindelige hare vi saa hjemme, den anden er en vild kanin, omtrent paa samme størrelse som den tamme, og graa av farve.

Den store stoler altid paa sine ben og søker derfor ikke skjul i jorden. Den lille stoler ikke saa overlegent paa sin hurtighet. Den sætter altid avsted med svær fart naar en hund forfølger den, men den benytter altid den første anledning til at smutte i jorden. Hvis der intet hul er i nærheten, eller den i forvirringen ikke finder noget, blir den oftest et bytte for den hurtige hund.

Dette hadde myndehvalpen tidlig fundet ut. Den streifet meget om alene, akkurat som faren hadde

"NERO"

gjort, og mangen en hare som sat og nippet i sig sin aftensmat, maatte bøte med sit liv for hvalpens appetit.

Hvis den syntes den blev uretfærdig behandlet av os under maaltidene, gik den ut. Den stod aldrig og snikte, som hunder i almindelighet gjør. Stoltheten den hadde arvet av faren, forbød den det. Den gik ut og skaffet sig sin egen føde.

Faren var faamælt, hvalpen det motsatte. Det vil ikke si at den sprang rundt og gjødde paa alt og ingenting, som gaardshunder ofte gjør.

Kanske kom det sig av at der ikke var meget at gjø paa. Kanske vilde den ha gjort som de andre om den hadde vokset op paa en farm hvor den altid saa mere liv omkring sig.

Men som det var, saa det ut som om den fulgte samme vane som de eneste dyr av sin slegt som opholdt sig deromkring. For naar coyoten om kvelden slog en tone med sin skarpe stemme, fulgte hvalpen altid med med den dype bas den hadde arvet efter faren.

Den var den eneste hund i mange mils omkreds. Den første farm laa omtrent fire mil borte.

Lang ensomhet gjør menneskene rare og har vel den samme indflydelse paa dyr. Det er rimelig at hvalpen gjødde og hylte naar coyoten gjorde det, udelukkende for selskaps skyld, for der fandtes ikke tegn til fiendskap hverken i utseende eller tone. Og naar den hylte mot maanen om nætterne, var vel ogsaa det et skrik fra ensomheten, et savn den døvet med en sang.

Indtil da hadde ikke hvalpen hat noget navn. Vi

begyndte med at kalde den "Nero", for før eller senere maatte den jo faa et navn.

Fra fødselen av var den blit vant til at sove ute. Da høsten kom med lange og kolde nætter, med snefald i fjeldene, naar nordenvinden begyndte at hyle, syntes jeg "Nero"s korthaarede, glatte pels saa litt tynd ut. Saa en kveld da det var ualmindelig koldt, lukket jeg den ikke ut, som jeg pleide at gjøre, før jeg gik tilsengs.

Den var rolig et par timers tid, antagelig fordi alt var rolig ute. —

Frem imot midnat vaaknet jeg og blev liggende vaaken en stund. Jeg laa og lyttet til nordenvindens susen i trærne utenfor, til dens ensformige drag over vidden, til min kamerats og "Nero"s rolige aandedrag.

Med ett lød en coyots sang gjennem natten. Langt borte var det, for lyden var svak; men den var sterk nok for "Nero"s skarpe øre.

Dens regelmæssige aandedrag ophørte.

En anden hund vilde kanske ha knurret og sovnet igjen, men ikke "Nero".

Først hørte jeg at den prøvde paa at komme ut, den skrapte paa døren, men da det ikke hjalp, kom den bort hvor jeg laa, snuste mig i ansigtet og skubbet mig i næsen.

Jeg lot som jeg sov. Den gik bort til døren igjen. Jeg hørte hvordan dens klør skrapte i bordene, den ynket sig, bad for sig. Flere ganger kom den tilbake til mig, halte i sengklærne, dunket mig haardt gang paa gang, og da jeg fremdeles lot som jeg sov, gik den til Niland; men han sov for alvor.

"Nero" blev imidlertid mere urolig, begyndte at

klage høit, og da en anden coyot svarte den første ganske i nærheten, stemte ogsaa hunden i med sin kjæmpestemme, saa huset skalv og Niland i forskrækkelse nær var tumlet paa gulvet.

Jeg skyndte mig at lukke den ut for at spare den det spark som den sikkerlig vilde ha faat, om Niland hadde kommet betids.

Det var første gang den hadde sovet i huset, og det blev den sidste. Om jeg senere forsøkte at faa den ind naar det var uveir, kom den saa langt som til døren, men aldrig længer. Det vil si om kvelden; om dagen var den ofte inde.

"Nero" var ualmindelig ømfindtlig. Allerede som ung hvalp viste den det tidt. Hændte det at vi blev sinte og snakket til den i en haard tone, blev den fornærmet og gik sin vei.

Den kunde holde sig væk lange stunder ad gangen, sommetider hele dagen. Andre tider igjen holdt den sig i nærheten, men lot som den hverken saa eller hørte os om vi snakket til den, ignorerte os aldeles, og som oftest maatte der utsøkt diplomati til for at faa den blid igjen.

"Nero" var ikke gammel før den fik forstaaelse av hvad et gevær var.

For at lære den til at holde sig bak min ryg indtil skuddet gik av, naar vi var ute paa harejagt, hadde jeg skutt ganske nær den nogen ganger. Det tok ikke længe før den holdt sig tilbake naar den saa hvilken virkning skuddet hadde paa haren. For moro skyld sigtet jeg stundom med geværet paa "Nero". Hvis der var noget at komme sig bakom, kom den sig bak det i en fart; hvis der ikke var noget, lukket den simpelthen øinene. Det trodde den

vist var den eneste utvei da. Det var umulig at faa den til at stirre ind i mundingen paa riflen.

I leiren var der et uhyre av en gris, en svær sugge, som Niland hadde faat tak i mens den var ganske liten. Senere hadde han anskaffet sig en galt for at holde den med selskap. Denne galt var av usedvanlig størrelse og av et usedvanlig kolerisk temperament.

Engang jeg gik ned til elven for at hente en bøtte vand, angrep den mig. Jeg slok til den av al magt med den fulde vandbøtte og traf den like i trynet. Slaget gav fra sig en uhyggelig dump lyd. Jeg fik ganske vondt av bestet i øieblikket, trodde jeg hadde været for haardhændt.

Men galten saa ikke ut som den hadde faat noget mén av det. Da mine øine faldt paa bøtten, saa jeg hvorfor. Den hadde mottat slaget med sine to uhyre støttænder, og i bøtten var der to huller, som jeg kunde stikke en finger i.

Denne galt var "Nero"s svorne fiende fra den dag vi kom dit. Hunden hadde for vane at ta sig en middagslur. Den opsøkte en rolig solskinsplet i nærheten av huset for at nyte sin siesta i lun fred.

Men saa snart den hadde lagt sig, kom galten og forstyrret den, gryntet sit forhatte grynt like op i hundens ansigt, skubbet til den med sit væmmelige tryne.

Og saa stor og sterk hvalpen end var, kunde den intet gjøre, ikke andet end at hugge sine tænder i grisens øre naar den fik anledning dertil.

For at vise hvor litet hunden kunde utrette like overfor dette udyr, maa jeg berette følgende episode.

Niland hadde et føl, som en dag kom hjem fra

ravinen med en legg brukket. Han tok riflen og endte for altid føllets smerter. Det døde legeme drog vi med to ponyer bort i en fordypning en hundrede yards vei fra huset. Dagen derpaa, netop som solen var nede og coyoterne hadde sunget den sit sidste godnat, hørte vi en usedvanlig støi i retning av fordypningen.

Niland og jeg var netop i stalden, saa vi svintet bortom for at se hvad var paafærde.

Der stod galten med føllet og souperte mellem utfaldene den gjorde mot to store coyoter, som ditlokket av duften ogsaa vilde ha sin aftensmat.

Grisen var efter dem saa snart de kom nær, og coyoterne hadde forstand nok til at holde sig utav veien for dens anfald. De hadde ingensomhelst lyst til at komme for nær dens truende tænder.

Naar ikke disse to præriens røvere turde indlate sig med den, ikke vaaget at diskutere med den retten til sin aftensmat, hvad kunde da ventes av en hund som neppe var mere end en hvalp?

Det var ikke andet for "Nero" at gjøre end at gaa naar den ufordragelige gris kom. Men den likte ikke saaledes at maatte gaa til alle tider. Det var dens ærekjære natur imot, og derfor hatet den grisen over alt andet.

Vinteren kom tidlig og streng det aar. Elven frøs langs breddene, paa fjeldet var det bitende koldt. Ravinen var tom og øde.

De to foregaaende vintre hadde jeg tilbragt derute i ødemarken. Jeg længtet voldsomt efter avveksling, men jeg kunde ikke rigtig bestemme mig hvor jeg skulde hen.

En nat laa jeg og tænkte paa dette. Det blaaste

stridt fra nord med sne og slud. Hylende kom vinden gjennem ravinen. Tungt suste den over vidderne. —

Det var et gripende akustisk drama — et drama hvis alvor næsten var tragisk. Og medens jeg den nat laa og lyttet til stormens tungsindige sus, grep reiselysten mig med overvældende styrke. Længselen efter mennesker, efter civilisationen, som jeg saa længe hadde været borte fra.

Jeg elsket vidderne, fjeldet og skogen, i sommerdragt som i høstens vemod, saa høit som denne naturens tungsindighet nogensinde har været elsket av mennesker. Men mit ungdomsblod fordret forandring. Livet hinsides horisonten vinket og lokket — og mennesket har ikke godt av altid at være alene. —

Saa efterlot jeg Niland og "Nero" til vinteren og ensomheten for at tilfredsstille min reiselyst og søke mit eldorado andre steder.

Fra den stund har jeg skrevet "Nero"s livshistorie som Niland fortalte den da jeg flere aar senere møtte ham igjen.

FEMTE KAPITEL

"NERO" SOM FREDSSTIFTER

HELE den vinter tilbragte Niland og "Nero" i ensomhet. De saa ikke et menneske fra jeg reiste, til de om vaaren drog til byen med hudene og for at faa proviant, og "Nero" saa ingen anden hund.

Imidlertid hadde hvalpen vokset sig stor og sterk, en vakker mynde hvis blandede blod bare gav den en kraftigere legemsbygning. Det var en hund som vilde ha tiltrukket sig opmerksomhet alle vegne, men især derute hvor coyot- og ulvehunder var saa høit vurdert.

I byen var der mange kvægeiere, guldgravere, trappere og farmere. De fleste var der i samme erende som Niland. Alle hadde penger, alle moret sig litt efter den lange vinter. Mere end én høi pris avslog Niland for at beholde sin hund.

For "Nero" var besøket i byen en likesaa velkommen avveksling. Den hadde været alene hele vinteren, og nu var det vaar. Den fik pludselig en ny og fremmed interesse, en sterk attraa efter andre hunders selskap.

De var i byen i fire dage.

Da de drog ut til sit ensomme hjem, hvor neppe nogen av dem atter vilde se nogen av sine hele sommeren, ikke før de til høsten kom til byen igjen, stanset de litt og saa sig tilbake.

Der følger et visst vemod med saadan at dra ut

mot et helt halvaars ensomhet efter nogen dages ophold i byen, selv om man er aldrig saa vant til det.

Niland følte det, endskjønt hele hans liv hadde været levd saadan. Hunden følte det, fordi den nu maatte forlate de andre hunder den hadde møtt. De glade stunder den hadde hat med dem, vilde den savne i vildmarkens ensomhet.

Efter disse turer til byen gik det altid nogen dage før livet i leiren gled ind i det gamle gjænge igjen.

Niland var meget læselysten. Fra byen bragte han altid literatur med sig, saa "Nero" var i disse dage mer end nogensinde overlatt til sig selv. Dens dødsfiende galten var forsvundet, saa hunden hadde ikke dens plagerier til tidsfordriv. Den skjøttet sig selv, spiste og sov, gjorde akkurat som den vilde. Om kvelden, naar coyoterne betalte sin tribut til den synkende sol, stemte altid "Nero" i med. I motsætning til andre hunder var dens stemme næsten mild, dens utseende viste intet tegn til sinne under disse daglige konserter. Det var et langtrukkent hyl fra et hjerte som længtet efter selskap, et skrik fra ensomheten til livet.

"Nero" hadde arvet meget efter sin far, fra moren kunde den umulig ha andet end venlighet.

"Nero"s far angrep aldrig en coyot, den tok den paa sprang, nappet den litt i baken, saa den faldt overende, opholdt den paa den vis til jægeren kom og endte dens liv.

I dette var "Nero" ganske anderledes. Uagtet den hylte med coyoterne om kvelden uten at vise tegn til hat, anfaldt den dem med ustyrlig raseri paa jagt.

Faren hadde altid imot slagsmaal med andre hunder, hvis det kunde undgaaes uten flugt. Søn-

nen til denne kavaler i hundeverdenen hadde endnu aldrig hat nogen anledning til at vise hvad den kunde gjøre ved saadanne anledninger. Men senere paa aaret viste den det ved følgende leilighet:

En firti-femti mil mot øst var der en indianerreservation. En dag om sommeren drog en hel flok av indianere forbi med sine telt, ponyer og hunder. Om kvelden slog de leir nede ved elven ikke langt fra Nilands hytte.

Niland benyttet anledningen til at faa snakke med nogen. Selv om det bare var indianere, som ikke netop er bekjendt for sin snaksomhet i selskap med de hvite.

"Nero" fulgte med, men var over al forventning reservert. Den sat eller laa og saa med likegyldige øine paa de smaa plebeiiske indianerhunder, som om den aldeles ikke saa dem, ialfald ikke tok nogensomhelst interesse i deres eksistens, deres nysgjerrige og nærgaaende blik. Indianerne har altid en mængde hunder, og majoriteten av dem er krangleagtige, nærgaaende individer. Disse hunder hadde nok stor lyst til i flok at angripe "Nero". Dette dyr som deres næse sa dem ogsaa var en hund tiltrods for dens forskjellige utseende.

Dette blev dog intet av. Noget holdt dem tilbake. Men for at tilfredsstille sin kranglelyst begyndte de at slaas indbyrdes.

Et av disse slagsmaal fandt sted i "Nero"s umiddelbare nærhet. To av de største av hundene røk ihop.

"Nero" blev sittende en stund som før, en upartisk tilskuer. Av en eller anden grund maatte det tilsidst ha gaat den imot. Den reiste sig langsomt,

gik sent bort, grep først den ene, saa den anden av de stridende i nakken med et kraftig tak, som for at lære dem at holde ro, og slængte dem hver sin vei, saa det dundret i bakken. Saa gik den likesaa langsomt bort og la sig igjen.

Snart lukket den øinene, strakte sig i hele sin længde paa den varme jord, uten tilsynelatende anelse om den nysgjerrighet den var gjenstand for.

SJETTE KAPITEL

"NERO" OG KLAPPERSLANGEN

UTI vildmarken findes et dyr, et krypdyr, et dyr som alle andre dyr holder sig unda — et dyr som frygtes av alle præriens beboere, selv de dristigste. Dette dyr er klapperslangen.

En hest kommer bortover, med eller uten rytter. Ret som det er, gjør den et forfærdelig hop til siden — et hop som ofte har ubehagelige følger for en halvsovende, intet anende rytter.

Det er klapperslangen som er aarsaken. Dens hales tørre klapren rækker tidlig hestens øre. En flok sauer kan gaa og spise, dovne, næsten ubevægelige paa varme dage. Men blir der pludselig en aapning i flokkens midte, et løp til alle sider, kan man være viss paa at en klapperslange har bekjendtgjort sin nærværelse.

Slik er det med ulven, hunden, coyoten og mennesket. Alle viker for den. Alle frygter den.

Dog var der én som ikke nærte denne frygt. Det var "Nero". Vistnok gjorde den et hop til siden naar dens øre sa den at der var en av dem nær; men saa snart den fik øie paa slangen, blev det en anden dans. Niland hadde hat mange hunder, av mange forskjellige racer, men aldrig hadde han hat en som angrep klapperslangen. Da han første gang saa "Nero" gjøre det, trodde han at det naturligvis bare var hvalpens uforstand som ledet den. Og Niland

gjorde sit bedste for at skræmme den, endda han saa at dette ingen virkning hadde paa hunden. Tilsidst lot han den derfor gjøre som den vilde.

Niland kunde ikke andet end beundre hundens mod den første gang han saa den dræpe en slange. Den gik nær, saa nær at Niland hvert øieblik ventet at den skulde bli stukket. Et svakt hugg vilde være nok, den mindste berøring dødelig. Men hunden var altid ute av rækkevidde naar slangen anfaldt. Den hadde en egen maate at passe enhver av slangens bevægelser paa. For naar anledningen kom, grep den slangen i nakken, og da var kampen forbi.

En dag om sommeren fandt Niland et coyothul bort i bakkerne. Dagen efter kom han tilbake for at grave dem ut. "Nero" var ikke med, den var ute paa et av sine streiftog.

Det var om morgenen. —

Netop som han faar øie paa hulen, ser han coyotmor forlate den med noget i munden. Det var en av ungerne den bar bort. Den flyttet. Paa en eller anden maate hadde den fundet ut at dens hjem var opdaget av den fiende den frygtet mest. Saa bar den ungerne bort til et andet og sikrere sted.

Men Niland hadde set at der i det mindste var én igjen. Den stod i indgangen og saa efter mor sin da Niland kom nærmere, men forsvandt straks i hulens indre.

Det var den eneste der var igjen, en liten forskræmt huncoyot, som lukket øinene og skalv da han tok i den. Moren hadde baaret de andre væk, hvad hun ogsaa vilde ha gjort med denne om hun hadde faat tid.

Niland mente ikke at dræpe stakkaren, han tok den hjem og forsøkte at gi den mat.

Da "Nero" kom hjem, og han holdt coyotungen bort til den, forbausedes han over hundens venlighet. Den saa paa den lille med usigelig forundring i sine alvorlige øine. Dunket den varsomt med næsen, snuste over hele den lille skrott for at tilfredsstille sin nysgjerrighet til det yderste.

Under denne nøiagtige undersøkelse krøp coyoten sammen, gjorde sig saa liten den kunde, ræd for det store dyr, som baade lignet og ikke lignet moren.

Men det tok ikke længe før disse to blev gode venner. Coyotungen kunde i savnet av sine søskende ikke i længden motstaa "Nero"s venlighet.

"Niland" laget et hus for den av en stor kasse, og til det blev coyotungen bundet med en sterk lærrem om halsen.

Tidlig og streng kom vinteren det aar. Ko- og saueflokker som søkte ned til lavlandet, begyndte allerede at føle fødemangelen.

Disse svære flokker faar aldrig høi, om de paa nogen mulig maate kan klare sig selv; men kommer vinteren barsk og holder sig længe, blir eierne nødt til at gi dem høi for at holde liv i dem til græsset kommer.

Niland hadde en liten stakk med vildt høi, som han hadde sat op om sommeren for sine ponyer.

Da matmangelen gjorde sig gjældende, stod denne høistakk som en sterk fristelse for en flok kjør som hele høsten hadde holdt sig i nabolaget.

Deres magerhet var allerede gripende, og da de en maanelys nat i desperation anfaldt høistakken, kunde Niland ikke holde dem væk.

Coyoterne var begyndt at følge dem baade dag og nat, rigtignok paa en viss avstand, men altid nær nok naar en eller anden utsultet ko ikke kunde mere. De angriper nemlig aldrig en voksen ko før sult eller sygdom har gjort den ufarlig.

Naar den ikke kan mere, naar den ulykkelige ko er forlatt av flokken, er coyoterne altid der og gjør ende paa dens lidelser.

Mens Niland gjorde sit bedste for at holde kjørene bort fra høistakken, sat coyoten i nærheten og drev dem til endda større hensynsløshet med sine uhyggelige hyl. Situationen var ikke morsom, og "Nero", den eneste som kanske kunde ha været Niland til hjælp, gjorde ham endda mere fortvilet med sit fravær.

Niland hadde lært hunden at komme naar han plystret mellem fingrene. Han kunde paa den maate kalde den om den var ganske langt borte, især paa stille nætter.

Og nu naar han trængte dens hjælp saa saart for at bevare det kostbare høi, plystret han ut et nødskrik, som skar skarpt gjennem den maanelyse nat.

Coyoternes hyl forstummet da den uvante lyd skar gjennem luften; det var noget nyt og ukjendt. Men ute paa den maanelyse prærie var der en som hørte og forstod. At komme naar denne lyd hørtes, var indprentet i "Nero"s hjerne. Den visste at Niland, det eneste menneske den kjendte og elsket, vilde den skulde komme. Og den viste sin hengivenhet ved at forlate alt og komme saa fort som mulig.

Det varte ikke længe før den var fremme. —

Den naadde stedet netop som Niland holdt paa at bli trampet paa av en av de halvvilde kjør. Hun-

den visste ikke mer om kjør end dens far i sin tid hadde visst. Og akkurat som "Bill" hadde gjort, gjorde nu "Nero".

Den fór paa med et brøl og satte tænderne i leggen paa den nærmeste ko. Og koen gjorde akkurat som koen "Bill" anfaldt. Og akkurat som "Bill" hadde mottat det slag som for alle dage kurerte den for lysten til kojagt, fik "Nero" slaget like i ansigtet, saa den rullet bortover sneen.

Hittil gik det med "Nero" akkurat som det gik med faren. Hvad man ikke vet, maa ofte læres gjennem erfaring, og erfaringen er ikke altid blid.

Erfaringen lærte ikke "Bill" andet end for fremtiden at holde sig væk; men det kom rimeligvis av at den allerede da var en aldrende hund, og en gammel hund er ikke saa lærvillig som en ung.

Enten det nu var "Nero"s ungdom eller et andet slags blod fra morens side, eller det udelukkende var paavirkning av den vilde natur, er ikke godt at si. Nok er det, da den kom paa benene, var den rasende, og i et nu var den efter koen som hadde tildelt den sparket. Den hadde nu lært at holde sig klar av bakføtterne.

Der blev et opstyr uten like. Koen kunde ikke staa sig mot hundens rasende angrep, den snudde sig bort og søkte redning hos de andre. —

"Nero" var nu saa sint at den ikke brydde sig om nogen bestemt ko. Den gik resolut efter den første som kom i dens vei. Dens anfald blev tilsidst saa heftige at kjørene formet en ring med hornene ut, akkurat som den gjør mot ulven.

Hvor hunden vendte sig hen, møttes den nu av skarpe og lange horn, og dette forvirret den et øie-

blik. Men "Nero"s blod stod og dirret paa kokepunktet. Den hadde ikke tanke om at opgi kampen før dens mission var utført. Den sprang rundt ringen et par ganger som for at se om det ikke skulde være en eller anden plads hvor de farlige horn ikke strittet ut. Men da den ikke fandt nogen aapning, fulgte den uten nølen ulvens eksempel naar den bryter en ring. Den tok fart, gjorde et vældig sprang og kom med et brøl i midten av ringen. Dette var for meget for den ko den kom ned paa. Den la ivei for livet, og i samme nu var den sterke ring en flok vetskræmte, panikgrepne kjør i vildt løp i alle retninger. "Nero" forfulgte dem langt bortover den maanebelyste prærie. Dens kjæmpestemme blev svakere og svakere, tilsidst næsten uhørlig.

Den kom ikke tilbake før en halv time senere. Da var den ganske rolig, som om intet var hændt. Den gik op mot stalden. Søkte ingen tak, ingen klap.

SYVENDE KAPITEL

"NERO", COYOTUNGEN OG ULVEHUNDEN

SOM alle hunder hadde "Nero" den vane at grave ned i jorden hvad den ikke kunde spise i ett maaltid. For at grave det ut igjen og spise det naar den blev sulten.

Naar den kom med noget i munden, som oftest en hare, pleide den at spise hvad den kunde, utenfor husdøren, og saa gjemme resten.

Men siden den lille huncoyot var kommet ind i dens liv, grov den aldrig noget ned. —

Naar den kom med noget, la den det altid saa coyoten kunde række det. De spiste sammen, og naar den var mæt, lot den altid resten bli liggende for coyoten. —

Coyoten var blit stor og smuk, den behøvde mere mat end før. Niland var tildels længe borte, stundom hele dagen. Men det var det samme hvor Niland var, coyoten led ingen nød paa matens omraade. "Nero" bragte den noget hver eneste dag.

Var der virkelig tanke bak dette, eller var det en vane den hadde faat med at spise sammen med coyoten?

Som alle andre coyoter maatte ogsaa denne fange hyle naar solen gik ned om kvelden, som svar paa de andres hyl borte i bakkerne. —

Saa godt som han kunde, hadde Niland forsøkt at vænne den av med dette, helst ved at kaste noget

paa den naar den begyndte. Paa den maate kunde han holde den fra at hyle, men ikke faa den til at glemme. Om dagen holdt den sig helst rolig, inde i kassen eller utenfor, eftersom veiret var, undtagen naar "Nero" kom bort til den. Da viste den sin glæde ved at logre med sin buskede, vakre hale. Men naar kvelden kom, hadde den altid møie med at holde sig i ro naar de andre coyoter sang fra tusmørket. Naar sangen begyndte, glemte den som oftest baade sig selv og Niland, satte ubevisst i med en aapningstone. Men Nilands barske stemme fik den øieblikkelig til at tie og snike sig krumrygget ind i kassen. —

Trods hele coyotens hvalpedom var henrundet bundet til denne kjetting, gjorde det ikke længselen efter friheten mindre. Den hadde nok forsøkt alle maater den visste for at bli fri. Den blanke kjetting viste klart at den ikke sparte sine tænder om nætterne, naar alt omkring den var stille, og sporene, naar der var nysne, viste dens rastløshet. Men det var alt forgjæves. For det eneste sted den med held kunde ha brukt sine tænder, var utenfor dens rækkevidde — remmen om dens hals.

En dag kom en gammel trapper, en kjending av Niland, forbi med et par hunder i følge. Den ene av disse var en almindelig mongrel, den anden derimot var en værdifuld russisk ulvehund. Den var større end "Nero", ialfald i høide og længde, men kanske ikke saa undersætsig. —

Med det samme denne hund fik øie paa coyoten, fór den paa den og vilde uten tvil ha dræpt den paa stedet dersom ikke coyotens ven og forsørger, trofaste "Nero", hadde været der og avverget det. —

Der blev et basketak uten like. De stod paa bakføtterne, de rullet paa jorden, over og over igjen, hylte, skrek, knurret og fræste. De frembragte en øredøvende støi. —

Niland vilde skille dem straks de begyndte, men den andens overmodige: "Aa, la dem ha litt moro," fik ham til at la være. Ulvehunden var en god hund og øvet i sit fag, det kunde Niland se; men det samme var "Nero". Paa jagt hadde den mangen en gang dræpt en coyot som det var en rotte, uten selv at faa et merke engang.

Ulvehunden og mynden har meget tilfælles. De har den samme legemsbygning, men ulvehunden er langhaaret og mynden glat. De bruker ogsaa samme taktik i slagsmaal, den samme som ulven og coyoten, den at snappe og flenge. De tar aldrig tak og holder, som buldoggen gjør.

Men nu var "Nero" ikke fuldblods mynde. Dens bedstefar paa morsiden var av ukjendt herkomst.

Hvad det end var, saa tok "Nero" naar anledningen tilbød sig, stundom tak og holdt. Det hadde Niland set den gjøre med coyoterne mange ganger. Et tak i strupen, og det var som regel det sidste.

Disse to brukte saa omtrent den samme fremgangsmaate. De holdt paa fremdeles med samme fart, samme raseri, fraaden stod dem i munden, øinene gnistret. —

Indtil da hadde kampen været like. Ingen av dem saa ut til at faa overtaket. Men ulvehunden saa ut som om den begyndte at trættes under "Nero"s usvækkede angrep. Og pludselig, mens de rullet rundt, blev ulvehunden liggende stille, paa ryggen, med "Nero"s tænder paa strupen.

Endelig hadde den faat det tak den utentvil hadde søkt fra begyndelsen — dødstaket, det som i nogen sekunder vilde ha endt hundens liv, om ikke Niland straks hadde sprunget til og faat "Nero" til at slippe.

Ulvehunden krøp væk og la sig, slikkende sine saar. Den visste godt den hadde faat pryl. "Nero" derimot gik bort og snuste til coyoten, som fra døren av sin kasse hadde set hele optrinnet.

Den gamle trapper forstod sig paa hunder. Han saa at "Nero" var den sort han kunde bruke, og han bød Niland en uhørt pris for hunden. Men Niland rystet paa hodet, "Nero" var ikke tilsalgs.

Sent paa vinteren eller tidlig paa vaaren blev baade hunden og den fangne coyot meget urolige. Hunden benyttet sin frihet til overmaal. Den var borte fra kveld til morgen, ofte fra morgen til kveld. Naar coyoterne om kvelden istemte sin sang, tutet "Nero" fra en høide bak huset med sin grove, ensformige kjæmpestemme, saa luften dirret.

Den var halvvild i disse dage, overdreven hensynsløs. Niland maatte ofte ta riflen og sigte paa den for at faa den til at slutte sin nerverystende hylen fra høiden.

OTTENDE KAPITEL

EN NATLIG KAMP

COYOTEN var omtrent likesaa vond. Niland kunde faa den til at tie ved at kaste noget paa den eller ved at rope; men den glemte det saa snart han vendte den ryggen. Hver gang den hørte et hyl, begyndte den at svare, og den holdt paa til Nilands stemme skræmte den.

Utallige ganger hver nat blev han vækket av den.

En morgen Niland kom ut, laa "Nero" utenfor coyotkassen og slikket flere blodige saar. Den logret med halen da han snakket til den, men dens øine lynte, og nu og da, naar tungens berøring smertet i saarene, saa nattens hændelser klarnet i dens erindring, knurret den ildevarslende.

Den kvelden stængte Niland den inde i stalden. Men frem paa natten blev dens hylen saa uutholdelig, at han maatte staa op og lukke den ut. Den slikket hans haand, kort og taknemmelig, og var i næste øieblik forsvundet i mørket. Senere paa natten hørtes dens stemme langt borte, rimeligvis som den stod og utfordret den eller dem som hadde tildelt den saarene natten før. Der var nok av svar. Fra allevegne lød coyottonerne ut i luften. —

Den næste morgen laa den atter utenfor. De gamle saar var alt begyndt at læges — der var ingen friske. Det vilde glimt i dens øine var forsvundet, den logret venlig med halen. —

Bloddraaper og en gulgraa haardot, som sat fast utenfor tungens rækkevidde, forklarte aarsaken. Den hadde nu faat opreisning for nederlaget fra natten før.

Saa en dag kom vaaren for alvor. Græsset stak sine smaa, fine følehorn op av jorden for at føle varmen i luften. Trærne nede ved elven grønnedes. Sneen trak sig tilbake mot fjeldtoppene. Den vilde sæsong var over. Hundens og coyotens liv var glidd ind i de gamle gjænger.

Hele dagen kunde coyoten ligge i solen utenfor sit hus næsten uten at røre sig. Men ikke saa om nætterne. Da raslet kjettingen uten ophold, fra det mørknet om kvelden til det første lys av dag graanet paa den østlige horisont.

Det var snart paa tide for Niland at gjøre sin tur til byen. Matforsyningen begyndte at mindske. Men hvad skulde han gjøre med coyoten? Skulde han la den gaa? Det hadde han ikke lyst til, for han var ganske sikker paa den skulde ha unger, og han hadde lyst til at se hvordan de kom til at se ut. —

Men nogen dage senere hadde han ikke det at tænke paa. "Nero" løste spørsmaalet paa egen haand.

En morgen Niland kom ut, var coyoten gaat. Kjettingen laa der endda fast til kassen, og i enden var den tykke remmen kuttet tvers igjennem av "Nero"s skarpe tænder.

NIENDE KAPITEL

DEN ENSOMME TRAPPER

ENGANG om sommeren kom den gamle trapper atter forbi. Han var en ensom mand som Niland selv, oftest i tjeneste hos de store kreaturkompanier, for hans evne til at utrydde rovdyr var vidt kjendt.

Han var i det hele en avholdt mand. Han hadde en vane som ingen i verden kunde holde ham fra naar lysten kom over ham.

Han drak — men ikke slik som bydrikkeren drikker. Han gik ikke fuld dag efter dag. Man drikker ikke paa den vis paa prærien. Man drikker periodisk, et par ganger om aaret, naar man høst og vaar gaar ind til byen efter proviant. —

Han kunde drikke en uke ad gangen, kanske to. Det berodde mest paa de økonomiske omstændigheter. Naar han hadde ødelagt sine penger, kanske lønnen for et aars arbeide, gik han og hentet sine hester og hunder og forsvandt saa stille som han var kommet. Atter drog han ensom avsted mot de endeløse vidder, hvor lyngen vinket venlig bebreidende i sollyset, hvor coyothylenes ekko hørtes fra aasene som den eneste lyd i den store stilhet.

Trapperen var paa veien til byen for en av sine orgier. Han forsvandt mellem tuerne netop som solen kom over fjeldet. Niland kunde endda en god stund se gjenskinnet av hans gule oljefrakke,

som sammenrullet og bundet til sadelen hang over hestens ryg. Men saa forsvandt ogsaa det av ham — det sidste. Solen og lyngen og den svake bris gjennem stilheten opslukte ham ganske. —

Slik drog han avsted naar "lysten til livet" kom over ham, en, to eller tre ganger om aaret. Slik kommer han tilbake naar hans gamle skrott er træt av bylivets utskeielser. Slik har han levd livet siden hans haar var gyldent av ungdom, til nu det er bleknet av alderdom. Altid alene med sine hunder og sine ponyer, i solskin og regn, i varme og kulde. En ensomhet som er vanskelig at forstaa for en som ikke har prøvd den. —

Og saaledes vil han vel leve til livets bitre ende. En ørkenrotte, en ensom vandrer, som engang, tro til traditionene, vil bli fundet død — død saa ensom som han hadde levd, i en natur som han kanhænde i begyndelsen skydde, men som han senere har lært at elske mere og mere, jo bedre han lærte den at kjende. Og tilslut er han blit en del av naturen. De smeltet sammen i ensomheten.

TIENDE KAPITEL

TRE MOT EN

OM vaaren hadde tre brødre slaat sig ned længer nede i ravinen. De var tre trættekjære fyrer, som mange ganger hadde været straffet. Niland hadde møtt dem et par ganger. Den ene gang gik han og lette efter en bortkommet hest. De hadde en ganske vidtstrakt berømmelse som hestetyver fra denne bestillings blomstringstid. —

Niland hadde altsaa god grund til at lete i den retning efter sin hest.

"Nero" hadde været med denne gang.

I forhold til andre dyr var grisen et yderst sjeldent dyr paa de trakter og i de tider.

Disse tre brødre hadde et par store griser med unger.

En av de voksne griser hadde været næsevis mot "Nero". "Nero" hadde vist ikke set en gris siden den blev kvit sine hvalpedages plageaand. Kanske heller ikke husket den siden; men erindringen fra de dage kom utvilsomt tilbake til den med den fremmede gris's nærgaaenhet. For hundens nakkehaar reiste sig, og dens tænder stak truende frem, dens knurren lød dyp og utfordrende.

Avstanden mellem Nilands leir og brødrenes var ikke stor, men veien var næsten ufremkommelig.

Det blev ikke sidste gang "Nero" saa en gris. Sauene var i fjeldet. Haren var besværlig at faa

tak i, men grisene — aa, hvor den husket nu og hatet disse gryntende, skidne, fete uhyrer, som saa hensynsløst stak trynet bort i alt de saa!

En dag Niland var ute paa jagt efter en prærie-høne til kveldsmat, kom de i nærheten av en liten flok ponyer ikke langt fra brødrenes leir.

Denne gang trodde han ikke det var værdt umaken og vilde fortsætte hjemover. Men da "Nero" fik veiret av hestene, negtet den at gaa videre, og den gav ikke op før Niland føide den og gik bort til hestene. —

I flokken var hans egen lille pony, den han søkte efter, kjæledæggen "Topsy".

De andre hester drog sig litt unda, men "Topsy" blev staaende. Den kjendte ham og fulgte villig med naar han tok den i luggen.

Det var selvsagt at Niland efter dette var gjenstand for brødrenes hat. Hestetyveri straffedes haardt i de dage. Autoritetene satte et eksempel naar en hestetyv blev grepet, for at faa en ende paa denne skjendige trafik.

Niland la merke til at "Nero" hadde forandret kurs nu naar den drog ut om kvelden. Istedenfor at søke vidderne drog den nu bent ned den skumle ravin. Niland forstod ikke dette til en dag en av brødrene kom ridende over til ham og truet ham paa livet dersom han ikke vilde holde hunden hjemme om nætterne. Den hadde dræpt en av de store og flere av de smaa griser natten før.

Der var ikke tale om nogen feiltagelse, han hadde set den med sine egne øine, og det var bare dens djævelske hurtighet som frelste den fra hans rifle.

Niland kunde ikke gjøre andet end at tilbyde er-

statning og love for fremtiden at holde hunden inde. For han visste at disse fyrer likesaa snart tok hans liv som hundens.

Det var langt ut i ødemarken. Lovene var som regel ikke meget respektert. —

Niland var ikke frygtsom, men han var en fredelig mand. Han hadde mere end én gang været ute for folk som disse. Opigjennem aarene hadde han ogsaa erhvervet sig et navn som skytter; man sa om ham at hjorten var hans hvor fort den end sprang. Men han var en mand med karakter og en utstrakt læsning. En mand som trodde paa lov og ret, en elsker av dyr, et naturbarn — men en som man maatte passe sig for om det kom til yderligheter. En i hvem selvopholdelsesdriften instinktmæssig tok første plads. —

Saa kom nogen nætter som "Nero" maatte tilbringe inde, trods dens ihærdigste protest. Niland hadde tænkt at holde ut denne gang, men efter nogen nætters øredøvende konsert saa han det haabløse i forsøket og opgav det som før.

Den første kveld "Nero" atter slap fri, netop som skumringen listet sig over ravinen, saa han at den vilde nedover igjen. Han kaldte den til sig og snakket til den, forsøkte saa inderlig at faa den til at forstaa farligheten av saadanne røverier, at faa det prentet dypt ind i dens hundehjerne. Den underlige hund var i øieblikket bare venlighet, den var som lille venlige "Dot". Den som fra sine tidligste hvalpedage var vant til at færdes mellem præriens rovdyr, som levde sit liv som dem, ofte med dem, saa ut som den uskyldigste skabning paa jorden mens den sat og hørte paa Niland med sin snute i hans to hæn-

der. Hunden, som levde vilddyrets liv med dets friheter og dets farer, som uten betænkning angrep og overvandt hvad andre frygtet — klapperslangen, sat der med blanke øine og mottok kjærtegn fra det eneste menneske den hadde lært at elske. —

Naar formaningen var over, la den sig stilfærdig ned, som om den virkelig hadde forstaat hvert ord og hadde i sinde at indrette sig derefter.

Endda da Niland gik ind for at gaa tilsengs, laa den der.

Han vaaknet i graalysningen med et skud fra ravinen. Hurtig klædde han paa sig og gik utenfor. Straks efter hørte han et andet skud og straks efter lyden av en hests galop. Han skyndte sig ind efter geværet.

Pludselig lød det tredje skud ut i stilheten, med et mangfoldig ekko i fjeldene. Lyden av hestens hover høres tydeligere. Med ett ser han noget komme rundt den første krumning i veien. Han anstrenger sine øine og ser Nero komme imot sig, løpende langsomt og møisommelig, for dens bakfot var brukket.

Da forstod Niland hele sammenhængen.

Straks efter kom en mand tilhest ut av det graa lys av den gryende dag.

"Nero" la sig ved Nilands føtter og gav sig til at slikke saaret. —

Manden kom nærmere i trav og med riflen i begge hænder. Hans ansigt var hvitt av raseri. Hunden hadde om natten dræpt den andre av de store griser. —

Behersket tilbød Niland sig at betale for skaden hunden hadde forvoldt.

Den rasende mand vilde ikke høre. Det var hundens liv han vilde ha, dens hjerteblod.

De snakket en stund frem og tilbake. Det ene ord høiere end det andre. Manden vilde ikke høre paa fornuft. Han var fra sig av sinne. Over Nilands læber laa et hvast smil.

"Hunden skal dræpes om saa du gaar først," skrek manden med geværet, dog uten at sigte.

Niland stod som før med det samme smil, med geværet fremfor sig i høide med hoften og hanen spændt. Ganske rolig sa han: "Vær sikker paa du træffer godt det første skud."

Det var for meget for den opbragte mand; lynsnart fór geværet til skulderen, men endnu før kolben berørte skulderen, smaldt Nilands rifle fra hofften, og manden stupte i bakken. Hans arm var brukket. —

Den dag holdt Niland sig hjemme. Eftermiddagen benyttet han til at efterse sine skytevaaben. Den forsømte automatiske revolver blev smurt for første gang paa lange tider. Den natten laa han med klærne paa, men morgenen kom, og intet hadde hændt.

Dagen kom, en graa, solløs dag. En aningens stilhet hersket over alt. —

Saa kom nat igjen, tidlig og ualmindelig mørk, saa mørk som nat kan bli. Med mørket kom en sterk vind hylende gjennem ravinen. —

Ogsaa denne nat hadde Niland tænkt at holde sig vaaken. Han hadde imidlertid vaaket hele den foregaaende nat, saa trætheten til slut tok overhaand. Flere ganger vaaknet han av vindens sus.

Han var urolig, for han visste han var i fare. Han vilde ikke tænde lys, for det vilde lyse op vinduet.

Hunden var ogsaa urolig. Den knurret ret som det var, utstøtte mange underlige skrik i sine drømmer.

Midt paa natten kvak han ved at hunden satte i at gjø av fuld hals.

I begyndelsen saa han intet, hørte intet, men saa skar en svak lysning gjennem mørket — en lysning som i faa sekunder blev sterkere og sterkere, indtil det gik op for ham at huset var i brand. Skurkene hadde villet hevne sig med at brænde ham inde.

Straks efter lød et rifleskud, og en vindusrute faldt klirrende i gulvet.

Han grep i hast revolveren, posen med guldstøv, som han altid hadde under puten i sengen. Derpaa aapnet han vinduet paa husets bakside, løftet saa varsomt som han i farten kunde, hunden efter sig.

"Nero" knurret forfærdelig, vilde i et væk til at gjø, men forholdt sig rolig paa Nilands kommando. —

Det ene knald lød nu efter det andet. De hadde ikke set ham, men skjøt ind i det brændende hus for at være sikker paa at han ikke skulde undkomme.

Niland ænste dem ikke, det gjaldt at komme væk før lysskjæret blev saa sterkt at det kunde forraade ham.

Han sprang mot et sted bortpaa mørke prærien, hvor "Topsy" gik bundet til en jernpinde som var stukket ned i jorden.

Sadelen laa nærved paalen, han grep den og slængte den over hestens ryg. Flammen var imid-

lertid blit saa sterk at den lyste langt utover sletten.

Netop som han med tunge "Nero" paa fanget satte sig tilrette i sadelen, forstod han at de hadde faat øie paa ham, for en kule sang forbi i uhyggelig nærhet. Straks efter pep en anden forbi, saa flere, mange.

De suste skarpt gjennem luften, skilte sig uhyggelig ut fra vindens hyl.

Han bøide sig fremover hunden saa langt han kunde, for at gjøre blinken saa liten som mulig.

ELLEVTE KAPITEL

VAND! VAND!

"TOPSY" formelig fløi bortover, hoppet i belgmørket, sikkert som altid, over de høie tuer. Han var alt et godt stykke paa vei, da et skud traf ham. Det var mer lykke end færdighet. Men heldet var med dem denne gang. Han kjendte med ett et stik i leggen. Han kjendte ogsaa at strømpen blev vaat, og at blodet randt ned i støvelen.

En stund efter, da han visste sig skjult av mørket, steg han av hesten for at forbinde foten. Han gjorde det saa godt som han i mørket kunde, med et lommetørklæ. —

Men han maatte avsted igjen, for han var langt fra at være i sikkerhet hvor han nu var. Naar dagen kom, vilde de se sig om. Dersom de saa blodflekker, vilde de ikke gi op med det første. For om ikke hevngjerrigheten var nok til at drive dem til forfølgelse, vilde guldet han hadde samlet fremover sommeren, og som de sikkert trodde han hadde paa sig, være mer end nok. —

Med besvær kom han til hest igjen og fik "Nero" op efter sig. Han red nu langsommere, blodtapet veknet ham. Han følte ogsaa en forunderlig tomhet i hodet. —

Da den første stripe av dag graanet over fjeldene, red han i skridt. Foten var hoven og vond. En frygtelig tørst brændte ham i halsen.

Han hadde tænkt at styre saa han vilde træffe elven hvor den gjorde en bøining, længere syd. Men da dagslyset kom, saa han han var langt ut av kurs. Han forandret retning for at træffe paa springvandet paa veien til byen. Det eneste vandingssted i mils omkreds. Der vilde han ogsaa ha den største chance for at træffe folk. —

Han tok retningen fra solen, som nu stod stor og blank over fjeldet.

Landet omkring var bakket. Jorden den lyse, graahvite, som kastet solstraalerne tilbake, næsten som sneen. Landskapet var næsten nakent, undtagen hvor noget ynkelig græs stod brunt og opbrændt under de snaue tuer. —

Den høie klare himmel bebudet en brændende dag. —

Han red videre i skridt, sittende skjævt i sadelen, for foten taalte ikke stigbøilens berøring. Den blødde ikke længer, den var hovnet slik op at buksebenet sat stramt omkring den. —

"Nero"s legg var ogsaa styg og hoven. Naar varmen begyndte at virke, kunde Niland ikke holde hunden længer. Den var stor og tung, den fik greie sig paa de tre ben den hadde igjen. Hvor længe mon han kunde holde sig i sadelen? Aldrig i livet hadde han følt sig saa magtesløs. Det hamret inde i hans hode, og det kjendtes saa underlig tomt. Det gnistret og brændte ham i øinene, og hvor han snudde sig hen, saa han bare nakne, solstekte bakker og en ubarmhjertig klar himmel, hvorfra solen svidde. Tiden gik. Langsomt — aa, saa langsomt — fortsatte disse tre sin vei. —

Varmen var nu blit grusom. Med lutende hode

kavet hesten sig opover bakkerne og sjanglet løslegget nedover. Med hængende hode og krum ryg, den graa bredbremmede hat grundig nedover øinene for gjenskinnets skyld, sjanglet Niland i sadelen. Bakom hinket "Nero" paa tre ben, med tungen hængende næsten til jorden. —

Ved middagstider kunde Niland ikke mere. De var paa toppen av en høide, som skraanet svakt og jevnt ned til alle sider. Hesten stanset av sig selv, snuste ut i luften efter vand.

Det lille ryk, den svake overgang fra gang til stop, var nok til at faa Niland til at tape balansen. Han søkte med hænderne efter sadelremmen, men forgjæves. Han faldt, og i faldet vridde han det venstre haandled. Da var det at Niland for første gang i sit liv mistet bevisstheten. —

Da han vaaknet, var solen halvveis nede. Leggen var hovnet, saa han maatte ta kniven og sprætte buksen op for at løsne paa bandagen. Haandleddet var ogsaa hovent og ømt. Ved siden av ham stod "Nero" med tungen og halen hængende like lavt.

Hesten var ikke at se. Formodentlig hadde den gaat for at finde vand. —

Aldrig hadde Niland været saa hjælpeløs. Han saa sig rundt, der var intet at se, bare de samme ensformige høider, en endeløs ørken og den samme blaa himmel.

Ikke langt fra hvor han laa, var der enslags avsats, en svak antydning til en grotte. Der var skygge der, for den laa mot nord. Med besvær krøp han dit. Han befandt sig straks bedre. Om han nu hadde litt vand, bare litt, nogen faa draaper. Han

visste at der ikke var noget vand, men han kunde allikevel ikke la være at tænke paa det, ønske sig det. Hans hode var feberhett. Aa, hvor meget vand han hadde ødslet bort i sine dage! Det skulde han aldrig gjøre igjen. Han skulde være uhyre forsigtig med vandet herefter. Hunden la sig ved siden av ham.

Han strøk den over hodet og stakret den. Ogsaa den led vondt, ogsaa den trængte vand. En stund efter la han sig ned. Han laa slik at han kunde se baade himmelen og høiderne. Smerterne i foten var i avtagende. —

Det forekom ham med ett saa forunderlig alt dette her, at hændelser kunne komme saa fort og saa aldeles uventende. Bare igaar hadde han hat baade mat og vand — en hel del av vand. Mat brydde han sig ikke om, han var ikke sulten, men vand — vand!

Der kom saa mange underlige tanker til ham som han laa der, stundom med aapne, stundom med lukkede øine. — Der var ting han ikke hadde tænkt paa i mange aar. Hændelser fra hans barndomsdage. Og altid endte de med deilige opkommer, krystalklare bækker mellem grønne skyggende trær.

Herregud! Hvor uendelig meget vand hadde han ikke set i sit liv! Han hadde sløset med det, sløset idiotisk. —

Det forekom ham saa forunderlig at folk ikke drak mere vand end de gjorde. Hvor dog folk var dumme! —

Saa sank solen helt ned til horisonten. Den var saavidt synlig ved siden av høiden, blodrød og una-

turlig stor. Han kunde ligge og se bent ind i den uten at det gjorde vondt i øinene. Det var som et vældig flammehav, enorme luer som stundom blusset op, stundom sank. —

Saa blev den mindre og mindre, halvdelen allerede nedenfor prærieranden.

Tilsidst var bare den øverste kant synlig, saa forsvandt den ganske.

Men himmelen hang over der solen var forsvundet, fremdeles gnistrende i mange sterke farver, en storslagen motsætning til prærien omkring ham, hvorover skyggerne av nat allerede laa.

En lang tid var himmelen lys i vest. Et par bittesmaa skyer, hvite og guldrandede, drev langsomt bortover. Men saa sluknet tidsidst ogsaa de. Isteden blinket en stor stjerne i sydvest. Omkring ham var det blit ganske mørkt, natten var kommet. —

"Nero" rullet sig sammen og la sig like ved Nilands hode. Han trak trøien av sig og brukte den som teppe. Han vilde sove, han var dødsens træt.

Han sovnet ogsaa, men vaaknet igjen næsten øieblikkelig. Søvnen kom rykkevis. Sommetider vaaknet han av sig selv, sommetider av en coyot som stemte i sin sang; sommetider av en ugles melankolske skrik ut fra den store stilhet.

En yderst svak bris strøk varm og varsom bortover vidden. —

Engang om natten kom en coyot saa nær at han saa dens øine lyse borte i tuerne. Mekanisk grep han revolveren. I liggende stilling sigted han like mellem de to blanke øine; men han skjøt ikke. En tanke slog pludselig ned i ham. Hvorfor i alverden skulde han til ingen nytte ødelægge dette liv? Hadde

ikke denne coyot likesaa stor ret til at leve som han selv? Kanske stod han selv ved livets ende. Gud alene visste — om ikke hjælp kom snart saa — — — Skulde dette bli enden paa hans liv? Skulde han som saa mangen en ørkenrotte dø saa ensom som han hadde levd? Hvad vilde hænde hans avsjælede legeme? Han fortsatte denne triste tankegang. Hvem vilde finde hans solstekte ben? Han laa og undredes paa om "Nero" sov, eller om smerterne i dens fot gjorde den saa likegyldig.

Tørsten var ikke saa plagsom nu i nattens kjølighet som dagen før.

En lang tid blev han liggende og stirre op mot stjernerne. Hvor uendelig var ikke deres utallighet, og hvor nær var de ikke inat! Saa lukket han øinene og sovnet ind av utmattelse. —

Da han slog øinene op igjen, laa landskapet badet i solskin. Fra hvor han laa, kunde han ikke se solen, men han skjønte paa skyggen at den maatte ha været oppe et par timer. —

Han saa sig om efter hunden. Den var borte.

Mon ogsaa "Nero" hadde forlatt ham? Var han nu ganske alene med sin hjælpeløshet i dette uendelige øde? Han hadde vondt for at tro det. Den hund var ikke av den sort. Han satte to fingrer i munden og plystret. Lyden var svak mot den han pleide at kunne frembringe, men allikevel skar det skarpt ut i den dype stilhet. —

Ikke før var den sidste tone død ut, før han hørte en lyd som fik blodet i hans aarer til at rinde koldt. En lyd som alle kjendte og frygtet — slangens tørre klapren. Og med det samme kjendte han noget bevæge sig paa den saarede fot, noget

koldt og klamt som berørte kjøtet hvor buksen var sprættet op. Han blev liggende stille, turde næsten ikke trække pusten. Da slangen kom til ro igjen, løftet han hodet litt for at se. Det var et uhyre. — Omtrent fire fot lang og to-tre tommer i diameter. Han saa det lange flattrykte hode, de sorte, glinsende øine. Han saa ogsaa halen med disse celluloidlignende ringer som foraarsaker klapringen. Der var ni ringer og en knap paa enden — én for hvert aar, sies der.

Men med det samme han saa dette, saa han ogsaa noget andet som fik hans hjerte til at slaa igjen. "Nero" kom springende saa fort den kunde paa sine tre ben. Den kom like bort og snuste ham i ansigtet. Han turde ikke røre sig, ikke snakke engang.

Hunden saa ikke slangen før den tilkjendegav sin nærværelse ved at klapre naar den blev forstyrret.

Før i tiden, i hundens hvalpedage, hadde Niland altid forsøkt at lære hunden aldrig at indlate sig med en slange. Men hundens natur hadde været for strid. Den hadde gaat sine egne veier i det som i alt andet. Og for første gang glædet Niland sig oprigtig over hundens stivsind. —

Hadde det været en anden hund, vilde den ha begyndt at gjø og dermed bare tirre slangen. "Nero" gjødde ikke, den visste bedre end nogen anden hvordan den skulde bære sig ad. —

Den gik bort knurrende, med stive nakkehaar og læberne brettet væk fra de solide tænder.

Slangen reiste hodet op, hvæste og hug — men hunden var der ikke.

Niland laa og saa paa dem med uro i sit hjerte. Han saa at hele slangens lange hode aapnet sig til mund. Han saa hvor den lange, splittede tunge i det forfærdelig gap bevæget sig med utrolig hurtighet. Og hvor de to kulsorte skinnende øine lyste som runde, skinnende perler. Gang efter gang hug slangen efter hunden. Men ramte ikke.

"Nero" var nu paa sine tre ben selvsagt ikke saa bevægelig som ellers. Den var forsigtig og ventet paa en god anledning før den vilde ta fat.

Saasnart slangen trak hodet til sig efter et feilhugg, var hunden altid der, like indpaa den. Niland laa og saa paa, og var ræd at slangen i sit raseri skulde hugge til det nærmeste der var at hugge i. Han vilde helst se en ende paa det, og da slangen fræsende av sinne trak hodet til sig efter et andet mislykket utfald, hvisket Niland: "Ta den, "Nero"!"

Hunden adlød. Med en lynsnar bevægelse forsøkte den, som den saa tidt før hadde gjort, at gripe slangen i nakken. Men likesaa kvik var slangen. Den hug igjen og traf "Nero" i gummen.

Det var det sidste hugg den gjorde, for i næste sekund bet "Nero" den tvers av like bak hodet.

Niland undersøkte hundens saar. Et litet rødt merke var alt der var at se paa tandkjøtet, men han visste hvor farlig det var. —

Saa brukte han det eneste middel som stod til hans raadighet. Han holdt hundens overlæpe op med haanden, bøide sig over og forsøkte at suge giften ut. Da han hadde suget ut hvad han kunde, hadde gummen alt begyndt at hovne.

TOLVTE KAPITEL

TRO TIL DØDEN

DEN eneste redning mulig var at sende hunden efter hjælp. Men hvordan skulde det gjøres? Hvordan skulde han faa den til at forstaa.

Den eneste plads der var nogen mulighet for at træffe mennesker, var ved vandingspladsen. —

De som kom den vei, stanset gjerne for at hvile sig selv og hestene. —

Vandingspladsen kunde umulig være langt borte, saa dersom han bare kunde faa hunden til at gaa fra sig og i den retning, vilde den sikkert snart faa lugten av vand og opsøke det.

Han kaldte paa hunden og sa, pekende den vei den skulde gaa: " "Nero", gaa langt bort den vei."

Hunden saa sig om i nærheten, men kunde ikke se noget dens herre kunde ønske sig. Niland svinget haanden utover.

"Gaa, "Nero", gaa."

Den gik nogen skridt, stanset og saa sig om til alle sider. —

"Gaa langt, langt, "Nero", hunden min," sa han igjen og viftet utover med haanden. Atter sprang hunden nogen skridt, stanset og saa sig om igjen.

Niland viftet igjen og ropte opmuntrende: "Ja gaa du, hunden min; gaa du!"

Igjen gik den nogen skridt, stanset og saa sig

om, saa nogen fler. Paa den vis kom den op paa den anden høide. Der blev den staaende tvilraadig, visste ikke hvad den skulde gjøre. Den snudde sig væk hver gang Niland viftet med haanden. Men saa betænkte den sig og saa sig tilbake. —

Den kunde likesom ikke bli fortrolig med at den virkelig skulde forlate sin herre.

Tilsidst, efter megen vifting og mange tilrop, som næsten tok Nilands sidste kræfter, saa han hunden forsvinde, hinkende paa sine tre ben bort mellem lyngtuerne.

Niland blev liggende en stund ganske utmattet. Varmen var nu blit generende. Han saa paa leggen. Kjøtet rundt saaret var blit ganske mørkerødt. Saa faldt tankerne paa hunden.

Mon den vilde møte nogen før giften fik overtaket? Han hadde suget ut alt han kunde; men han tvilte paa om det vilde hjælpe. Det var sjelden en hund levde efter det. En mand kunde stundom greie det, dersom han var sterk og i god kondition, helst hvis han hadde nogen slags motgift til at ta ind straks efter. —

En kuldegysning gjennemfór ham ved tanken paa slangen. Dersom den hadde hugget ham — hvad saa? Hvor stor chance vilde han ha hat for at leve? —

Hvis nu hunden virkelig møtte nogen, men ikke kunde faa dem til at følge sig, hvad saa? Hvis hunden døde paa veien, var ogsaa hans timer talte.

Vedkommende maatte ha noget at gaa efter, og ved at bruke sine sidste kræfter krøp han ut i lyngen, rev med besvær litt sammen og satte fyr paa det.